

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NÚCEM
NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Maturitná skúška 2017

Správa

o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky

z ruského jazyka, úroveň B1, B2, C1

Mgr. Zuzana Rusinková

Mgr. Tomáš Ficek

Ing. Jana Kostolanská, PhD.

PaedDr. Janka Kurajová Stopková, PhD.

Mgr. Martina Pigová

RNDr. Viera Ringlerová, PhD.

Bratislava 2017

Obsah

ÚVOD.....	5
1 CHARAKTERISTIKA TESTOV EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA, ÚROVEŇ B1, B2, C1	10
2 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA, ÚROVEŇ B1	17
Všeobecné výsledky	17
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	18
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja	18
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa.....	19
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	19
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %	20
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	21
Prepojenie úspešnosti a percentilu.....	21
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností	23
3 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z RJ ÚROVEŇ B1	25
Charakteristiky položiek	25
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu	29
4 ANALÝZA POLOŽIEK TESTU EČ MS Z RJ ÚROVEŇ B1	32
1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek	34
2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek	37
3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek	39
5 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z RJ ÚROVEŇ B1	41
6 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B2.....	43
Všeobecné výsledky	43
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	44
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja	44
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa.....	45
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	46
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %	47
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	47
Prepojenie úspešnosti a percentilu.....	48
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností	48
7 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z RJ ÚROVEŇ B2.....	51

Charakteristiky položiek	51
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu	55
8 ANALÝZA POLOŽIEK TESTU EČ MS Z RJ ÚROVEŇ B2	59
1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek	61
2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek	64
3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek	66
9 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z RJ ÚROVEŇ B2	69
10 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ C1	71
Všeobecné výsledky	71
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	72
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	72
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %	72
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	72
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností	73
11 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z RJ ÚROVEŇ C1	76
Charakteristiky položiek	76
12 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z RJ ÚROVEŇ C1	78
13 ZÁVER A ODPORÚČANIA DO PRAXE	80
LITERATÚRA	82
PRÍLOHA	84

POUŽITÉ SKRATKY A POJMY

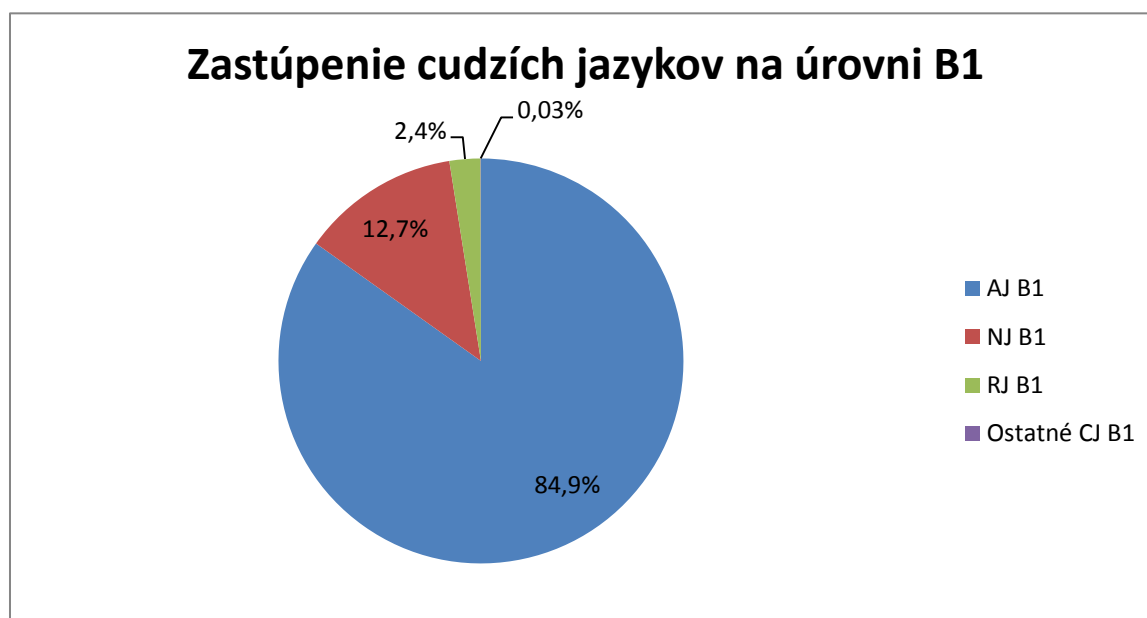
NÚCEM	Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania
MS	maturitná skúška
CJ	cudzí jazyk
RJ	ruský jazyk
EČ	externá časť (maturitnej skúšky)
IČ	interná časť (maturitnej skúšky)
PFIČ	písomná forma internej časti (maturitnej skúšky)
ÚFIČ	ústna forma internej časti (maturitnej skúšky)
SERR	Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky vydaný Radou Európy
SOŠ	stredná odborná škola
GYM	gymnázium
BA	Bratislavský (kraj)
BB	Banskobystrický (kraj)
KE	Košický (kraj)
NR	Nitriansky (kraj)
PO	Prešovský (kraj)
TN	Trenčiansky (kraj)
TT	Trnavský (kraj)
ZA	Žilinský (kraj)
P	percentuálny podiel žiakov
N	veľkosť štatistického súboru, počet žiakov
np	národný priemer
R17B1	označenie testu z ruského jazyka úroveň B1
R17B2	označenie testu z ruského jazyka úroveň B2
R17C1	označenie testu z ruského jazyka úroveň C1
Sig.	signifikancia, štatistická významnosť
P.Bis.	Point Biserial, parameter medzipoložkovej korelácie
r	korelačný koeficient, koeficient vecnej signifikancie
položka:	príklad, úloha, otázka v teste určená na riešenie a hodnotená (0, 1) v hrubom skóre

Úvod

Externá časť maturitnej skúšky (EČ MS) a písomná forma internej časti maturitnej skúšky (PFIČ MS) z cudzích jazykov sa v školskom roku 2016/2017 konala dňa 15. marca 2017. Nárast podielu maturantov z celkového počtu maturantov z CJ oproti minulému roku zaznamenal okrem anglického jazyka aj ruský jazyk, a to z 1,8 % na 1,9 %.

Na základe platnej legislatívy všetci žiaci gymnázií maturovali z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Žiaci bilingválnych stredných škôl, ktoré nemajú uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, povinne maturovali na jazykovej úrovni C1.

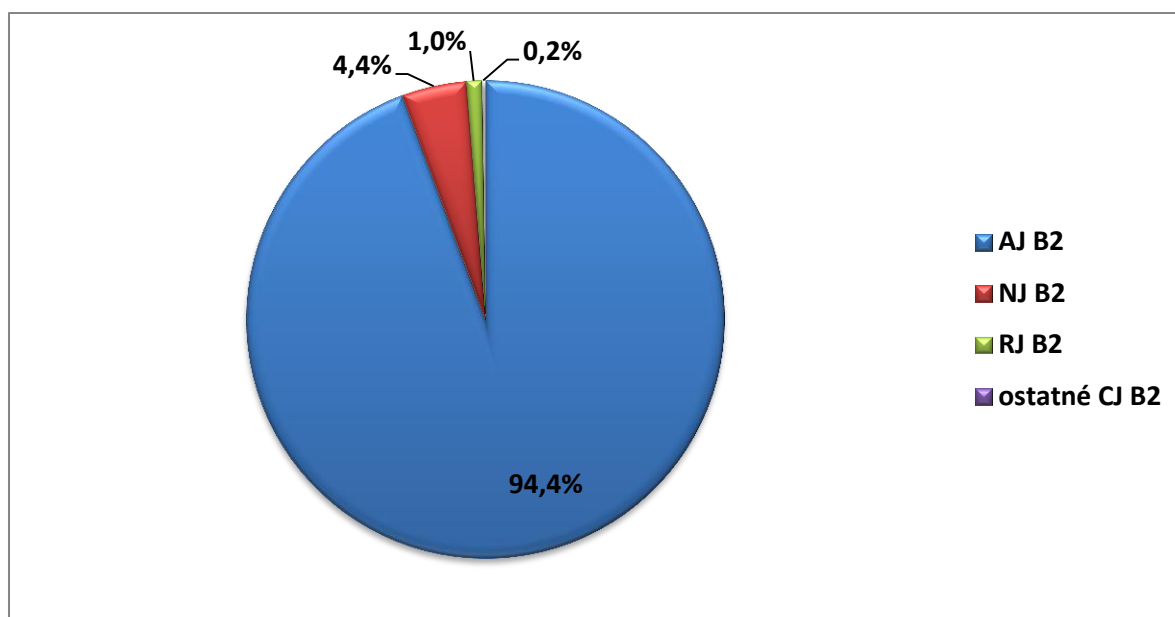
Test z ruského jazyka (RJ) na úrovni B1 riešilo 594 žiakov z 87 škôl, čo z celkového počtu maturantov z cudzích jazykov na úrovni B1 (24 049) predstavovalo 2,4 %. EČ MS z RJ na úrovni B1 písalo 303 chlapcov (51,0 %) a 291 dievčat (49,0 %).

Obr. 1 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2017 – úroveň B1

V školskom roku 2016/2017 bola priemerná úspešnosť testu z RJ úrovne B1 49,7 %. Najvyššiu úspešnosť žiaci dosahovali v časti Počúvanie s porozumením (60,1 %), nasledovala Gramatika a lexika (46,6 %) a najnižšiu úspešnosť vykázala časť Čítanie s porozumením (42,4 %). Úspešnosť menšiu alebo rovnú ako 33,0 % dosiahlo 91 žiakov z celkového počtu 594, čo predstavuje 15,3 %.

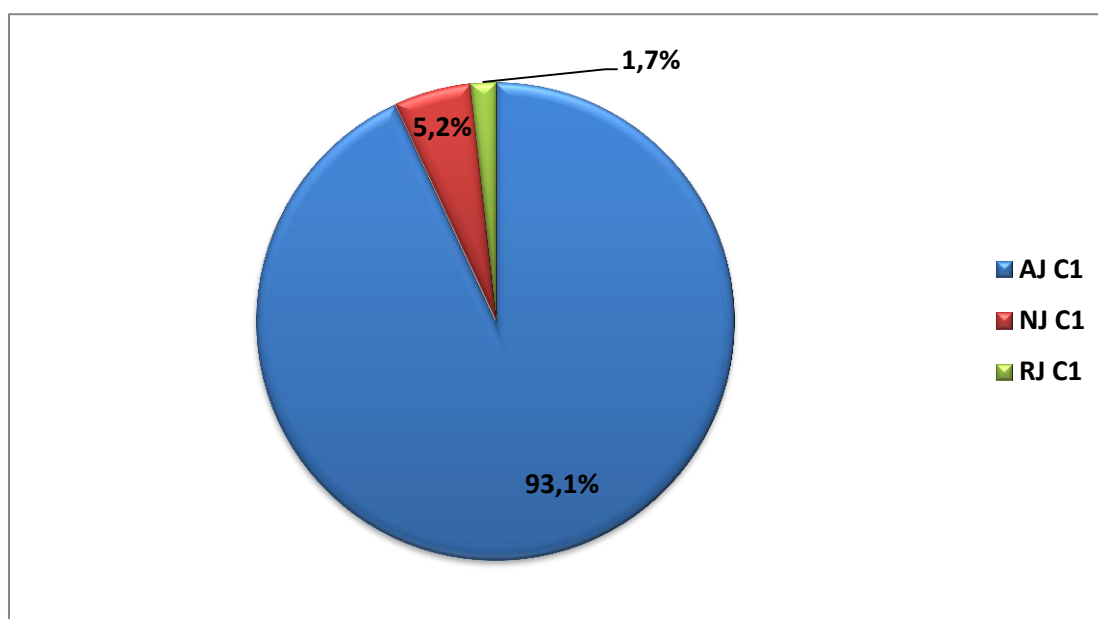
Test z ruského jazyka (RJ) na úrovni B2 riešilo 120 žiakov z 29 škôl, čo z celkového počtu maturantov z cudzích jazykov na úrovni B2 (11 697) predstavovalo 1,0 %. EČ MS z RJ na úrovni B2 písalo 35 chlapcov (29,2 %) a 85 dievčat (70,8 %).

Obr. 2 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2017 – úroveň B2

V školskom roku 2016/2017 bola priemerná úspešnosť z RJ na úrovni B2 50,0 %. Najvyššiu úspešnosť žiaci dosahovali v časti Počúvanie s porozumením (68,1 %), nasledovala Gramatika a lexika (47,0 %) a najnižšiu úspešnosť vykázala časť Čítanie s porozumením (35,0 %). Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahlo 22 žiakov z celkového počtu 120, čo predstavuje 18,3 %.

Test z ruského jazyka (RJ) na úrovni C1 riešilo 22 žiakov z 1 školy, čo z celkového počtu maturantov z cudzích jazykov na úrovni C1 (1 290) predstavovalo 1,7 %. EČ MS z RJ na úrovni C1 písalo 8 chlapcov (36,4 %) a 14 dievčat (63,6 %).

Obr. 3 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2017 – úroveň C1

Na základe vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov platí od školského roku 2012/2013 nasledovné hodnotenie úspešného zvládnutia maturitnej skúšky. Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má EČ MS a PFIČ MS, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky:

- a) nie je horšie ako stupeň prospechu 3 – dobrý a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov alebo v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov, alebo
- b) je stupeň prospechu 4 – dostatočný a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Cieľom EČ MS a PFIČ MS je overiť a zhodnotiť tie vedomosti a zručnosti maturantov, ktoré nie je možné v dostatočnej miere overiť v ÚFIČ MS. Vysoká objektivita a validita skúšky zaručuje porovnateľné výsledky pre žiakov z celého Slovenska. Predkladaná správa má za cieľ zhodnotiť korektnosť a exaktnosť maturitnej skúšky a spracovania jej výsledkov. Vychádzame zo *Záverečnej správy zo štatistického spracovania testu z ruského jazyka, úroveň B1, B2, C1* (kolektív, 2017) a *Záverečnej správy o výsledkoch PFIČ* (kolektív, 2017).

V prvej kapitole správy sa venujeme charakteristike testov EČ MS z ruského jazyka úrovne B1, B2, C1. Hovoríme o jeho štruktúre, špecifikácii jednotlivých častí testov a o proporčnom zastúpení položiek.

V druhej kapitole sa venujeme analýze výsledkov testu EČ MS z ruského jazyka na úrovni B1. Predkladáme rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy, kraja, zriaďovateľa, pohlavia. Uvádzame rozdelenie žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33,0 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS. V neposlednom rade hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS z ruského jazyka podľa jednotlivých zručností a uvádzame prepojenie úspešnosti a percentilu.

V tretej kapitole prinášame interpretáciu výsledkov testu EČ MS z RJ, úroveň B1, prostredníctvom charakteristiky štatistických ukazovateľov testových položiek, grafov a ukážok znenia a riešenia vybraných položiek z testu.

V štvrtej kapitole sa venujeme obsahovej analýze vybraných položiek z jednotlivých častí testu úrovne B1 tak, aby boli zastúpené všetky jazykové zručnosti a aby vybrané položky boli zaujímavé pre odbornú i širšiu verejnosť. Snažíme sa zdôvodniť zámer autorov testov a tiež zmýšľanie žiakov pri voľbe odpovede.

V piatej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu písomnej formy internej časti MS z RJ, úroveň B1. Prezentujeme celkovú úspešnosť dosiahnutú v PFIČ MS z ruského jazyka, úroveň B1,

ako aj jednotlivé úspešnosti v štyroch hodnotených oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika, slovná zásoba).

V šiestej kapitole sa venujeme analýze výsledkov testu EČ MS z ruského jazyka na úrovni B2. Predkladáme rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy, kraja, zriaďovateľa, pohlavia. Uvádzame rozdelenie žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33,0 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS. V neposlednom rade hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS z ruského jazyka podľa jednotlivých zručností a uvádzame prepojenie úspešnosti a percentilu.

V siedmej kapitole prinášame interpretáciu výsledkov testu EČ MS z RJ, úroveň B2, prostredníctvom charakteristiky štatistických ukazovateľov testových položiek, grafov a ukážok znenia a riešenia vybraných položiek z testu.

V ôsmej kapitole sa venujeme obsahovej analýze vybraných položiek z jednotlivých častí testu úrovne B2 tak, aby boli zastúpené všetky jazykové zručnosti, a aby vybrané položky boli zaujímavé pre odbornú i širšiu verejnosť. Snažíme sa zdôvodniť zámer autorov testov a tiež zmýšľanie žiakov pri voľbe odpovede.

V deviatej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu PFIČ MS z RJ úroveň B2. Prezentujeme celkovú úspešnosť dosiahnutú v PFIČ MS z ruského jazyka, úroveň B2, ako aj jednotlivé úspešnosti v štyroch hodnotených oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika, slovná zásoba).

V desiatej kapitole sa venujeme analýze výsledkov testu EČ MS z ruského jazyka na úrovni C1. Uvádzame rozdelenie žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33,0 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS. V neposlednom rade hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS z ruského jazyka podľa jednotlivých zručností a uvádzame prepojenie úspešnosti a percentilu.

V jedenástej kapitole prinášame interpretáciu výsledkov testu EČ MS z RJ, úroveň C1, prostredníctvom charakteristiky štatistických ukazovateľov testových položiek, grafov.

V dvanástej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu PFIČ MS z RJ, úroveň C1. Prezentujeme celkovú úspešnosť dosiahnutú v PFIČ MS z ruského jazyka, úroveň C1, ako aj jednotlivé úspešnosti v štyroch hodnotených oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika, slovná zásoba).

V závere sumarizujeme štatistické zistenia smerované k hodnoteniu výkonov populačného ročníka a k overeniu meracieho nástroja, identifikujeme prípadné nedostatky v záujme skvalitnenia tvorby testov v budúcnosti a podávame odporúčania do praxe.

Informácie, ktoré správa prináša, sú určené tvorcom testov, didaktikom jednotlivých predmetov, kompetentným pracovníkom v problematike hodnotenia výsledkov vzdelávania, pedagógom i samotným žiakom pripravujúcim sa na maturitnú skúšku z ruského jazyka.

Hodnotené testy (test 8475 pre úroveň B1 a test 8302 pre úroveň B2) a *Kľúče správnych odpovedí* sú zverejnené na stránke www.nucem.sk v sekcii Maturita 2017. Test 4625 pre úroveň C1 z dôvodu nízkeho počtu testovaných žiakov nie je zverejnený. Z uvedeného dôvodu nebudeme interpretovať obsahovú analýzu položiek jednotlivých častí testu.

1 Charakteristika testov EČ MS z ruského jazyka, úroveň B1, B2, C1

Test externej časti maturitnej skúšky z ruského jazyka úroveň B1 je tvorený zo 60 úloh (čas na riešenie testu 100 minút), test úrovne B2 z 80 úloh (120 minút) a test úrovne C1 pozostáva z 90 úloh (150 minút), pričom každá správna odpoveď sa hodnotí celočíselne 1 bodom.

Obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedajú maturitné testy úrovni B1, B2 a C1 komunikačnej úrovni B1, B2 a C1 *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* (SERR) vydaného Radou Európy, ktorý je určený maturantom stredných odborných škôl a konzervatórií, maturantom gymnázií, ako aj bilingválnych stredných škôl (bez medzinárodnej zmluvy), ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z ruského jazyka.

Testy rešpektujú obsah zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov.

Obsah testov úrovni B1 a B2 vychádza z *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov pre úrovne B1 a B2* z roku 2012 (ŠPÚ, Bratislava 2012), schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s platnosťou od 01. 09. 2013, zverejnených na stránke Štátneho pedagogického ústavu http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/cielove-poziadavky-na-maturitne-skusky/cp_rusky_jazyk_b1_2013_2014.pdf a http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/cielove-poziadavky-na-maturitne-skusky/cp_rusky_jazyk_b2_2013_2014.pdf

Obsah testu úrovne C1 vychádza z *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov pre úroveň C1* z roku 2013 (ŠPÚ, 2013), schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s platnosťou od 01. 09. 2013, zverejnených na stránke Štátneho pedagogického ústavu http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/cielove-poziadavky-na-maturitne-skusky/kcp_rusky_jazyk_c1_schvalene.pdf

Cieľom testov je preveriť jazykové kompetencie žiaka v nižšie uvedených častiach testu. Test úrovne B1 obsahuje úlohy s výberom odpovede (36) a úlohy s krátkou odpoveďou (24). Pokyny k úlohám sú vo vyučovacom jazyku (v slovenskom jazyku, pre školy s vyučovacím jazykom maďarským v maďarskom jazyku). Test úrovne B2 obsahuje úlohy s výberom odpovede (46) a úlohy s krátkou odpoveďou (34). Pokyny k úlohám sú v ruskom jazyku. Test úrovne C1 obsahuje úlohy s výberom odpovede (64) a úlohy s krátkou odpoveďou (26). Pokyny k úlohám sú v ruskom jazyku.

Testy úrovní B1, B2, C1 pozostávajú z troch častí:

- počúvanie s porozumením,
- gramatika a lexika (úrovne B1 a B2)/používanie jazyka (úroveň C1),
- čítanie s porozumením.

Tab. 1 Rozloženie úloh v testoch EČ MS z ruského jazyka úroveň B1, B2, C1

EČ MS z RJ	Počúvanie s porozumením			Gramatika a lexika/Používanie jazyka			Čítanie s porozumením		
	B1	B2	C1	B1	B2	C1	B1	B2	C1
úlohy s výberom odpovede (ÚVO)	13	14	20	10	20	20	13	18	24
úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO)	7	6	10	10	20	10	7	7	6

V EČ MS teste úrovně B1 boli použité dva hlavné typy úloh:

- **úlohy s krátkou odpověďou (ÚKO):**
 - úlohy na doplňování (3. úloha v části Počúvanie s porozumením, 3. úloha v části Čítanie s porozumením),
 - úlohy zamerané na výber z banky slov (2. úloha v části Gramatika a lexika).
- **úlohy s výberom odpovědi (ÚVO):**
 - multiple choice – výber zo 4 možností (1. úloha v části Počúvanie s porozumením a 1. úloha v části Gramatika a lexika),
 - multiple choice P/N/X (2. úloha v části Počúvanie s porozumením),
 - úlohy na přiřadování/možnosti A – J (1. úloha v části Čítanie s porozumením),
 - úlohy typu: P/N + odsek (2. úloha v části Čítanie s porozumením).

Test úrovně B1 obsahoval 8 textov:

- **3 nahrávky** v části *Počúvanie s porozumením* (20 položiek – čas na riešenie cca 30 minút),
- **2 texty** v části *Gramatika a lexika* (20 položiek – 25 minút),
- **3 texty** v části *Čítanie s porozumením* (20 položiek – 45 minút).

V teste EČ MS úrovně B2 boli použité dva hlavné typy úloh:

- **úlohy s krátkou odpověďou (ÚKO):**
 - úlohy na doplňování (3. úloha v části Počúvanie s porozumením a 3. úloha v části Čítanie s porozumením),
 - úlohy na zmenu tvaru slova (2. úloha v části Gramatika a lexika),
 - úlohy zamerané na výber z banky slov (3. úloha v části Gramatika a lexika).

▪ **úlohy s výberom odpovede (ÚVO):**

- *multiple choice* – výber zo 4 možností (1. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 1. úloha v časti Gramatika a lexika),
- *multiple choice P/N/X* (2. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
- *úlohy na priradovanie/možnosti A – J* (1. úloha v časti Čítanie s porozumením),
- *úlohy typu: P/N + odsek* (2. úloha v časti Čítanie s porozumením).

Test úrovne B2 obsahoval 9 textov:

- **3 nahrávky** v časti *Počúvanie s porozumením* (20 položiek – čas na riešenie cca 30 minút),
- **3 texty** v časti *Gramatika a lexika* (40 položiek – 45 minút),
- **3 texty** v časti *Čítanie s porozumením* (20 položiek – 45 minút).

V teste EČ MS úrovne C1 boli použité dva hlavné typy úloh:

▪ **úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO):**

- *úlohy na doplňovanie (zhrnutie textu)* – (3. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 3 úloha v časti Čítanie s porozumením),
- *úlohy na tvorbu slov* – (2. úloha v časti Používanie jazyka).

▪ **úlohy s výberom odpovede (ÚVO):**

- *multiple choice* – výber zo 4 možností (1. úloha v časti Počúvanie s porozumením, 1. úloha v časti Používanie jazyka),
- *multiple choice* – výber z 3 možností (1. úloha v časti Čítanie s porozumením)
- *úlohy na priradovanie možností A – H* (2. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
- *úlohy na priradovanie* (2. a 4. úloha v časti Čítanie s porozumením).

Test úrovne C1 obsahoval 9 textov:

- **3 nahrávky** v časti *Počúvanie s porozumením* (30 položiek – čas na riešenie cca 40 minút),
- **2 texty** v časti *Používanie jazyka* (30 položiek – 40 minút),
- **4 texty** v časti *Čítanie s porozumením* (30 položiek – 70 minút).

V testoch úrovni B1 a B2 mali žiaci v časti testu **Počúvanie s porozumením** preukázať, ako porozumeli informáciám v hovorenom prejave v ruskom jazyku. Cieľom tejto časti testu bolo preveriť schopnosť žiakov počúvať hovorený prejav, porozumieť podstatným myšlienkam obsahu a získať z neho informácie potrebné na vyriešenie úlohy. Úlohy testovali okrem

celkového porozumenia textu aj pochopenie hlavnej myšlienky, podstatných informácií, špecifických a dôležitých detailov, porozumenie a pochopenie vzťahov, názorov, pocitov, nálad, postojov, zámerov a rozoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.

Na vyriešenie tejto časti testu, ktorá obsahuje 3 nahrávky rôznej dĺžky (texty sú variabilné v rozsahu cca 400 – 600 slov na úrovni B1, 450 – 650 slov na úrovni B2) a k nim viažuce sa úlohy (13 úloh s výberom odpovede a 7 úloh s krátkou odpoveďou), mali žiaci približne 30 minút. Žiaci si najskôr prečítali v časovom intervale dvoch minút úlohy k príslušnej nahrávke, potom si dvakrát vypočuli celú nahrávku, pričom zároveň riešili úlohy. Nakoniec mali ešte jednu minútu (úroveň B1) alebo 30 sekúnd (úroveň B2) na dokončenie práce na úlohách.

Texty na počúvanie boli nahovorené hovoriacimi, pre ktorých je ruský jazyk rodným alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2 SERR), používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, majú zreteľnú výslovnosť a primerané tempo reči. Texty neobsahovali slangové, špecifické, ani málo frekvencované technické výrazy, tematicky boli blízke testovanej cieľovej skupine. Boli prevzaté z autentických materiálov z rôznych zdrojov masovokomunikačných prostriedkov. Nahrávky boli monologického (rozprávanie) aj dialogického charakteru (interview), bez rušivých a sprievodných zvukov.

V rámci tejto časti testu mali žiaci riešiť úlohy s výberom viacerých možností a úlohy na doplňovanie. Každá položka v rámci počúvania s porozumením mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 20 bodov. V tejto časti testu sa nehodnotili pravopisné chyby, zohľadňovala sa len obsahová správnosť odpovede.

V teste úrovne C1 mali žiaci v časti **Počúvanie s porozumením** preukázať, ako porozumeli dlhšiemu hovorenému prejavu na abstraktné a zložité témy v ruskom jazyku, pričom tento nie je zreteľne štruktúrovaný a vzťahy v ňom sú vyjadrené iba v náznakoch.

Na vyriešenie tejto časti testu, ktorá obsahuje 3 nahrávky rôznej dĺžky a k nim viažuce sa úlohy (20 úloh s výberom odpovede a 10 úloh s krátkou odpoveďou), mali žiaci približne 40 minút. Špecifickou je 2. nahrávka, počas počúvania ktorej musia žiaci paralelne riešiť 2 bloky s úlohami 10 – 15 a 16 – 20. Žiaci si najskôr prečítali v časovom intervale dvoch minút úlohy k príslušnej nahrávke, potom si dvakrát vypočuli celú nahrávku, pričom zároveň riešili úlohy a nakoniec mali ešte 30 sekúnd na dokončenie práce na úlohách.

Texty na počúvanie boli nahovorené hovoriacimi, pre ktorých je ruský jazyk rodným alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2 SERR), používajú prevažne medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti. Texty môžu obsahovať aj väčšie množstvo autentického zvukového materiálu, ktorý môže byť čiastočne prednesený

aj v subštandardnom rečovom prejave (idiolekt, sociolekt, dialekt) a môže obsahovať idiomatické výrazy alebo špecifické či odborné, v bežnej reči menej frekventované výrazy.

V rečovom prejave môžu niektoré časti nahrávok obsahovať aj sprievodné a rušivé zvuky. Nahrávky boli monologického (napr. oznamy, prednášky) a dialogického charakteru (napr. diskusie).

V rámci tejto časti testu mali žiaci riešiť úlohy s výberom z viacerých možností a úlohy na dopĺňovanie. Každá položka v rámci počúvania s porozumením mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 30 bodov. V tejto časti testu sa nehodnotili pravopisné chyby, ale zohľadňovala sa len obsahová správnosť odpovede.

V teste úrovne B1 v časti **Gramatika a lexika** sa preverovali znalosti gramatických štruktúr a slovnej zásoby v rozsahu cieľových požiadaviek z ruského jazyka úrovne B1 a ich správne použitie v kontexte. Žiaci mali dopĺňať adekvátne gramatické tvary na základe výberu z viacerých možností a dopĺňať do kontextu slová, ktoré mali k dispozícii v banke slov.

V teste úrovne B2 sa v tejto časti zisťovalo, ako vie žiak vhodne a správne doplniť do textu chýbajúcu lexiku, adekvátne gramatické tvary a ako vie zmeniť pôvodný tvar slova.

Odporúčaný čas na vyriešenie tejto časti testu úrovne B1 je 25 minút a v teste úrovne B2 45 minút.

Úlohy (10 ÚKO a 10 ÚVO) v teste úrovne B1 sa viazali k dvom východiskovým textom v celkovom rozsahu 600 – 700 slov. Úlohy (20 ÚKO a 20 ÚVO) v teste úrovne B2 sa viazali k trom východiskovým textom v celkovom rozsahu 800 – 1000 slov. Texty boli autentické, čiastočne didakticky adaptované pre danú úroveň. Tematicky boli zamerané na oblasti vymedzené v cieľových požiadavkách, jazykové štruktúry a slovná zásoba zodpovedali úrovni B1 a B2 podľa SERR. Každá položka mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 20 bodov pre úroveň B1 a 40 bodov pre úroveň B2. Pri hodnotení sa vychádzalo z *Kľúča správnych odpovedí*. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

V teste úrovne C1 v časti **Používanie jazyka** sa testovalo pomocou receptívnych a produktívnych kontextualizovaných úloh, ako žiak zvládol osnovami predpísaný rozsah syntakticko-gramatických štruktúr a slovnej zásoby a ako je žiak schopný používať jazyk v rôznych kontextoch. K dispozícii boli 2 typy úloh, zameraných na použitie správnej gramatickej konštrukcie v kontexte a na základe kmeňa slova na doplnenie slova do kontextu v správnom lexikálnom tvare. Úlohy sú v rozsahu cieľových požiadaviek pre vyučovanie ruského jazyka ako 2. vyučovacieho jazyka.

Odporúčaný čas na vyriešenie tejto časti testu úrovne C1 je 40 minút.

Úlohy (10 ÚKO a 20 ÚVO) v teste úrovne C1 sa viazali k dvom východiskovým textom v celkovom rozsahu 600 – 800 slov. Texty boli autentické, čiastočne didakticky adaptované pre danú úroveň.

Texty môžu byť rozšírené o lexiku z rôznych oblastí, najmä z oblasti populárno-vedeckej a odbornej, ale môžu obsahovať aj ekonomické, právne a technické výrazy z bežného života. Tematicky boli zamerané na oblasti vymedzené v cieľových požiadavkách, jazykové štruktúry a slovná zásoba zodpovedali komunikačnej úrovni C1 SERR.

V testoch úrovni B1 a B2 sa v časti **Čítanie s porozumením** zisťovalo, ako žiaci porozumeli obsahu textu, či pochopili jeho hlavné myšlienky, základné súvislosti a vyriešili úlohy na priradovanie, určenie správnosti alebo nesprávnosti výpovede a na doplňovanie. Texty boli prevzaté z autentických materiálov, didakticky upravené pre úroveň B1 a B2. Tematicky zodpovedali cieľovým požiadavkám a vzdelávacím štandardom danej úrovne ruského jazyka. Texty neobsahovali slangové výrazy, ani dialektizmy, obsahovali však určité percento neznámej slovnej zásoby, čím sa overovalo, či žiaci dokážu odhadnúť jej význam z kontextu.

Úlohy testovali globálne, selektívne a detailné porozumenie textu, odhad neznámych slov z kontextu, pochopenie štruktúry textu a rozpoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí. Cieľom tejto časti bolo preveriť schopnosť žiakov presne a efektívne čítať rôzne texty v ruskom jazyku, porozumieť im a získať z nich informácie potrebné na vyriešenie úloh.

Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu je 45 minút.

V testoch pre úroveň B1 a B2 sa k trom textovým ukážkam rôznej dĺžky a náročnosti (rozsah týchto troch textov pre úroveň B1 je spolu približne 900 – 1000 slov a pre úroveň B2 1000 – 1100) viazalo 13 úloh s výberom odpovede a 7 úloh s krátkou odpoveďou. Každá položka mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 20 bodov. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

V teste úrovne C1 sa v časti **Čítanie s porozumením** zisťovalo, ako vie žiak dôsledne čítať široké spektrum náročných, dlhších textov v ruskom jazyku ako druhom vyučovacom jazyku, porozumieť im a získať z nich potrebné informácie. Texty boli prevzaté z autentických materiálov, ktoré môžu obsahovať aj odbornú terminológiu, slangové výrazy a hovorový štýl je v nich prípustný. Texty môžu byť doplnené vizuálnym materiálom alebo nesúvislým textom (diagramy, tabuľky, obrázky), z ktorých musí žiak tiež vedieť získať potrebné informácie.

Úlohy testovali globálne, selektívne a detailné porozumenie textu, rozpoznanie dôležitosti informácií, identifikáciu jemných významových odtieňov, postojov a názorov, ktoré sú len naznačené.

Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu je 70 minút.

V testoch pre úroveň C1 sa k štyrom ukážkam rôznej dĺžky a náročnosti (rozsah týchto troch textov pre úroveň C1 spolu je približne 2400 slov) viazalo 24 úloh s výberom odpovede a 6 úloh s krátkou odpoveďou. Každá položka mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 30 bodov. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

Pre účely EČ MS z ruského jazyka úrovne B1, B2 a C1 boli vytvorené dve formy testov, ktoré sa líšili poradím úloh, resp. pri úlohách s výberom odpovede poradím alternatív odpovede.

Žiaci svoje odpovede nepíšu priamo do testových zošitov, ale do samoprepisovacích odpoveďových hárkov (OH). Kópie OH overí žiak podpisom, originály podpíšu po vyhodnotení obidvaja hodnotitelia a predseda predmetovej maturitnej komisie. Oddelené kópie bez zásahu hodnotiteľov a predsedu predmetovej maturitnej komisie sú archivované v školách. Hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou vykonávajú hodnotitelia pod externým dozorom podľa *Kľúča správnych odpovedí* a centrálne vypracovaných pokynov na hodnotenie. Výnimkou je hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou testu úrovne C1, ktoré prebiehalo v NÚCEM-e. Originály všetkých druhov OH sú následne zaslané na centrálnu spracovanie, následne skenované a automaticky vyhodnocované a postúpené na štatistické spracovanie v SPSS softvéri.

2 Výsledky testu EČ MS z ruského jazyka, úroveň B1

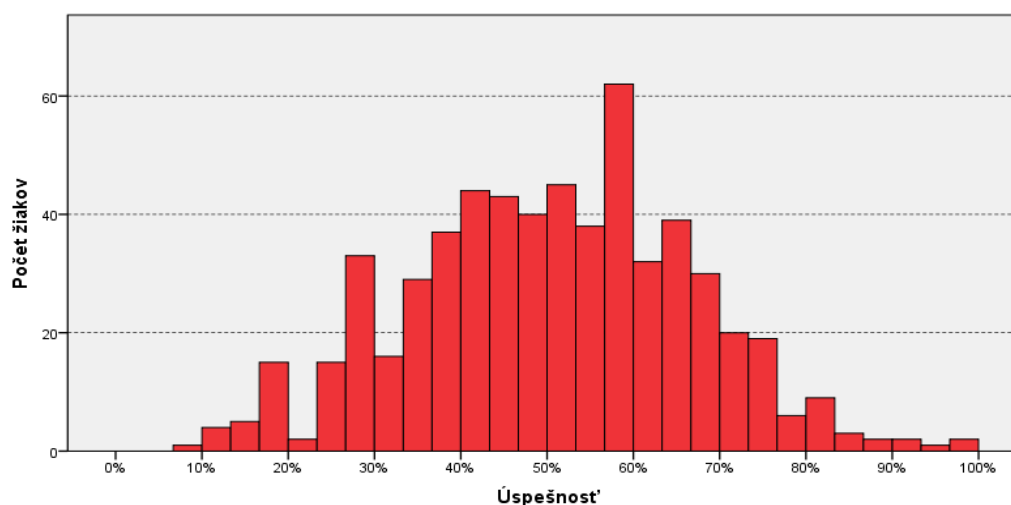
Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 2 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu. Význam základných štatistických pojmov je vysvetlený v prílohe tejto správy.

Tab. 2 Výsledné psychometrické charakteristiky testu

	Časť			
	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
Počet testovaných žiakov	594	594	594	594
Maximum	100,0	100,0	100,0	98,3
Minimum	5,0	5,0	0,0	8,3
Priemer	60,1	46,6	42,4	49,7
Štandardná odchýlka	19,3	20,9	21,6	16,0
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	0,8	0,9	0,9	0,7
Cronbachovo alfa	0,77	0,81	0,79	0,88
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	9,3	9,2	9,9	5,6

Ruský jazyk úroveň B1 2017 - histogram úspešnosti

Obr. 4 Výsledný histogram úspešnosti testu RJ B1 2017

Z charakteristík uvedených v tabuľke č. 2 a z histogramu (pozri obrázok 4) predpokladáme strednú náročnosť testu pre testovanú populáciu.

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva stanovuje podmienku, že všetci žiaci gymnázií maturujú z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Z tohto dôvodu je národný priemer tvorený žiakmi SOŠ a konzervatórií. Test EČ MS na úrovni B1 z ruského jazyka riešilo 594 žiakov z 87 škôl, pričom vo všetkých prípadoch išlo o stredné odborné školy.

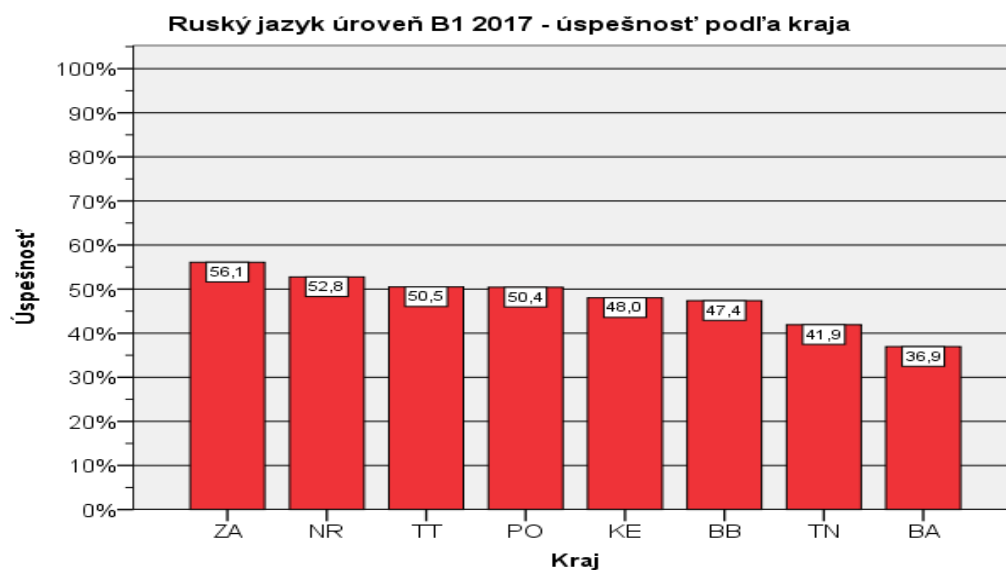
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja

V tabuľke 3 uvádzame počty škôl a žiakov maturujúcich z ruského jazyka na úrovni B1 v rámci EČ MS 2017.

Tab. 3 Počet škôl a žiakov podľa kraja

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	2	2,3%	6	1,0%
	TT	6	6,9%	33	5,6%
	TN	5	5,7%	19	3,2%
	NR	9	10,3%	53	8,9%
	ZA	5	5,7%	32	5,4%
	BB	11	12,6%	43	7,2%
	PO	32	36,8%	255	42,9%
	KE	17	19,5%	153	25,8%
	Spolu	87	100,0%	594	100,0%

Graf na obrázku 5 znázorňuje rozdiely v úspešnosti podľa jednotlivých krajov. Do úvahy je potrebné brať aj fakt, že úspešnosť kraja ako celku je daná tak počtom maturujúcich žiakov v konkrétnom kraji, ako aj ich úspešnosťou v riešení testu.

Obr. 5 Priemerné úspešnosti testu RJ B1 2017 podľa kraja

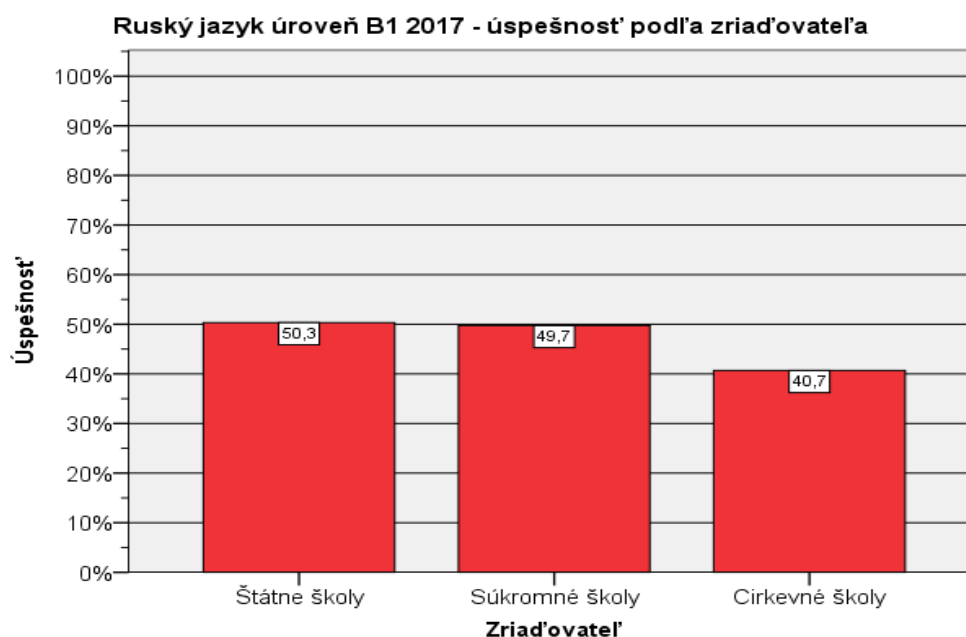
Žiaci Trnavského kraja dosiahli mierne vecne významne horšie výsledky ako žiaci Žilinského kraja. Žiaci Žilinského kraja dosiahli mierne vecne významne lepšie výsledky ako žiaci Nitrianskeho kraja. Najvyšší počet maturujúcich žiakov na úrovni B1 z ruského jazyka bol z Prešovského kraja.

Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

V tabuľke 4 uvádzame počet štátnych, súkromných a cirkevných škôl, ako aj počty žiakov, ktorí sa zúčastnili na EČ MS z ruského jazyka.

Tab. 4 Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Štátne školy	70	80,5%	447	75,3%
	Súkromné školy	13	14,9%	115	19,4%
	Cirkevné školy	4	4,6%	32	5,4%
	Iné	0	0,0%	0	0,0%
	Spolu	87	100,0%	594	100,0%

Obr. 6 Úspešnosť podľa zriaďovateľa – RJ B1 2017

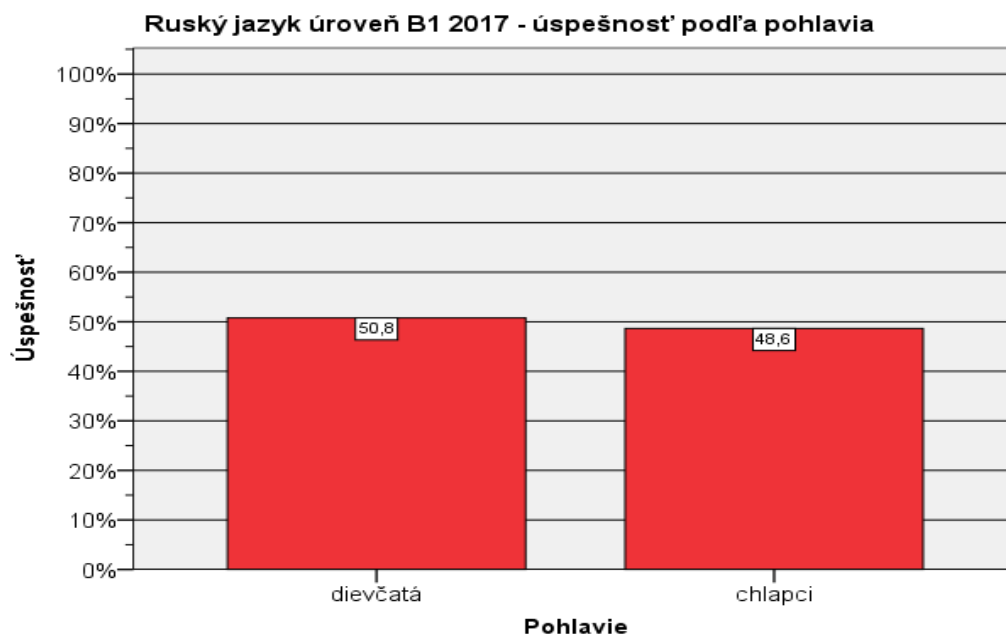
Výsledky žiakov štátnych a súkromných škôl boli porovnateľné. Výsledky žiakov cirkevných škôl pre ich malý počet neinterpretujeme.

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Dievčatá boli v teste úspešnejšie (50,8 %) ako chlapci (48,6 %), avšak rozdiely medzi chlapcami a dievčatami neboli vecne významné.

Tab. 5 Počet žiakov podľa pohlavia

Pohlavie	N	Priemer	SE
chlapci	303	48,6	1,0
dievčatá	291	50,8	0,9
Spolu	594	49,7	0,7

Obr. 7 Úspešnosť podľa pohlavia – RJ B1 2017

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %

Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahlo 91 žiakov, čo predstavovalo 15,3 % z celkového počtu 594 žiakov maturujúcich z ruského jazyka na úrovni B1. Títo žiaci v EČ MS z ruského jazyka úrovne B1 neuspeli. Ich rozdelenie uvádzame v tabuľkách 6 a 7.

Tab. 6 Rozdelenie žiakov s úspešnosťou podľa pohlavia $\leq 33,0$ %

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	SOŠ a konzervatóriá	53	38	91
Spolu		53	38	91

Tab. 7 Percentuálny podiel žiakov s priemernou úspešnosťou nižšou ako 33,0 % podľa pohlavia a druhu školy

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	SOŠ	58,2%	41,8%	100,0%
Spolu		58,2%	41,8%	100,0%

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorí nesplnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS) uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 8 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, úroveň RJ B1

Úspešnosť	Termín MS			Spolu
	RT	NT	OT	
(úsp. EČ MS ≤ 33) & (úsp. PFIČ MS ≤ 25)	19	0	2	21
(úsp. EČ MS ≤ 33) & (úsp. PFIČ MS > 25)	72	0	1	73
(úsp. EČ MS > 33) & (úsp. PFIČ MS ≤ 25)	17	0	0	17
(úsp. EČ MS > 33) & (úsp. PFIČ MS > 25)	474	0	3	477
Spolu	582	0	6	588

Počet žiakov v tabuľke predstavuje počet po prepojení EČ MS a PFIČ MS. Niektorí žiaci písali len PFIČ MS, termín sme nevedeli identifikovať, mohlo ísť o opravný termín z minulého roku.

Prepojenie úspešnosti a percentilu

Úspešnosť žiaka v teste EČ MS vyjadrená v percentách zaokrúhlená na jedno desatinné miesto sa uvádza na maturitnom vysvedčení. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia výsledku žiaka v testoch EČ MS je aj percentil, ktorý sa taktiež uvádza na maturitnom vysvedčení. V tabuľke 9 uvádzame prepojenie úspešnosti s percentilom.

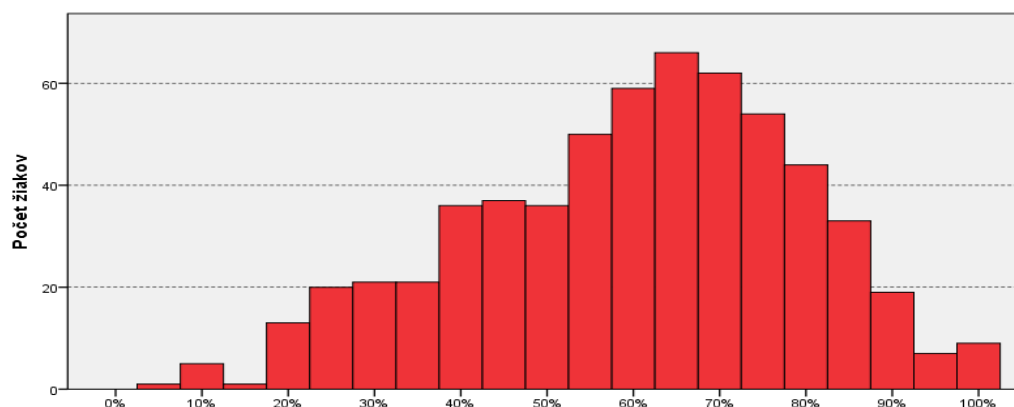
Tab. 9 Prepojenie úspešnosti a percentilu – RJ B1 2017

Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
3,3	0,0	1
8,3	0,2	1
10,0	0,3	2
11,7	0,7	2
13,3	1,0	3
15,0	1,5	4
16,7	2,2	4
18,3	2,8	3
20,0	3,3	8
21,7	4,7	2
23,3	5,0	6
25,0	6,0	11
26,7	7,8	7
28,3	9,0	12
30,0	11,0	14
31,7	13,3	16
33,3	15,9	20
35,0	19,3	9
36,7	20,8	17
38,3	23,6	20
40,0	26,9	17
41,7	29,7	29
43,3	34,6	21
45,0	38,0	22
46,7	41,7	24
48,3	45,7	16
50,0	48,3	20
51,7	51,7	26
53,3	56,0	22
55,0	59,6	16
56,7	62,3	38
58,3	68,6	24
60,0	72,6	18
61,7	75,6	14
63,3	77,9	22
65,0	81,6	17
66,7	84,4	16
68,3	87,0	14
70,0	89,4	10
71,7	91,0	10
73,3	92,7	13
75,0	94,9	6
76,7	95,8	1
78,3	96,0	5
80,0	96,8	6
81,7	97,8	3
83,3	98,3	1
85,0	98,5	2
86,7	98,8	1
88,3	99,0	1
90,0	99,2	2
93,3	99,5	1
96,7	99,7	1
98,3	99,8	1

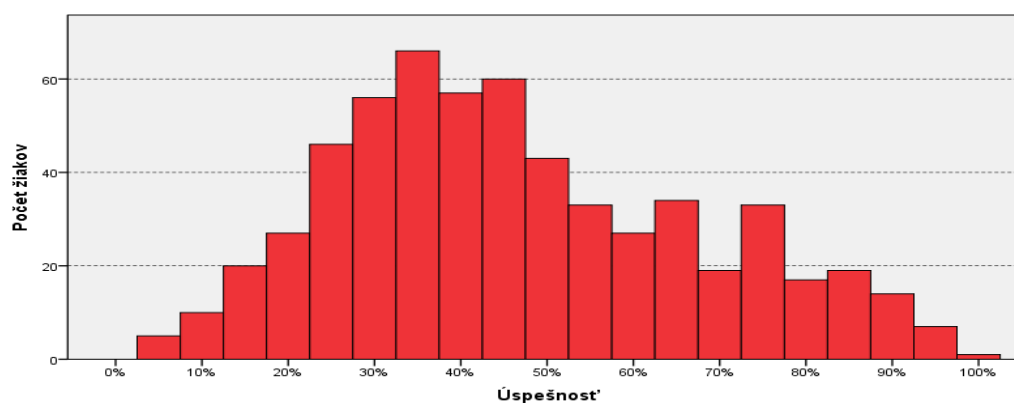
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností ukazujú rozloženie úspešností jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.

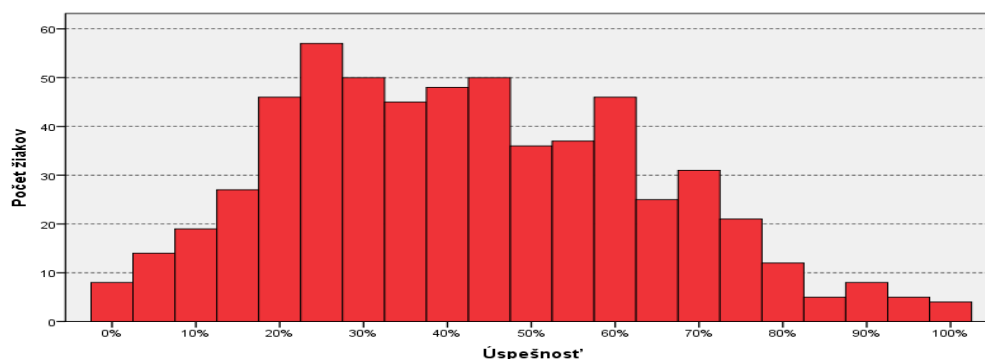
Ruský jazyk úroveň B1 2017 - histogram úspešnosti v časti počúvanie

Ruský jazyk úroveň B1 2017 - histogram úspešnosti v časti gramatika

Ruský jazyk úroveň B1 2017 - histogram úspešnosti v časti čítanie

Obr. 8 Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností – RJ B1 2017

Najvyššiu priemernú úspešnosť v tomto školskom roku dosiahli žiaci v časti *Počúvanie s porozumením* (60,1 %), nasledovala *Gramatika a lexika* (46,6 %) a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti *Čítanie s porozumením* (42,4 %).

V časti *Počúvanie s porozumením* žiaci dosiahli vyššiu úspešnosť nielen v položkách, kde stačilo v počúvanom texte zachytiť nosnú informáciu (často podstatné meno) obsahujúcu jednoduchú slovnú zásobu. Primerane úspešní boli žiaci aj pri riešení úloh, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie informácii, na základe ktorej bolo potrebné vybrať správne tvrdenie, ako aj pri riešení úlohy s krátkou odpoveďou, ktorej vyriešenie si vyžadovalo detailné porozumenie vypočutej informácie.

V časti *Gramatika a lexika* boli najúspešnejšie riešené položky s výberom zo 4 možností, v ktorých žiaci najistejšie ovládali skloňovanie podstatných mien a predložkové väzby, resp. spojenie prídavných mien s podstatnými menami. Najväčšie problémy im spôsobovali položky zamerané na výber správnej lexikálnej jednotky, resp. výber z banky slov.

V časti *Čítanie s porozumením* boli najlepšie riešené tie položky, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, čiže na základe prečítaného textu bolo treba doplniť 1 slovo do viet za textom. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách, ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, žiaci mali uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia.

3 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z RJ úroveň B1

Testy EČ MS z ruského jazyka sú testami relatívneho výkonu, takzvané NR testy (*Norm Referenced*). Cieľom takéhoto testu je vzájomne porovnať výsledky žiakov a zoradiť ich podľa dosiahnutej úspešnosti. NR testy musia nevyhnutne obsahovať položky s rôznym stupňom obťažnosti, aby rozlíšili žiakov. Opakom takýchto testov sú testy overovacie – CR (*Criterion Referenced*), označované ako testy absolútneho výkonu, ktorých cieľom je overiť, či si žiak osvojil určité poznatky a zručnosti, ktoré sú vopred stanovené ako podstatné. Výsledok žiaka sa neporovnáva s výsledkami iných žiakov, ale s vopred určenými kritériami. V týchto testoch by mal byť zastúpený každý tematický celok učiva, reprezentovaný dostatočným počtom úloh.

V nasledovnej časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu.

V školskom roku 2016/2017 riešili žiaci na úrovni B1 maturitný test v dvoch formách. Distribúcia týchto foriem medzi žiakmi bola rovnaká. Formu 8475 písalo 297 žiakov, formu 8970 písalo rovnako 297 žiakov. Obťažnosť oboch foriem bola porovnateľná, medzi zodpovedajúcimi položkami vo formách neboli vecne významné rozdiely. Obe formy možno považovať za ekvivalentné.

Ďalšie analýzy sa budú vzťahovať k položkám formy 8475. Východiskové texty sa nachádzajú priamo v teste, ktorý je prístupný na stránke www.nucem.sk, sekcia Maturita 2017.

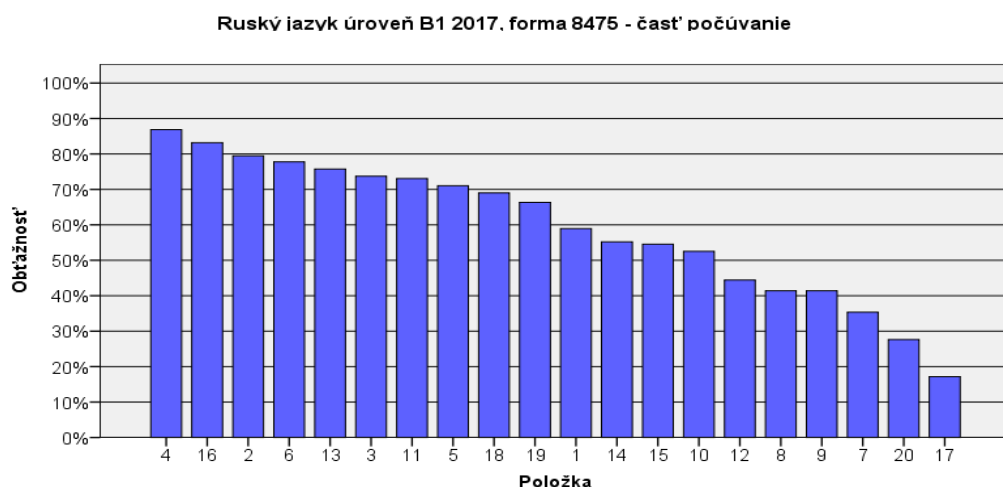
Charakteristiky položiek

Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky.

Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, neriešenosť, vynechanosť, nedosiahnutosť a medzipoložková korelácia. Jednotlivé štatistické ukazovatele sú bližšie objasnené v prílohe tejto správy.

Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Kvôli rozlíšeniu žiakov je však potrebné, aby boli v teste zastúpené aj ťažké a veľmi ťažké položky a naopak, tiež ľahké a veľmi ľahké položky, v pomere určenom špecifikáciou daného testu.

Z obrázka č. 9 je vidieť, že v časti *Počúvanie s porozumením* bola najlepšie riešenou položkou položka č. 4 (viac ako 80 %), kým položka č. 17 (menej ako 20 %) bola riešená s najnižšou priemernou úspešnosťou.

Obr. 9 Graf obťažnosti položiek – počúvanie s porozumením

Ukázalo sa, že najväčšie problémy v tejto časti testu žiakom spôsobovala úloha s krátkou odpoveďou (položky č. 14 – 20), v ktorej si žiaci dvakrát vypočuli východiskový text a na základe jeho porozumenia mali doplniť vždy iba jedno slovo do textu s chýbajúcimi slovami. V nasledujúcej tabuľke uvádzame ako príklad položku č. 17 z tohto typu úlohy, ktorej hodnota obťažnosti bola 17,2 %, teda bola pre žiakov veľmi obťažná:

položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
17	Поэма «Василий Тёркин» создавалась главами и _____ почти с первого года Великой Отечественной войны. <i>správna odpoveď: частями</i>	3	17,2 %

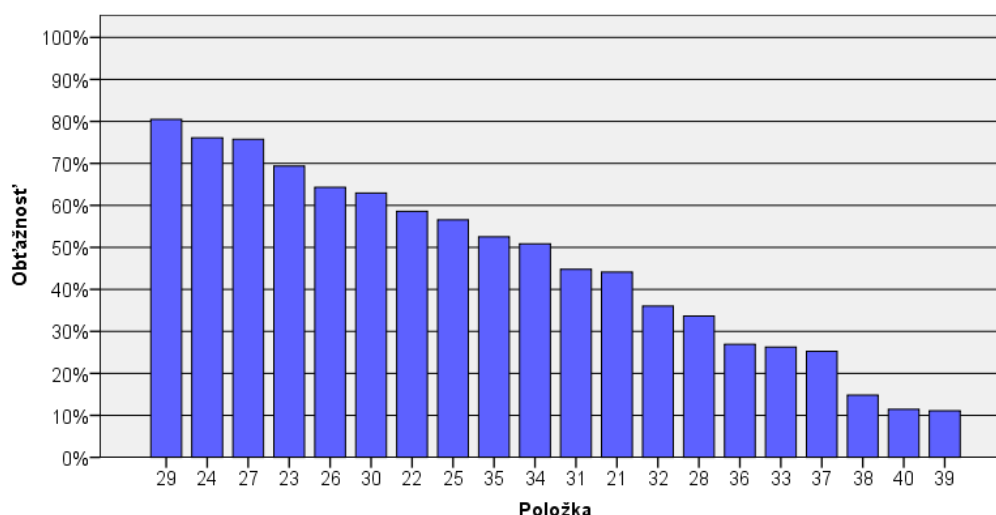
Vysokú úspešnosť riešenia mala položka č. 4 (86,9 %), kde stačilo v počúvanom texte zachytiť podstatnú informáciu, ktorá bola vyjadrená jednoslovné, podstatným menom. Ako druhú najvyššiu úspešnosť riešenia mala položka č. 16 (83,2 %), kde na základe vypočutého východiskového textu mali žiaci do textu s chýbajúcimi slovami doplniť vždy iba jedno slovo.

položka číslo	úloha - výber zo 4 možností	časť	%
4	Икона — это «Библия для неграмотных» в _____. (A) красках (B) цветах (C) цветниках (D) красоте <i>správna odpoveď: (A)</i>	1	86,9 %

V časti *Gramatika a lexika* žiakom spôsobovala najväčšie problémy úloha zameraná na výber z banky slov. V tomto type úlohy mali žiaci na základe prečítaného doplniť správne slovo do textu. Najvyššiu úspešnosť dosiahla položka č. 29 (80,5 %) a najnižšiu položka č. 39 (11,1 %). Položky č. 33, 36 – 40 mali nižšiu úspešnosť ako 30 %. V položkách č. 37 – 40 sa objavuje mierne zvýšená nedosiahnutosť a neriešenosť.

Naopak, najmenej obťažné boli pre testovanú vzorku žiakov úlohy na výber odpovede zo štyroch možností, v ktorých žiaci najistejšie ovládali skloňovanie podstatných mien a predložkové väzby, resp. spojenie prídavných mien s podstatnými menami. Ľahkou položkou okrem položky č. 29 bola aj položka č. 24 (76,1 %). Najobťažnejšími položkami boli aj položky č. 28 (33,7 %) a 21 (44,1 %), pričom však obidve mali úspešnosť vyššiu ako 30 %.

Ruský jazyk úroveň B1 2017, forma 8475 - časť gramatika

Obr. 10 Graf obťažnosti položiek – gramatika a lexika

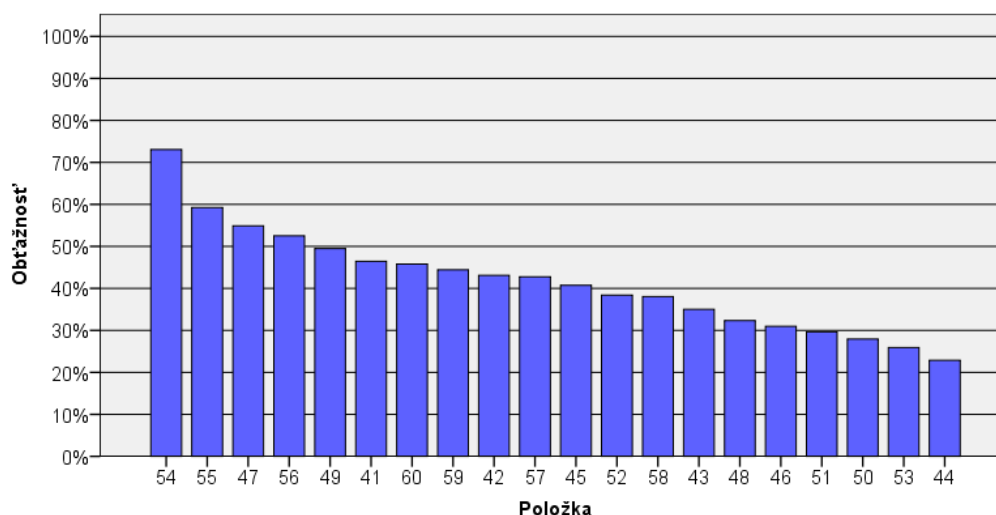
Pre názornú ukážku uvádzame znenie a riešenie položiek č. 29 a 39, teda veľmi ľahkej a veľmi obťažnej položky tejto časti testu:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
29	Кроме окон можно мыть со специальными химическими средствами, например, зеркало и _____ стеклянные поверхности. (A) любой (B) любым (C) любые (D) любую <i>správna odpoveď: (C)</i>	1	80,5 %

položka číslo	úloha – výber z banky slov	časť	%
39	Ранее владелец другой команды F1, Sauber, который находился в сложном финансовом положении, объявил о партнёрстве с группой _____ структур и возможном участии в команде автгонщика Сергея Сироткина. <i>správna odpoveď: российских</i>	2	11,1 %

V časti *Čítanie s porozumením* boli najlepšie riešené tie položky (č. 54 – 60), ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, čiže na základe prečítaného textu bolo treba doplniť 1 slovo do viet za textom. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách (č. 48 – 53), ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, žiaci mali uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia. Pri položkách č. 54 – 60 sa objavuje mierne zvýšená nedosiahnutosť, vynechanosť a neriešenosť. Najľahšou položkou v časti *Čítanie s porozumením* bola položka č. 54 (73,1 %) a najobťažnejšou bola položka č. 44 (22,9 %). Okrem položky č. 44 mali úspešnosť nižšiu ako 30 % aj položky č. 50, 51, 53.

Ruský jazyk úroveň B1 2017, forma 8475 - časť čítanie

Obr. 11 Graf obťažnosti položiek – čítanie s porozumením

Najmenej obťažnou položkou v tejto časti testu bola položka č. 54 (73,1 %), ktorej znenie a riešenie uvádzame v nasledujúcej tabuľke:

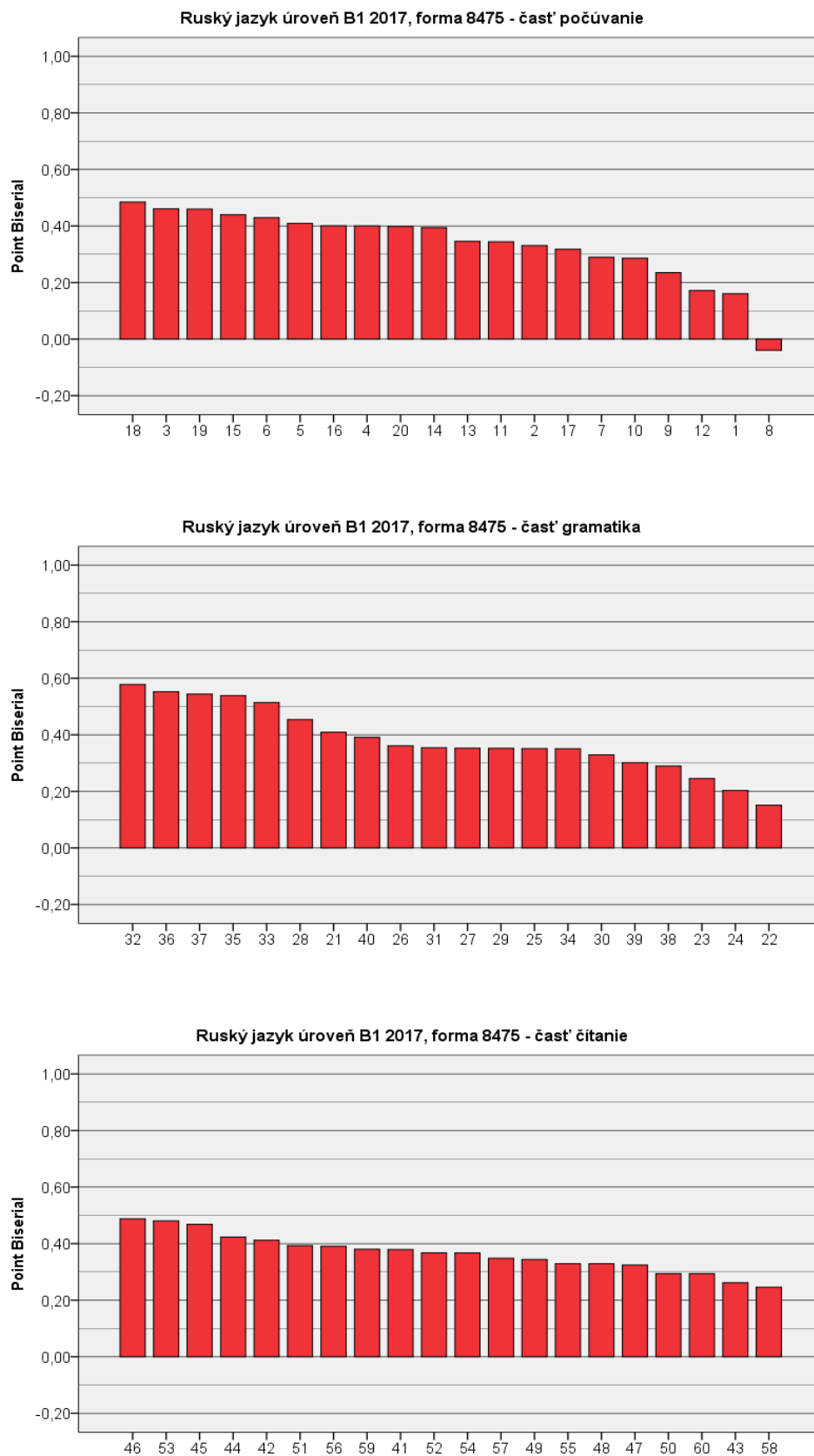
položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
54	Специалисты с помощью компьютера изменили _____ одежды на противоположные. (1 слово) <i>správna odpoveď: цвета</i>	3	73,1 %

K najobťažnejším položkám v tejto časti testu patrila položka č. 44:

položka číslo	úloha – úloha na priradovanie	časť	%
44	Храм Бахуса, дворец обжорства, как только не называли Елисеевский современники. Их поражало продуктивное великолепие, подсвеченное сиянием хрусталя и золотыми бликами. Позолота на стенах, изящные арки — слишком роскошно для магазина. Или нет? Даже сейчас жители Москвы, которых не увидишь роскошью, заходят в Елисеевский за продуктами ещё и потому, что хотят купить еду в красивом, сказочном дворце. (A) История возникновения первого гастронома страны (B) Богатейший и безграничный выбор продуктов питания (C) Некачественные фермерские продукты (D) Собственные производства (E) Корректное и галантное обслуживание (F) Оформление и расстановка продуктов (G) Торговля морепродуктами (H) Доступность продуктов (I) Потрясающий интерьер (J) Первая сеть магазинов <i>správna odpoveď: (I)</i>	1	22,9 %

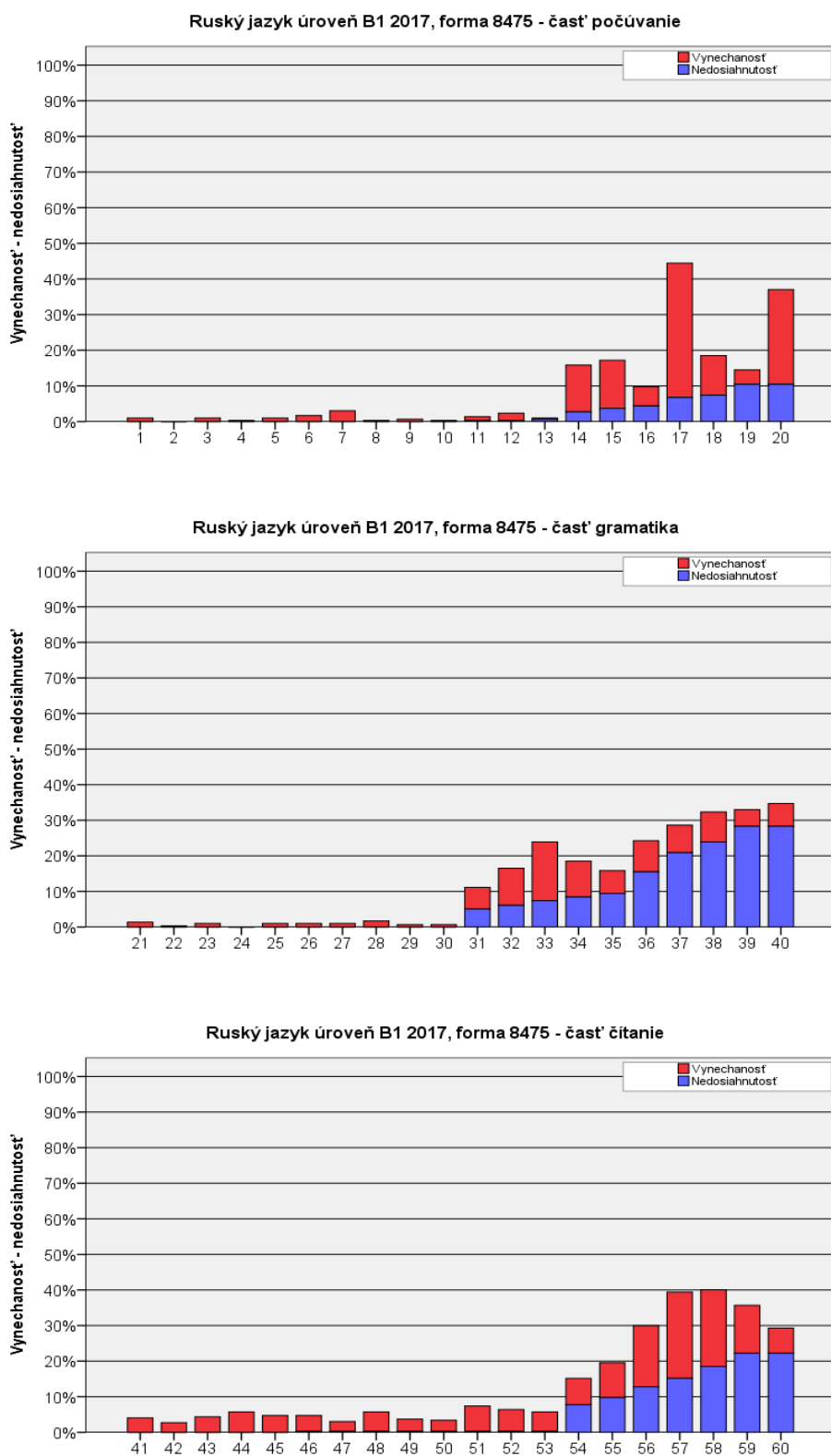
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu

V teste bolo 14 položiek s nepriaznivou hodnotou P. Biserial (menšou ako 0,30), z toho 1 položka mala túto hodnotu zápornú (8). Na obrázku 12 uvádzame P. Biserial všetkých položiek.

Obr. 12 Grafy korelácie jednotlivých položiek so zvyškom testu

Na obrázku 13 uvádzame grafy neriešenosti jednotlivých položiek. V častiach *Gramatika a lexika* a *Čítanie s porozumením* bola v posledných položkách vo väčšej miere preukázaná nedosiahnutosť a neriešenosť. Bližšie sa im však budeme venovať v nasledujúcej kapitole.

Obr. 13 Grafy neriešenosti podľa jednotlivých zručností

4 Analýza položiek testu EČ MS z RJ úroveň B1

V tabuľkách 10 – 12 sú prehľadne zobrazené štatistické ukazovatele pre každú položku v teste, rozdelené podľa jednotlivých zručností.

Ako sme už uviedli, farebne sú zvýraznené hodnoty, ktoré sa určitým spôsobom vymykajú z rámca ideálnej položky, teda takej, ktorej všetky uvedené hodnoty spĺňajú predpísané normy kvality. Všetky priaznivé parametre boli zaznamenané v časti *Počúvanie s porozumením* v týchto položkách: č. 2, 3, 5, 6, 11, 13 – 15, 18 a 19. Položky č. 8 a 12 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 1, 7 – 10, 12 mali nepriaznivé hodnoty P. Biserial. Položky č. 17 a 20 mali tiež vysokú neriešenosť. V časti *Gramatika a lexika* mali všetky parametre priaznivé položky č. 21, 25 – 28, 30 – 36. Položky č. 22, 24, 38 – 40 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 22 – 24, 38 mali nevyhovujúci P. Biserial. Položky č. 38 – 40 mali vysokú neriešenosť, položky č. 37 – 40 mali vyššiu nedosiahnutosť. V časti *Čítanie s porozumením* boli všetky parametre priaznivé v položkách č. 41, 42, 44 – 49, 51 – 56. Všetky položky mali vyhovujúcu citlivosť. V tejto časti sa tiež vyskytli položky s vysokou neriešenosťou (č. 57 – 59), vynechanosťou (č. 57, 58) a nedosiahnutosťou nad 20 % (č. 59, 60). Nevyhovujúci P. Biserial mali položky č. 43, 50, 58 a 60.

Tab. 10 Súhrnné charakteristiky položiek – *Počúvanie s porozumením*

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
1	58,9	30,5	,0	1,0	1,0	,16
2	79,5	35,6	,0	,0	,0	,33
3	73,7	55,9	,0	1,0	1,0	,46
4	86,9	40,7	,0	,3	,3	,40
5	71,0	50,8	,0	1,0	1,0	,41
6	77,8	49,2	,0	1,7	1,7	,43
7	35,4	40,7	,0	3,0	3,0	,29
8	41,4	0,0	,0	,3	,3	-,04
9	41,4	42,4	,0	,7	,7	,23
10	52,5	35,6	,0	,3	,3	,29
11	73,1	32,2	,3	1,0	1,3	,34
12	44,4	22,0	,3	2,0	2,4	,17
13	75,8	42,4	,7	,3	1,0	,35
14	55,2	64,4	2,7	13,1	15,8	,39
15	54,5	72,9	3,7	13,5	17,2	,44
16	83,2	39,0	4,4	5,4	9,8	,40
17	17,2	39,0	6,7	37,7	44,4	,32
18	69,0	59,3	7,4	11,1	18,5	,48
19	66,3	66,1	10,4	4,0	14,5	,46
20	27,6	52,5	10,4	26,6	37,0	,40

Tab. 11 Súhrnné charakteristiky položiek – Gramatika a lexika

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
21	44,1	57,6	,0	1,3	1,3	,41
22	58,6	22,0	,0	,3	,3	,15
23	69,4	42,4	,0	1,0	1,0	,25
24	76,1	23,7	,0	,0	,0	,20
25	56,6	49,2	,0	1,0	1,0	,35
26	64,3	45,8	,0	1,0	1,0	,36
27	75,8	57,6	,0	1,0	1,0	,35
28	33,7	35,6	,0	1,7	1,7	,45
29	80,5	52,5	,0	,7	,7	,35
30	63,0	45,8	,0	,7	,7	,33
31	44,8	47,5	5,1	6,1	11,1	,35
32	36,0	49,2	6,1	10,4	16,5	,58
33	26,3	37,3	7,4	16,5	23,9	,51
34	50,8	49,2	8,4	10,1	18,5	,35
35	52,5	71,2	9,4	6,4	15,8	,54
36	26,9	54,2	15,5	8,8	24,2	,55
37	25,3	50,8	20,9	7,7	28,6	,54
38	14,8	23,7	23,9	8,4	32,3	,29
39	11,1	25,4	28,3	4,7	33,0	,30
40	11,4	16,9	28,3	6,4	34,7	,39

Tab. 12 Súhrnné charakteristiky položiek – Čítanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
41	46,5	50,8	,0	4,0	4,0	,38
42	43,1	49,2	,0	2,7	2,7	,41
43	35,0	33,9	,0	4,4	4,4	,26
44	22,9	49,2	,0	5,7	5,7	,42
45	40,7	61,0	,0	4,7	4,7	,47
46	31,0	61,0	,3	4,4	4,7	,49
47	54,9	39,0	,3	2,7	3,0	,32
48	32,3	42,4	,3	5,4	5,7	,33
49	49,5	44,1	,3	3,4	3,7	,34
50	27,9	32,2	,3	3,0	3,4	,29
51	29,6	42,4	,3	7,1	7,4	,39
52	38,4	47,5	,3	6,1	6,4	,37
53	25,9	47,5	,3	5,4	5,7	,48
54	73,1	47,5	7,7	7,4	15,2	,37
55	59,3	37,3	9,8	9,8	19,5	,33
56	52,5	62,7	12,8	17,2	30,0	,39
57	42,8	50,8	15,2	24,2	39,4	,35
58	38,0	50,8	18,5	21,5	40,1	,25
59	44,4	50,8	22,2	13,5	35,7	,38
60	45,8	45,8	22,2	7,1	29,3	,29

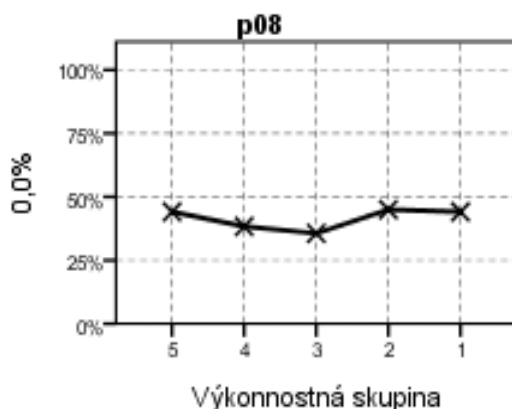
Pri posledných položkách (2. časť – Gramatika a lexika, 3. časť – Čítanie s porozumením) sme zaznamenali mierne vyššiu nedosiahnutosť a neriešenosť. Spomínané negatívne javy v teste podmieňuje aj fakt, že tento typ úlohy si vyžaduje ovládanie slovnej zásoby a schopnosť logického prepojenia informácií, ktoré pri vypracovaní položiek nie sú v tom poradí, v akom sú usporiadané v texte.

Z uvedeného dôvodu vychádzajú pri štatistickej analýze neželané hodnoty (farebne vyznačené v tabuľkách 11 a 12) aj v ďalších vlastnostiach charakterizujúcich uvedené položky, ktoré s ich vysokou neriešenosťou priamo súvisia (nedosiahnutosť, vynechanosť a obťažnosť položky).

1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Niektoré položky v časti *Počúvanie s porozumením* dosiahli výrazne nízku hodnotu citlivosti (položky č. 8, 12), čiže jednoznačne nerozdelili žiakov podľa správnosti riešenia na priemerne úspešnejších žiakov v teste a priemerne menej úspešných žiakov v teste.

Na položku č. 8 odpovedalo správne 41,4 % žiakov, pričom pre výkonnostné skupiny 1, 2 a 5 bola položka približne rovnako ťažká.

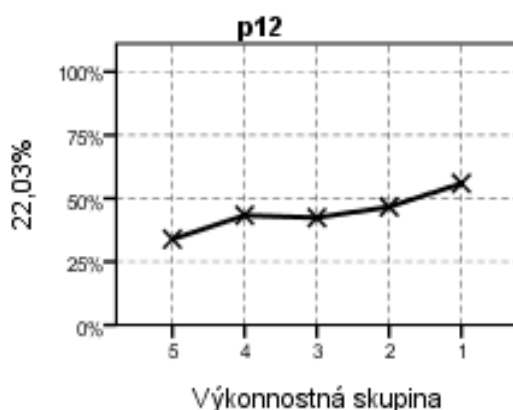

Obr. 14 Graf distribúcie úspešnosti – položka 08 testu RJ B1 2017

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha – výber zo 3 možností	časť	%
08	«Отдыхать могут люди только в чужих странах», – думают многие. (A) верно (B) неверно (C) в тексте не упомянуто справна odpowied': (A)	2	41,4 %

Na položku č. 12 odpovedalo správne 44,4 % žiakov, pričom pre výkonnostné skupiny 1 – 4 bola položka približne rovnako ťažká.

Obr. 15 Graf distribúcie úspešnosti – položka 12 testu RJ B1 2017

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha – výber z 3 možností	časť	%
12	Дома отдыха в Подмоскowie предлагают посетителям одинаковые условия в одинаковых номерах. (A) верно (B) неверно (C) в тексте не упомянуто <i>správna odpoveď: (B)</i>	2	44,4 %

Z pohľadu korelácie položiek so zvyškom testu za problematické v časti *Počúvanie s porozumením* považujeme položky č. 1 a 7 – 10.

Tab. 13 Tabuľky položkovej analýzy – položky 01, 07 – 10 testu RJ B1 2017

		A01	B01	C01	D01	X01
1	P. Bis.	-,16	,04	,16	-,15	-,03
2	p	,10	,22	,59	,08	,01
3	N	30,00	64,00	175,00	24,00	3,00

		A07	B07	C07	D07	X07
1	P. Bis.	,29	-,12	-,09	-,12	-,02
2	p	,35	,25	,19	,18	,03
3	N	105,00	73,00	56,00	53,00	9,00

		A08	B08	C08	X08
1	P. Bis.	-,04	,16	-,15	-,01
2	p	,41	,40	,18	,00
3	N	123,00	120,00	52,00	1,00

		A09	B09	C09	X09
1	P. Bis.	-,23	-,02	,23	,01
2	p	,28	,30	,41	,01
3	N	83,00	88,00	123,00	2,00

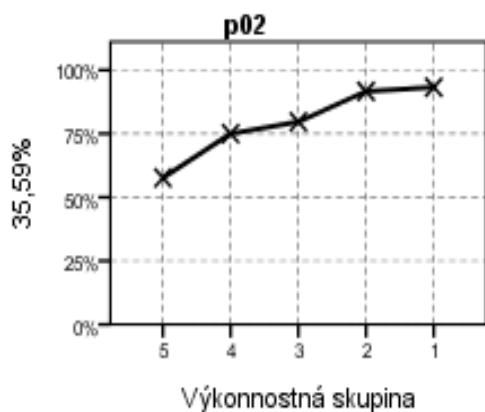
		A10	B10	C10	X10
1	P. Bis.	-,24	,29	-,13	-,01
2	p	,43	,53	,04	,00
3	N	128,00	156,00	12,00	1,00

Všetky priaznivé parametre v časti *Počúvanie s porozumením* boli zaznamenané v položkách č. 2, 3, 5, 6, 11, 13 – 15, 18, 19. V nasledujúcej tabuľke ako príklad uvedieme položky č. 2 a 6, prihliadajúc na najvyššiu úspešnosť týchto položiek.

Tab. 14 Tabuľka položkovej analýzy – položky 02 a 06 testu RJ B1 2017

		A02	B02	C02	D02	X02
1	P. Bis.	,33	-,13	-,17	-,28	.
2	p	,79	,12	,04	,05	,00
3	N	236,00	35,00	12,00	14,00	,00

		A06	B06	C06	D06	X06
1	P. Bis.	-,22	,43	-,26	-,15	-,13
2	p	,06	,78	,09	,05	,02
3	N	19,00	231,00	27,00	15,00	5,00

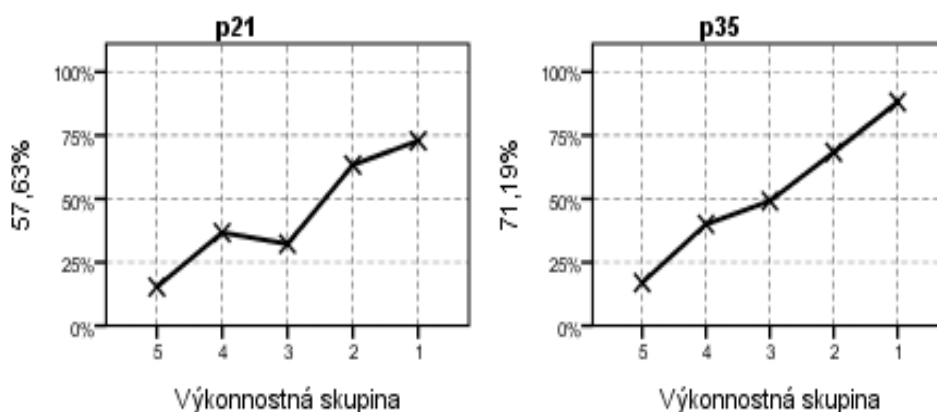
Obr. 16 Graf distribúcie úspešnosti – položky 02 a 06 testu RJ B1 2017

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
02	Автор писала книгу постепенно и старалась её писать _____ языком. (A) доступным (C) лёгким (B) доступным (D) добросовестным správna odpoveď: (A)	1	79,5 %

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
06	Иконы в качестве талисмана наклеивают везде – даже на панель _____. (A) магазина (C) материала (B) автомобиля (D) забора správna odpoveď: (B)	1	77,8 %

2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek

V časti *Gramatika a lexika* sa nachádza 6 položiek, ktoré charakterizujeme ako stredne obtiažné. Výnimku tvoria položky č. 23, 24, 26, 27, 30, ktoré sme vyhodnotili ako ľahké, položku č. 29 sme vyhodnotili ako veľmi ľahkú. Na druhej strane položky č. 28, 32, 33, 36, 37 hodnotíme ako obtiažné a položky č. 38 – 40 ako veľmi obtiažné. Táto časť testu pozostávala z dvoch typov úloh: pri položkách č. 21 – 30 dopĺňali žiaci vhodný gramatický tvar do textu výberom zo 4 možností odpovede a pri položkách č. 31 – 40 vyberali správne slovo do textu z ponúkanej banky slov. Všetky položky, až na položky č. 22, 24, 38 – 40 mali vyhovujúcu citlivosť a spoľahlivo dokázali diferencovať výkonnostné spektrum žiakov. V položkách s vyhovujúcou citlivosťou výkonnostná skupina 5 vykazovala veľmi nízke percento úspešnosti v riešení úloh, naopak, žiaci výkonnostnej skupiny 1 boli v riešení vysoko úspešní.

Obr. 17 Grafy distribúcie úspešnosti – výber položiek z časti Gramatika a lexika, test RJ B1 2017

Ako problematická sa javila položka č. 40, ktorá nedostatočne rozlíšila žiakov. Mierne úspešnejší boli žiaci 2. výkonnostnej skupiny.

Obr. 18 Graf distribúcie úspešnosti – položka 40 RJ B1 2017

Значение и решение анализируемых заданий ч. 21, 35 и 40, чей график мы представили, были следующими:

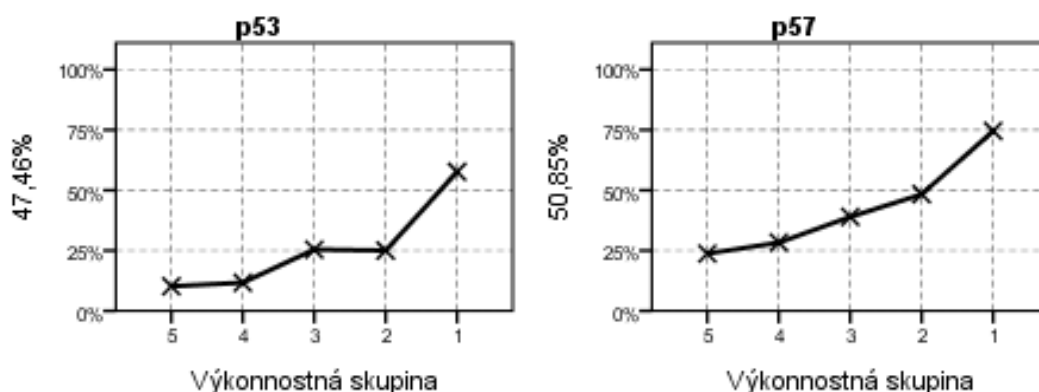
поло́жка чи́сло	у́лоха – вы́бер зо 4 мо́жностí	ча́сть	%
21	Осенью перед наступлением заморозков и весной, когда _____ снег – прошла весенняя грязь. (A) взошёл (B) сошёл (C) вышел (D) перешёл <i>спра́вна отве́д:</i> (B)	1	44,1 %

поло́жка чи́сло	у́лоха – вы́бер з банкы слов	ча́сть	%
35	Он заменил Даниэла Рикьярдо, который перешёл в _____ команду – Infiniti Red Bull Racing. <i>спра́вна отве́д:</i> другую	2	52,5 %

поло́жка чи́сло	у́лоха – вы́бер з банкы слов	ча́сть	%
40	Однако ни об условиях партнёрства, ни о статусе Сироткина в команде до сих пор никаких _____ сделано не было. <i>спра́вна отве́д:</i> объявлений	2	11,4 %

3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Z grafu neriešenosti na obr. 19 a z tabuľky č. 12 je mierne viditeľná nedosiahnutosť, vynechanosť a neriešenosť poslednej úlohy testu – doplňovanie slov do viet (ÚKO), obzvlášť v posledných položkách. V tomto type úlohy mali žiaci na základe prečítaného textu doplniť vhodné lexikálne jednotky do viet, pričom informácie v texte neboli v tom poradí, v akom bola podaná informácia v texte. Nízku úspešnosť dosahovali žiaci aj v položkách, ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, čiže žiaci mali uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia. Všetky položky boli z hľadiska citlivosti v norme. Nízku koreláciu položky so zvyškom testu mali položky č. 43, 50, 58, 60. Za obťažné položky možno považovať položky č. 44 (úspešnosť 22,9 %), 50 (27,9 %), 51 (29,6 %) a 53 (25,9 %). Položky č. 57, 58 mali vysokú vynechanosť, položky č. 59 – 60 nedosiahnutosť a položky č. 57 – 59 mali vysokú neriešenosť. V nasledujúcom grafe (obr. 19) a obsahovej analýze uvedieme č. 53 a 57, ktoré veľmi dobre rozlíšili najúspešnejších a najslabších žiakov. Položku č. 53 charakterizujeme ako veľmi obťažnú, položka č. 57 mala vysokú neriešenosť a vynechanosť.

Obr. 19 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 53 ako veľmi obťažná a 57 s vysokou neriešenosťou a vynechanosťou

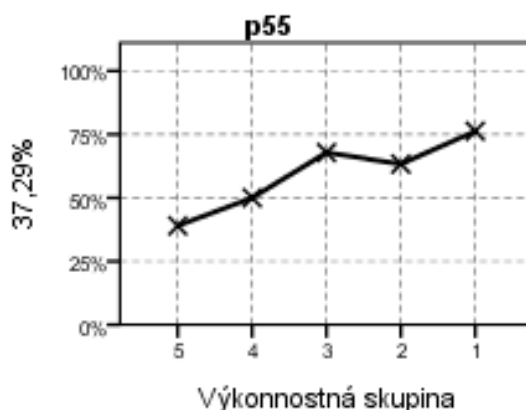
Išlo o nasledovné položky:

položka číslo	úloha – úloha – P/N + odsek	časť	%
53	Смалец всегда хранится в чистой посуде вместе со шкварками. (A) верно (B) неверно В каком из абзацев (a) – (e) вы нашли ответ? <i>správna odpoveď: B – b</i>	3	25,9 %

položka číslo	úloha – dopĺňanie slov do viet	časť	%
57	Красный цвет помогает человеку в деле по_____ силы и скорости. (1 слово) <i>správna odpoveď: увеличению</i>	3	42,8 %

Najlepšie riešené boli tie položky (č. 54 – 60), ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, v ktorých mali žiaci na základe prečítaného doplniť 1 slovo do viet za textom. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách (č. 48 – 53), ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, kde mali žiaci uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia. Keďže sme sa už v predchádzajúcej kapitole venovali najľahšej položke v tejto časti, pozornosť budeme venovať druhej najľahšej položke č. 55.

položka číslo	úloha – dopĺňanie slov do viet	časť	%
55	Те, кто сидел перед синими мониторами, справлялись с задачами в два _____ и лучше. (1 слово) <i>správna odpoveď: быстрее</i>	3	59,3 %

Obr. 20 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 55 testu RJ B1 2017

5 Vyhodnotenie PFIČ MS z RJ úroveň B1

Cieľom písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, jasne a zrozumiteľne na primeranej úrovni. Žiakom bola zadaná jedna úloha so štrukturalizovaným zadáním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka.

Тема: Одежда и мода

Всемирно известная модная марка желает узнать мнения молодых людей о моде и одежде. Напишите сочинение (160–180 слов), в котором вы выразите своё мнение по следующим пунктам:

- важность наблюдения за модными трендами;
- элегантность и комфорт;
- мода молодых людей.

Časová dotácia na riešenie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 160 – 180 slov. Práce žiakov hodnotili na školách interní učitelia, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená reliabilita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ-ŠVS Banská Bystrica. PFIČ MS 2017 z ruského jazyka úroveň B1 písalo 588 žiakov. Z toho 582 žiakov v riadnom termíne, 6 žiakov v opravnom termíne. Ďalej sa budeme venovať výsledkom iba z riadneho termínu. V tabuľke 15 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov nielen vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba), ale aj celkovú úspešnosť (47,2 %) .

Tab. 15 PFIČ 2017 – RJ B1 – úspešnosť v častiach a celku

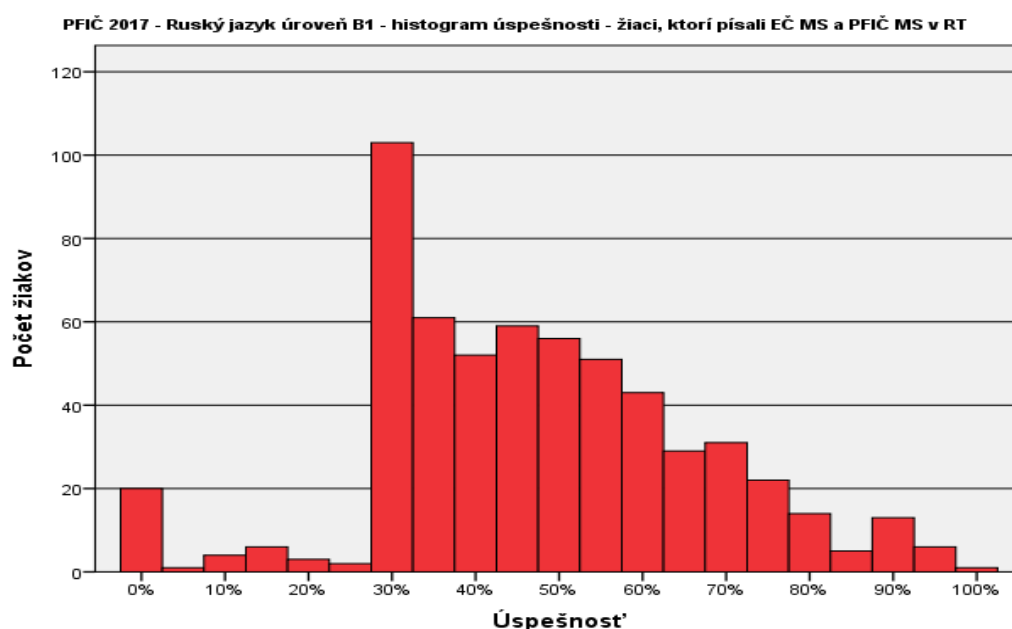
Obsah textu	Členenie a stavba textu	Gramatika	Slovná zásoba	Celková úspešnosť PFIČ MS
50,2	50,4	42,3	45,9	47,2

Z hodnotených oblastí boli žiaci najúspešnejší v kritériu *Členenie a stavba textu* (50,4 %). Je zjavné, že žiaci ovládajú základné pravidlá písania formálnych a neformálnych dokumentov, ale vyskytujú sa tu nedostatky.

Najnižšiu úspešnosť dosiahli v kritériu *Gramatika* (42,3 %). Znamená to, že žiaci na dobrej úrovni rozpracovali obsah, pričom sa možno nie ku všetkým bodom zadania vyjadrili dostatočne. V kritériu gramatika bola úspešnosť najnižšia, čo naznačuje, že žiaci majú nedostatky v gramaticky správnom vyjadrovaní.

Úspešnosť v kritériu *Slovná zásoba* dosiahla 45,9 %. Tento fakt svedčí o slabšej úrovni aktívnej slovnej zásoby.

Na obrázku 21 vidíme úspešnosť PFIČ MS.

Obr. 21 Úspešnosť v PFIČ – RJ B1 2017

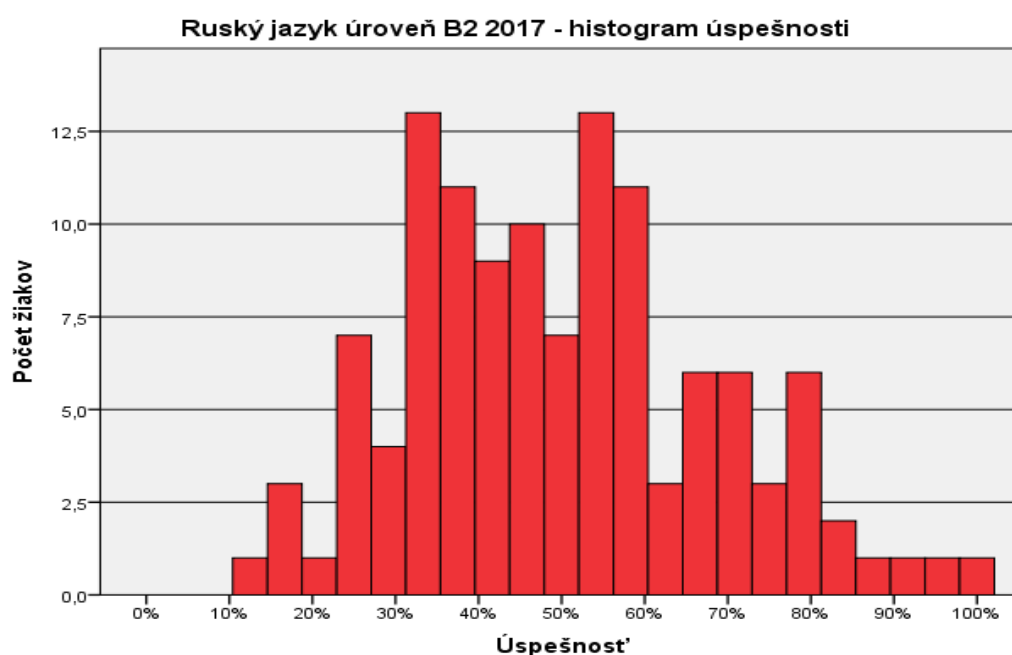
6 Výsledky testu EČ MS z ruského jazyka úroveň B2

Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 16 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu. Význam základných štatistických pojmov je vysvetlený v prílohe tejto správy.

Tab. 16 Výsledné psychometrické charakteristiky testu

	Časť			
	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
Počet testovaných žiakov	120	120	120	120
Maximum	100,0	100,0	95,0	98,3
Minimum	20,0	7,5	0,0	12,5
Priemer	68,1	47,0	35,0	50,0
Štandardná odchýlka	18,6	21,0	23,3	18,4
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	1,7	1,9	2,1	1,7
Cronbachovo alfa	0,79	0,90	0,85	0,93
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	8,6	6,6	9,1	4,8

Obr. 22 Výsledný histogram úspešnosti testu RJ B2 2017

Z charakteristík uvedených v tabuľke č. 16 a z histogramu (pozri obrázok 22) predpokladáme strednú mieru náročnosti pre testovanú populáciu.

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva stanovuje podmienku, že všetci žiaci gymnázií maturujú z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Test EČ MS na úrovni B2 z ruského jazyka riešilo 120 žiakov z 29 škôl, pričom 118 žiakov bolo z 27 gymnázií a 2 žiaci boli z 2 SOŠ a konzervatórií.

Tab. 17 Ruský jazyk úroveň B2 2017 - počet škôl a žiakov podľa druhu školy

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Druh školy	GYM	27	93,1%	118	98,3%
	SOŠ a konzervatóriá	2	6,9%	2	1,7%
	Spolu	29	100,0%	120	100,0%

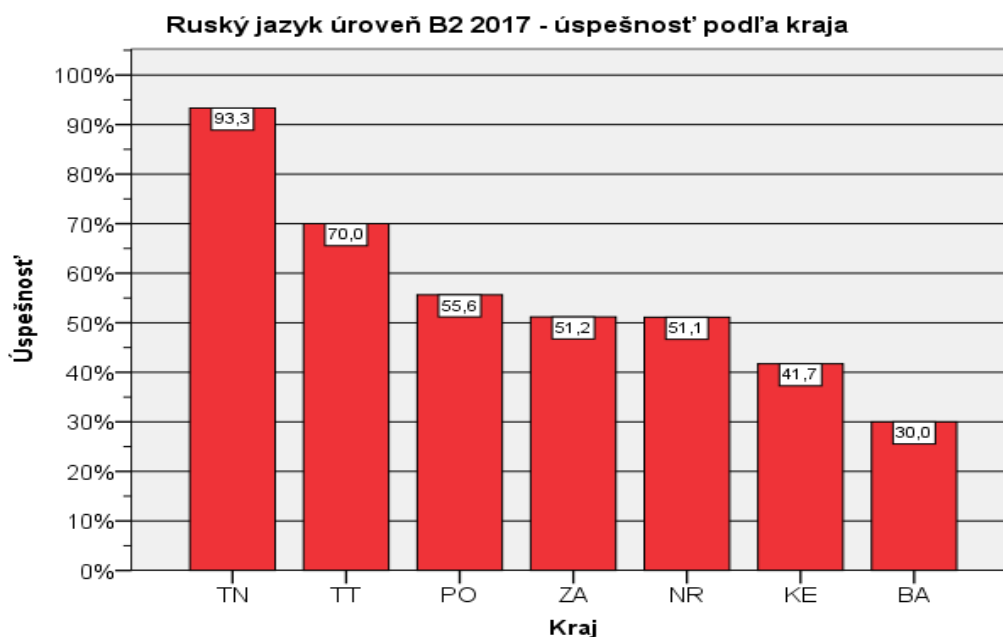
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja

V tabuľke 18 uvádzame počty škôl a žiakov maturujúcich z ruského jazyka na úrovni B2 v rámci EČ MS 2017 v jednotlivých krajoch.

Tab. 18 Počet škôl a žiakov podľa kraja

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	2	6,9%	3	2,5%
	TT	1	3,4%	1	0,8%
	TN	1	3,4%	1	0,8%
	NR	2	6,9%	6	5,0%
	ZA	4	13,8%	12	10,0%
	PO	13	44,8%	56	46,7%
	KE	6	20,7%	41	34,2%
	Spolu	29	100,0%	120	100,0%

Graf na obrázku 23 znázorňuje rozdiely v úspešnosti podľa jednotlivých krajov. Do úvahy je potrebné brať aj fakt, že úspešnosť kraja ako celku je daná tak počtom maturujúcich žiakov v konkrétnom kraji, ako aj ich úspešnosťou v riešení testu.

Obr. 23 Priemerné úspešnosti testu RJ B2 2017 podľa kraja

Najvyšší počet maturujúcich žiakov na úrovni B2 z ruského jazyka bol z Prešovského kraja. Pokiaľ ide o rozdiely v úspešnosti podľa jednotlivých krajov – zaznamenali sme stredne vecne významný rozdiel medzi výsledkom žiakov Prešovského a Košického kraja.

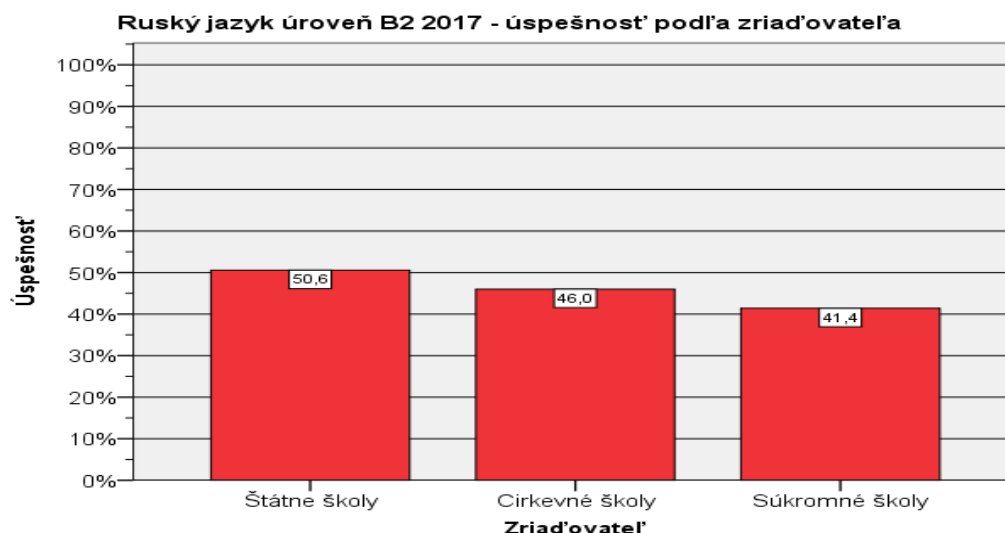
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

V tabuľke 19 uvádzame počet štátnych, súkromných a cirkevných škôl, ako aj počty žiakov, ktorí sa zúčastnili na EČ MS z ruského jazyka.

Tab. 19 Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

Zriaďovateľ	N	Priemer	SE
Štátne školy	108	50,6	1,7
Súkromné školy	3	41,4	26,0
Cirkevné školy	9	46,0	3,6
Spolu	120	50,0	1,7

Najúspešnejší boli žiaci štátnych škôl (50,6 %), pričom ich počet bol aj najvyšší. Nasledujú žiaci cirkevných škôl, ktorí boli úspešnejší ako žiaci súkromných škôl, ale počty testovaných žiakov boli nízke (9, resp. 3 žiaci).

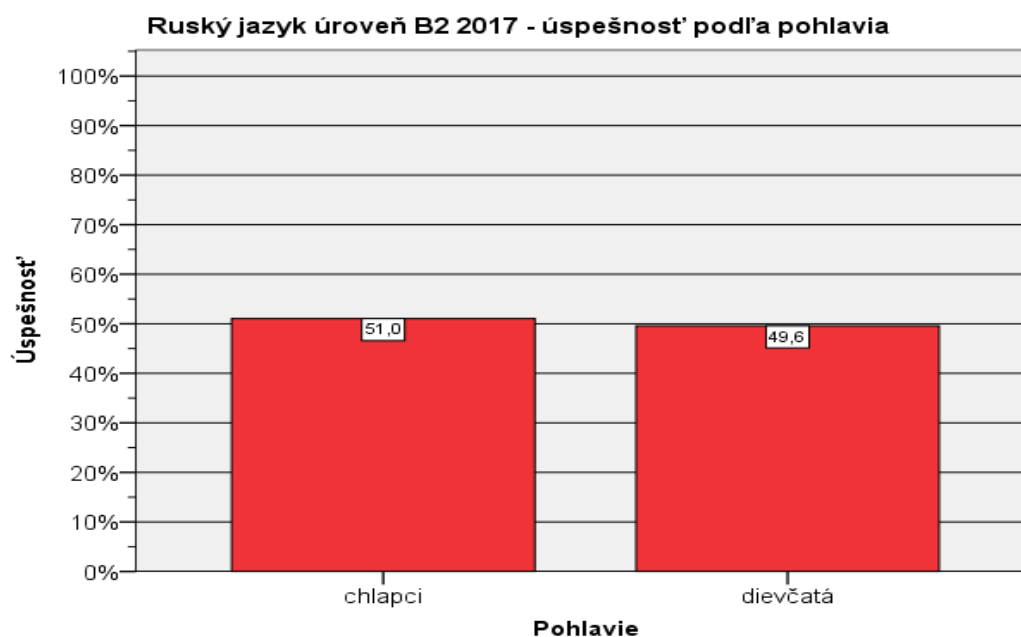
Obr. 24 Úspešnosť podľa zriaďovateľa – RJ B2 2017

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Chlapci boli v teste úspešnejší (51,0 %) ako dievčatá (49,6 %), avšak rozdiely medzi chlapcami a dievčatami neboli vecne významné.

Tab. 20 Počet žiakov podľa pohlavia

Pohlavie	N	Priemer	SE
chlapci	35	51,0	3,4
dievčatá	85	49,6	1,9
Spolu	120	50,0	1,7

Obr. 25 Úspešnosť podľa pohlavia – RJ B2 2017

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %

Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahlo 22 žiakov, čo predstavovalo 18,3 % z celkového počtu 120 žiakov maturujúcich z ruského jazyka na úrovni B2. Títo žiaci v EČ MS z ruského jazyka úrovne B2 neuspeli. Ich rozdelenie uvádzame v tabuľkách 21 a 22.

Tab. 21 Rozdelenie žiakov s úspešnosťou podľa pohlavia $\leq 33,0$ %

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	GYM	9	13	22
Spolu		9	13	22

Tab. 22 Percentuálny podiel žiakov s priemernou úspešnosťou nižšou ako 33,0 % podľa pohlavia a druhu školy

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	GYM	40,9%	59,1%	100,0%
Spolu		40,9%	59,1%	100,0%

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorí nespĺnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS), uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 23 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, úroveň RJ B2

Úspešnosť	Termín MS			Spolu
	RT	NT	OT	
(úsp. EČ MS ≤ 33) & (úsp. PFIČ MS ≤ 25)	3	0	0	3
(úsp. EČ MS ≤ 33) & (úsp. PFIČ MS > 25)	19	0	0	19
(úsp. EČ MS > 33) & (úsp. PFIČ MS ≤ 25)	1	0	0	1
(úsp. EČ MS > 33) & (úsp. PFIČ MS > 25)	96	0	0	96
Spolu	119	0	0	119

Počet žiakov v tabuľke predstavuje počet po prepojení EČ MS a PFIČ MS. Jeden žiak písal iba EČ MS 2017.

Prepojenie úspešnosti a percentilu

Úspešnosť žiaka v teste EČ MS vyjadrená v percentách zaokrúhlená na jedno desatinné miesto sa uvádza na maturitnom vysvedčení. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia výsledku žiaka v testoch EČ MS je aj percentil, ktorý sa taktiež uvádza na maturitnom vysvedčení.

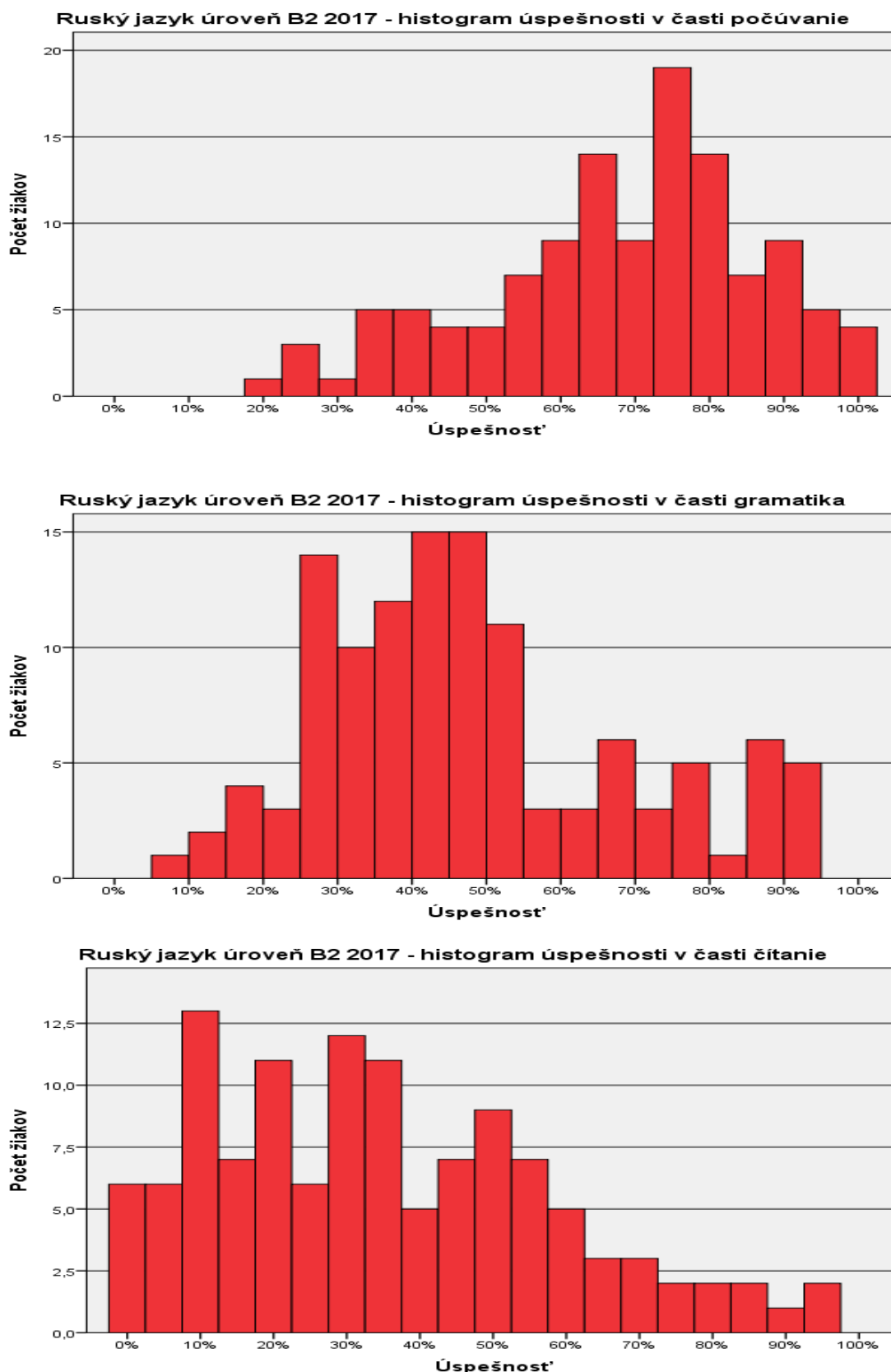
V tabuľke 24 uvádzame prepojenie úspešnosti s percentilom.

Tab. 24 Prepojenie úspešnosti a percentilu – RJ B2 2017

Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov			
12,5	0,0	1	53,3	59,2	1
16,7	0,8	1	54,2	60,0	2
17,5	1,7	1	55,0	61,7	1
18,3	2,5	1	55,8	62,5	4
19,2	3,3	1	56,7	65,8	2
24,2	4,2	1	57,5	67,5	2
25,0	5,0	3	58,3	69,2	2
25,8	7,5	3	59,2	70,8	4
29,2	10,0	2	60,0	74,2	1
30,0	11,7	2	61,7	75,0	1
31,7	13,3	3	64,2	75,8	2
32,5	15,8	3	65,0	77,5	3
33,3	18,3	2	66,7	80,0	2
34,2	20,0	1	67,5	81,7	1
35,0	20,8	4	70,0	82,5	2
35,8	24,2	1	70,8	84,2	1
36,7	25,0	5	71,7	85,0	3
38,3	29,2	4	75,0	87,5	1
39,2	32,5	1	75,8	88,3	1
40,0	33,3	1	76,7	89,2	1
40,8	34,2	3	77,5	90,0	1
41,7	36,7	3	78,3	90,8	1
42,5	39,2	1	80,0	91,7	2
43,3	40,0	1	80,8	93,3	2
44,2	40,8	2	81,7	95,0	1
45,0	42,5	1	82,5	95,8	1
45,8	43,3	5	85,8	96,7	1
46,7	47,5	2	93,3	97,5	1
48,3	49,2	2	95,8	98,3	1
49,2	50,8	1	98,3	99,2	1
50,0	51,7	2			
51,7	53,3	2			
52,5	55,0	5			

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností ukazujú rozloženie úspešností jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.

Obr. 26 Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností – RJ B2 2017

Najvyššiu priemernú úspešnosť v tomto školskom roku dosiahli žiaci v časti *Počúvanie s porozumením* (68,1 %), nasledovala *Gramatika a lexika* (47,0 %) a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti *Čítanie s porozumením* (35,0 %).

V časti *Počúvanie s porozumením* žiaci dosiahli najvyššiu úspešnosť v položkách, kde stačilo v počúvanom texte zachytiť nosnú informáciu (často podstatné meno) obsahujúcu jednoduchú slovnú zásobu. Nižšiu úspešnosť dosiahli žiaci v položkách 08 – 13, kde mali na základe vypočutého vybrať jedno z tvrdení. Najnižšiu úspešnosť dosiahli žiaci prevažne v položkách 14 – 20, ktorých vypracovanie si vyžadovalo detailné porozumenie počutému textu.

V časti *Gramatika a lexika* boli najúspešnejšie riešené položky s výberom zo 4 možností. Náročnejšie pre žiakov boli položky 41 – 50, ktoré sú zamerané na tvorbu správneho tvaru slova, uvedeného v zátvorke. Najnáročnejšie boli položky 51 – 60, ktoré sú zamerané na výber z banky slov, čiže na výber správnej lexikálnej jednotky.

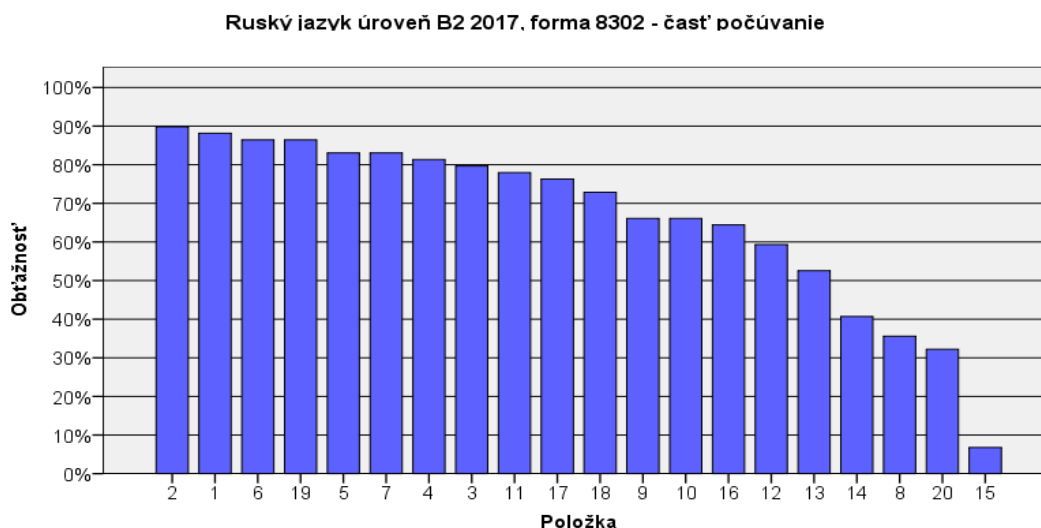
V časti *Čítanie s porozumením* boli najlepšie riešené tie položky, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, čiže na základe prečítaného textu doplniť 1 alebo 2 slová do viet za textom. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách, ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, čiže žiaci mali uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia.

7 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z RJ úroveň B2

V nasledovnej časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu. V školskom roku 2016/2017 riešili žiaci na úrovni B2 maturitný test v dvoch formách. Distribúcia týchto foriem medzi žiakmi bola takmer rovnaká. Formu 8302 písalo 59 žiakov, formu 8500 písalo 61 žiakov. Obťažnosť oboch foriem bola porovnateľná, medzi zodpovedajúcimi položkami vo formách neboli vecne významné rozdiely. Obe formy môžeme považovať za ekvivalentné. Ďalšie analýzy sa budú vzťahovať k položkám zástupnej formy 8302. Východiskové texty sa nachádzajú priamo v teste, ktorý je prístupný na stránke www.nucem.sk, sekcia Maturita.

Charakteristiky položiek

Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky. Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, neriešenosť, vynechanosť, nedosiahnutosť a medzipoložková korelácia. Jednotlivé štatistické ukazovatele sú objasnené v prílohe tejto správy. Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Kvôli rozlíšeniu žiakov je však potrebné, aby boli v teste zastúpené aj ťažké a veľmi ťažké položky a, naopak, tiež ľahké a veľmi ľahké položky, v pomere určenom špecifikáciou daného testu. Z obrázka č. 27 je vidieť, že v časti *Počúvanie s porozumením* bola najlepšie riešenou položkou položka č. 2 (89,8 %) a položka č. 15 (6,8 %) bola riešená s najnižšou priemernou úspešnosťou.

Obr. 27 Graf obťažnosti položiek – počúvanie s porozumením

Ukázalo sa, že najväčšie problémy v tejto časti testu žiakom spôsobovala úloha s krátkou odpoveďou (položky 14 – 20), v ktorej si žiaci dvakrát vypočuli východiskový text a na základe jeho porozumenia mali doplniť vždy iba jedno slovo do textu s chýbajúcimi slovami. V nasledujúcej tabuľke uvádzame ako príklad položku 15 z tohto typu úlohy, ktorej hodnota obtiažnosti bola 6,8 %, teda bola pre žiakov veľmi obtiažná:

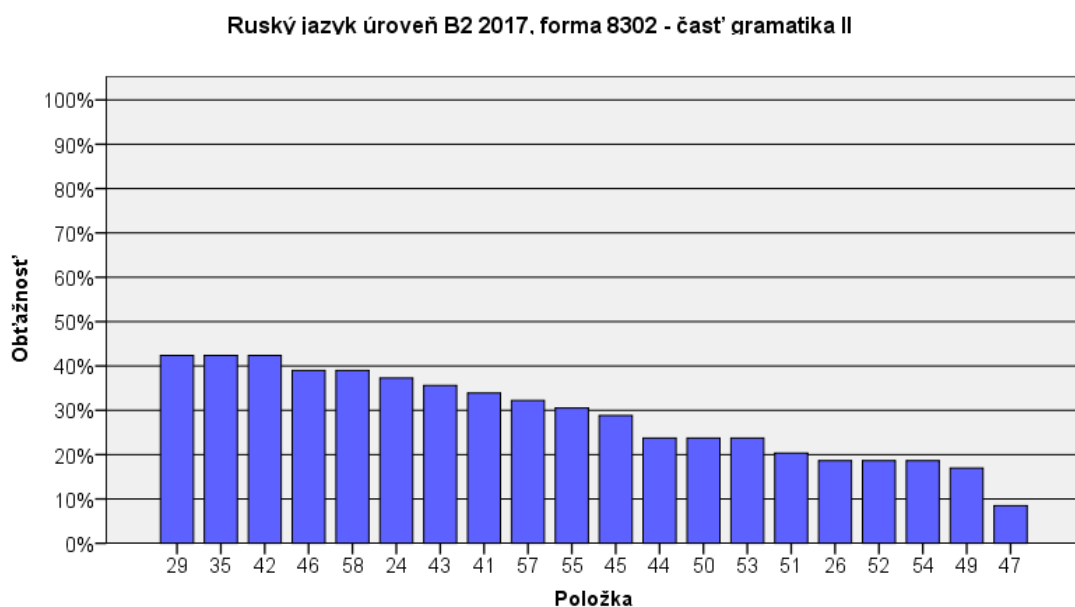
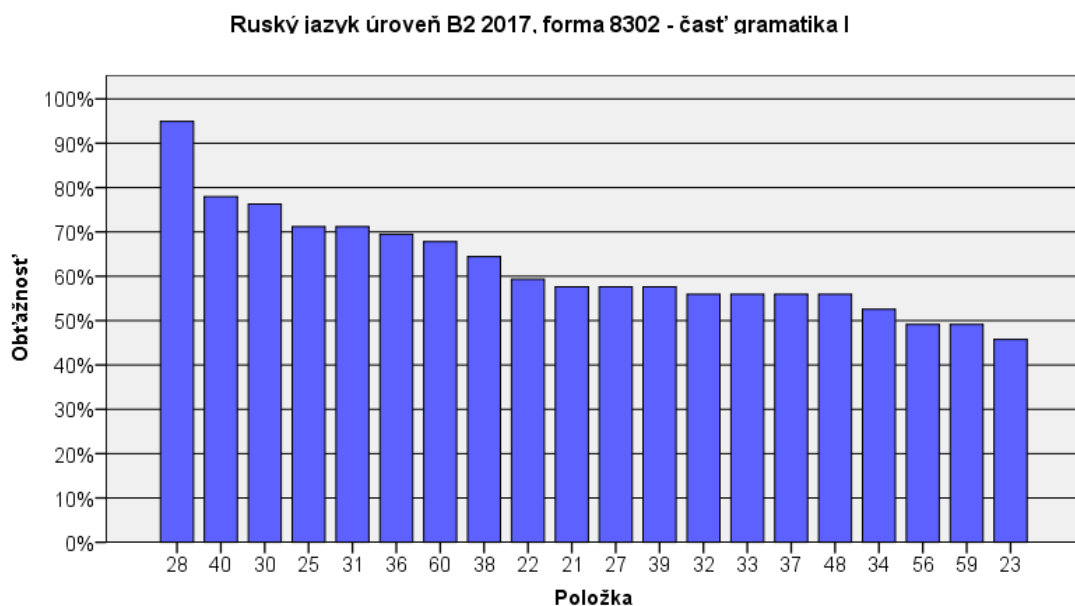
položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
15	Парочки держатся за руки, дети ходят с _____ рожками. <i>správna odpoveď: оленьими</i>	3	6,8 %

Vysokú úspešnosť riešenia mali položky č. 2 (89,8 %) a č. 1 (88,1 %), kde stačilo v počúvanom texte zachytiť podstatnú informáciu, ktorá bola vyjadrená jednoslovne, podstatným menom.

položka číslo	úloha - výber zo 4 možností	časť	%
2	Парки _____, поскольку многие владельцы не убирают за своими любимцами. (A) загрязнены (B) заставлены (C) закрыты (D) завершены <i>správna odpoveď: (A)</i>	1	89,8 %

V časti *Грамматика а лексика* žiakom spôsobovala najväčšie problémy úloha zameraná na výber z banky slov. V tomto type úlohy mali žiaci na základe prečítaného doplniť správne slovo do textu. Najvyššiu úspešnosť dosiahla položka č. 28 (94,9 %) a najnižšiu položka č. 47 (8,5 %). Položky č. 44, 45, 49 – 55, 57 mali nižšiu úspešnosť ako 33,0 %.

Naopak, najmenej obtiažné boli pre testovanú vzorku žiakov úlohy na výber odpovede zo štyroch možností. Najľahšími položkami boli položky č. 40 (78,0 %) a č. 30 (76,3 %). Najobťažnejšími položkami boli položky č. 49 (16,9 %), 52 a 54 (18,6 %).

Obr. 28 Graf obtáženosti položiek – gramatika a lexika

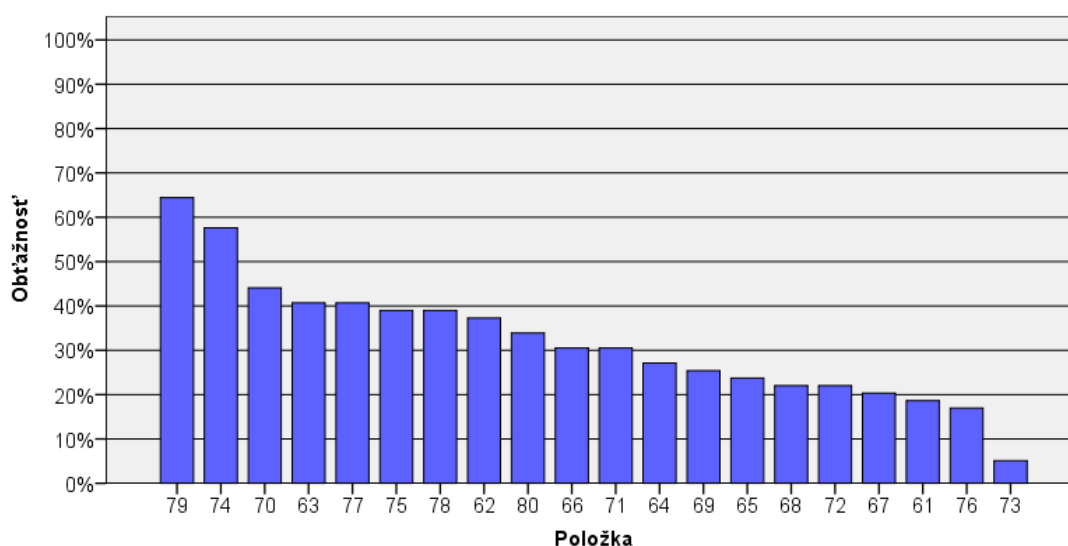
Pre názornú ukážku uvádzame znenie a riešenie položiek č. 28 a č. 47, teda veľmi ľahkej a veľmi obtiažnej položky tejto časti testu:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
28	Средний возраст участников протестных акций — около 24-25_____. (A) лет (B) годов (C) года (D) год správna odpoveď: (A)	1	94,9 %

položka číslo	úloha – zmena tvaru slova	časť	%
47	Спирт, произведённый из зерного сырья, _____ (очищенный) от масел и вредных веществ, в отличие от картофельного или свеклоного. <i>správna odpoveď: очищен</i>	2	8,5 %

V časti *Čítanie s porozumením* boli najlepšie riešené tie položky (č. 74 – 80), ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, čiže na základe prečítaného textu mali žiaci doplniť 1 slovo alebo 2 slová do viet za textom. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách (č. 68 – 73), ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, čiže žiaci mali uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia. Pri položkách č. 75 – 80 sa objavuje zvýšená neriešenosť. Najľahšou položkou v tejto časti bola položka č. 79 (64,4 %) a najobťažnejšou bola položka č. 73 (5,1 %). Okrem položky č. 73 mali úspešnosť nižšiu ako 33 % aj položky č. 61, 64 – 69, 71 – 73 a 76.

Ruský jazyk úroveň B2 2017, forma 8302 - časť čítanie

Obr. 29 Graf obťažnosti položiek – čítanie s porozumením

Najmenej obťažnou položkou v tejto časti testu bola položka č. 79 (64,4 %), ktorej znenie a riešenie uvádzame v nasledujúcej tabuľke:

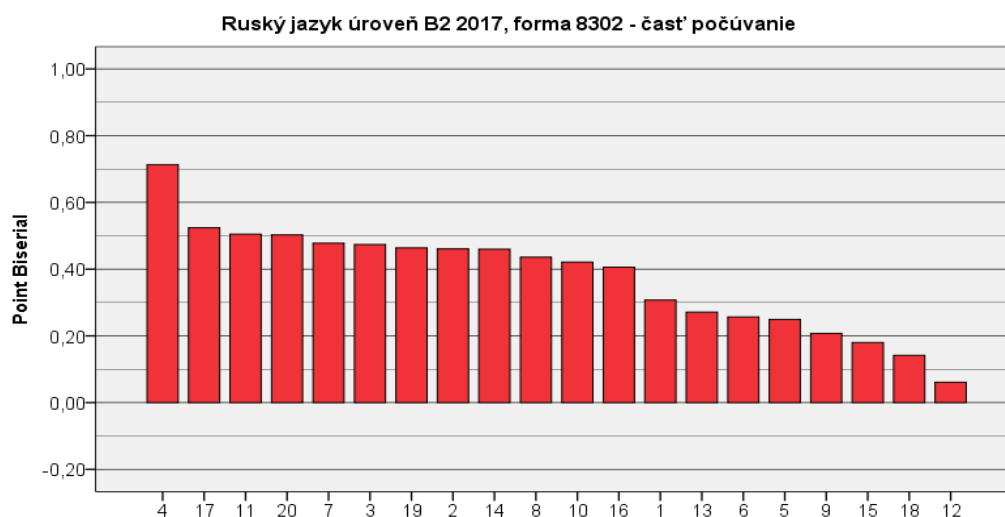
položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
79	Устаревшие модели телевизоров могут вывести из строя и проблемы в _____. (1 слово) <i>správna odpoveď: электрочасти</i>	3	64,4 %

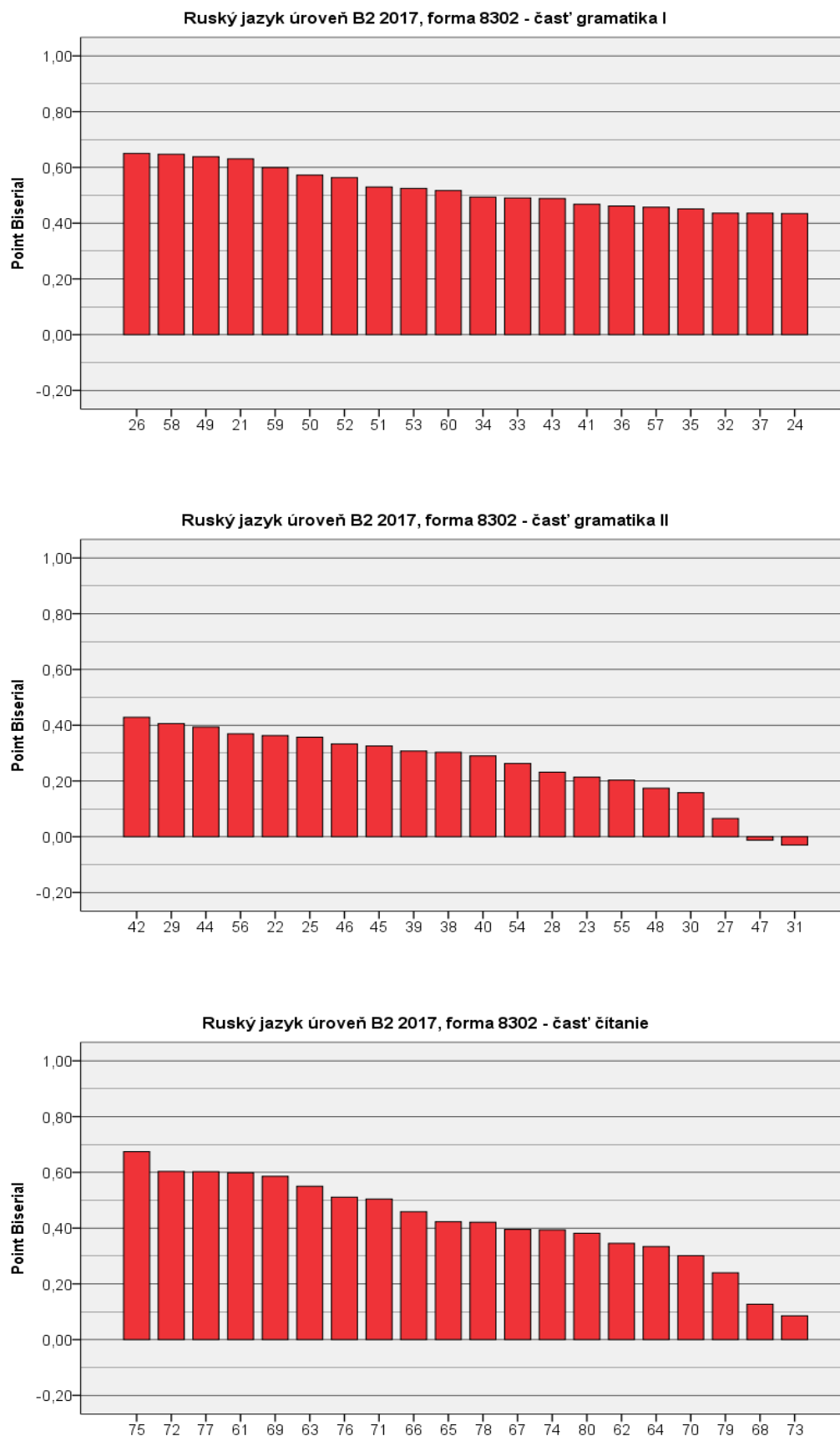
K najobťažnejším položkám v tejto časti testu patrila položka č. 73:

položka číslo	úloha – P/N + odsek	časť	%
73	Придуманная заключённым крестословица была опубликована в самой крупной кейптаунской газете. (A) верно (B) неверно В каком из абзацев (a) – (e) вы нашли ответ? <i>správna odpoveď: B – c</i>	2	5,1 %

Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu

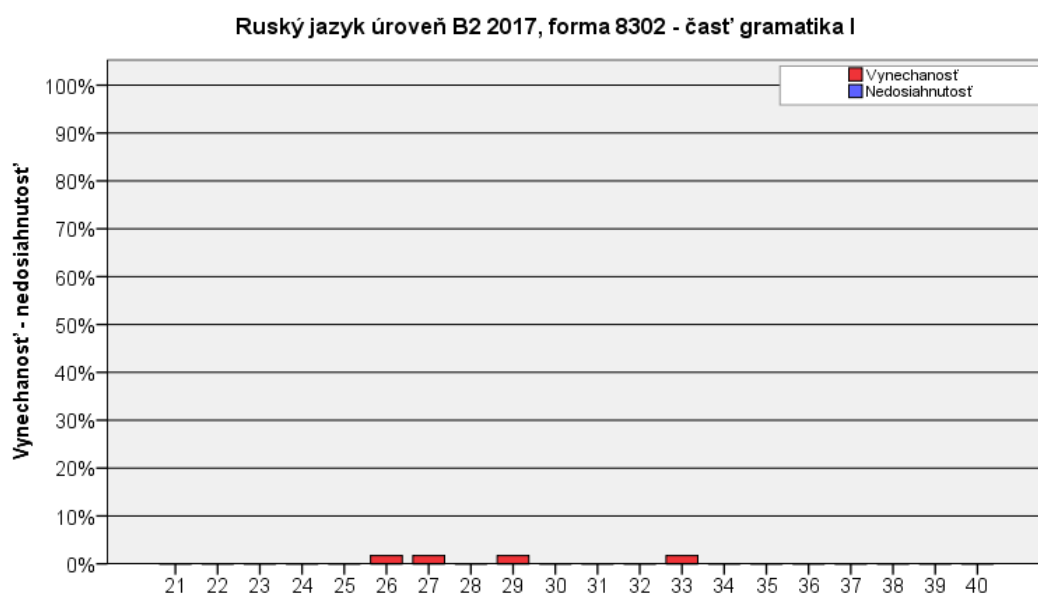
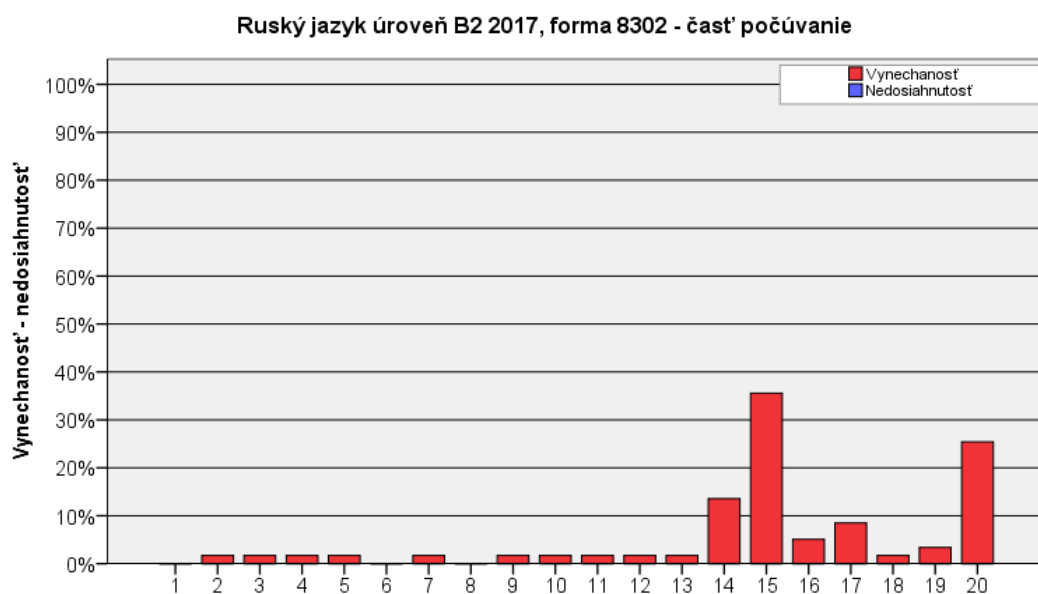
V teste 2 položky (č. 31, 47) mali P. Biserial záporný. Na obrázku 30 uvádzame P. Biserial všetkých položiek.

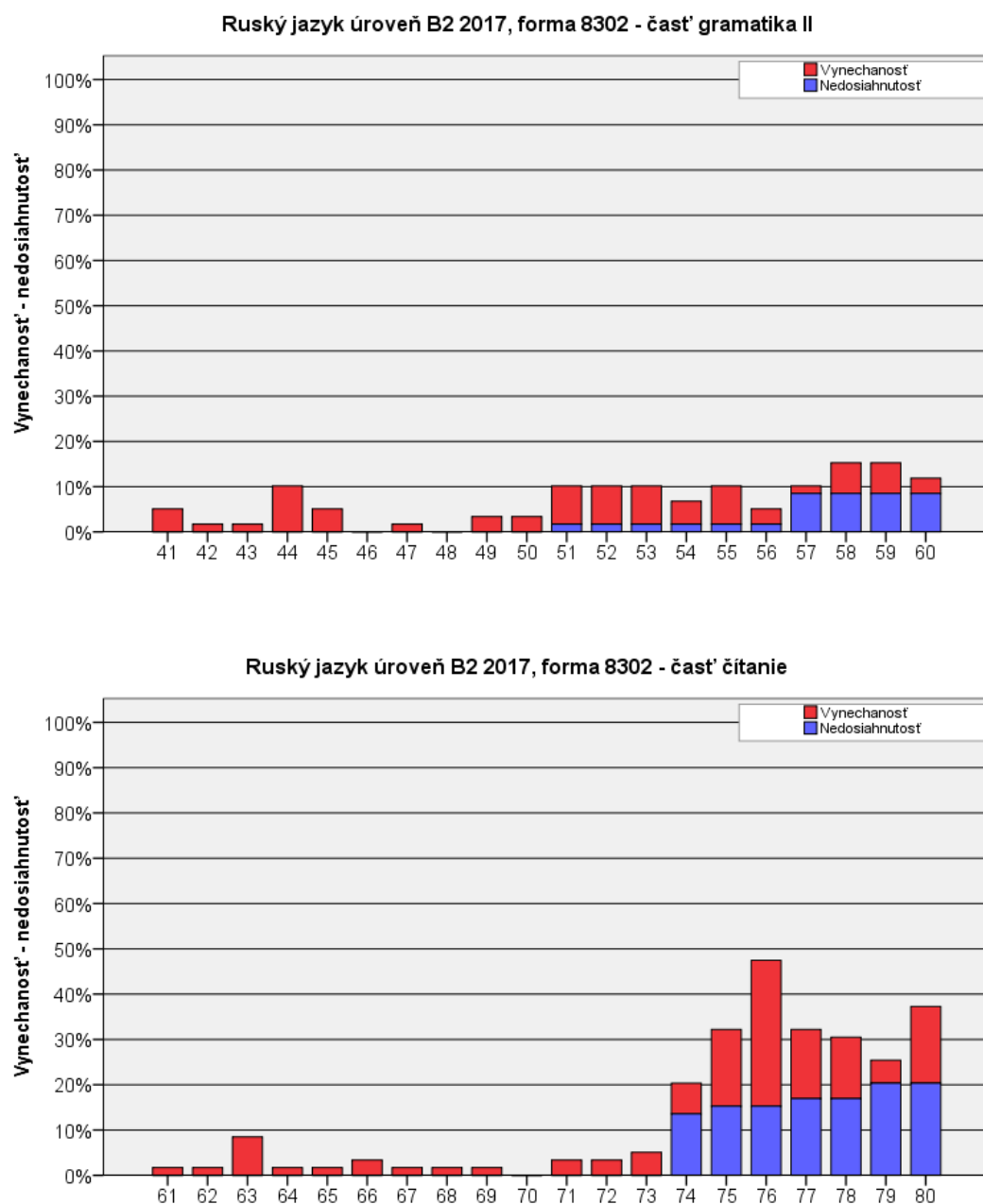

Obr. 30 Grafy korelácie jednotlivých položiek so zvyškom testu

Na obrázku 31 uvádzame grafy neriešnosti jednotlivých položiek. V časti *Čítanie s porozumením* bola v posledných položkách vo väčšej miere preukázaná neriešnosť. Bližšie sa im však budeme venovať v nasledujúcej kapitole.

Obr. 31 Grafy neriešenosti podľa jednotlivých zručností

8 Analýza položiek testu EČ MS z RJ úroveň B2

V tabuľkách 25 – 27 sú prehľadne zobrazené štatistické ukazovatele pre každú položku v teste, rozdelené podľa jednotlivých zručností. Ako sme už uviedli, farebne sú zvýraznené hodnoty, ktoré sa vymykajú jedným alebo druhým smerom z rámca ideálnej položky. Všetky priaznivé parametre boli zaznamenané v časti *Počúvanie s porozumením* v týchto položkách: č. 3, 8, 10, 11, 14, 16, 17. Položky č. 6, 12, 15 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 5, 6, 9, 12, 13, 15, 18 mali nepriaznivé hodnoty P. Biserial. Položky č. 15 a 20 mali tiež vysokú vynechanosť, položka 15 mala preto aj vysokú neriešenosť. V časti *Gramatika a lexika* mali všetky parametre priaznivé hodnoty položky č. 21, 22, 24, 25, 32 – 39, 41 – 45, 50, 51, 53, 56 – 60. Položky č. 27, 28, 30, 31, 46, 47, 55 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 23, 27, 28, 30, 31, 40, 47, 48, 54, 55 mali nevyhovujúci P. Biserial. V časti *Čítanie s porozumením* boli všetky parametre priaznivé v položkách č. 62 – 67, 69 – 72, 74. Nevyhovujúcu citlivosť mali položky č. 68 a 73. V tejto časti sa tiež vyskytli položky s vysokou neriešenosťou (č. 75 – 78, 80), vynechanosťou (č. 76) a nedosiahnutosťou (č. 79, 80). Nevyhovujúci P. Biserial mali položky č. 68, 73, 79.

Tab. 25 Súhrnné charakteristiky položiek – *Počúvanie s porozumením*

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
1	88,1	33,3	,0	,0	,0	,31
2	89,8	41,7	,0	1,7	1,7	,46
3	79,7	58,3	,0	1,7	1,7	,47
4	81,4	58,3	,0	1,7	1,7	,71
5	83,1	32,6	,0	1,7	1,7	,25
6	86,4	25,0	,0	,0	,0	,26
7	83,1	50,0	,0	1,7	1,7	,48
8	35,6	63,6	,0	,0	,0	,44
9	66,1	58,3	,0	1,7	1,7	,21
10	66,1	31,1	,0	1,7	1,7	,42
11	78,0	40,9	,0	1,7	1,7	,50
12	59,3	5,3	,0	1,7	1,7	,06
13	52,5	30,3	,0	1,7	1,7	,27
14	40,7	81,8	,0	13,6	13,6	,46
15	6,8	27,3	,0	35,6	35,6	,18
16	64,4	57,6	,0	5,1	5,1	,41
17	76,3	49,2	,0	8,5	8,5	,52
18	72,9	40,9	,0	1,7	1,7	,14
19	86,4	41,7	,0	3,4	3,4	,46
20	32,2	81,8	,0	25,4	25,4	,50

Tab. 26 Súhrnné charakteristiky položiek – Gramatika a lexika

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiachnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
21	57,6	83,3	,0	,0	,0	,63
22	59,3	32,6	,0	,0	,0	,36
23	45,8	39,4	,0	,0	,0	,21
24	37,3	56,1	,0	,0	,0	,43
25	71,2	58,3	,0	,0	,0	,36
26	18,6	64,4	,0	1,7	1,7	,65
27	57,6	-2,3	,0	1,7	1,7	,07
28	94,9	8,3	,0	,0	,0	,23
29	42,4	37,9	,0	1,7	1,7	,41
30	76,3	15,2	,0	,0	,0	,16
31	71,2	6,1	,0	,0	,0	-,03
32	55,9	49,2	,0	,0	,0	,44
33	55,9	56,8	,0	1,7	1,7	,49
34	52,5	57,6	,0	,0	,0	,49
35	42,4	57,6	,0	,0	,0	,45
36	69,5	66,7	,0	,0	,0	,46
37	55,9	40,9	,0	,0	,0	,44
38	64,4	48,5	,0	,0	,0	,30
39	57,6	40,2	,0	,0	,0	,31
40	78,0	40,9	,0	,0	,0	,29
41	33,9	64,4	,0	5,1	5,1	,47
42	42,4	47,7	,0	1,7	1,7	,43
43	35,6	55,3	,0	1,7	1,7	,49
44	23,7	64,4	,0	10,2	10,2	,39
45	28,8	45,5	,0	5,1	5,1	,33
46	39,0	29,5	,0	,0	,0	,33
47	8,5	,8	,0	1,7	1,7	-,01
48	55,9	64,4	,0	,0	,0	,17
49	16,9	72,7	,0	3,4	3,4	,64
50	23,7	81,8	,0	3,4	3,4	,57
51	20,3	72,7	1,7	8,5	10,2	,53
52	18,6	63,6	1,7	8,5	10,2	,56
53	23,7	81,8	1,7	8,5	10,2	,52
54	18,6	36,4	1,7	5,1	6,8	,26
55	30,5	19,7	1,7	8,5	10,2	,20
56	49,2	64,4	1,7	3,4	5,1	,37
57	32,2	56,1	8,5	1,7	10,2	,46
58	39,0	100,0	8,5	6,8	15,3	,65
59	49,2	100,0	8,5	6,8	15,3	,60
60	67,8	83,3	8,5	3,4	11,9	,52

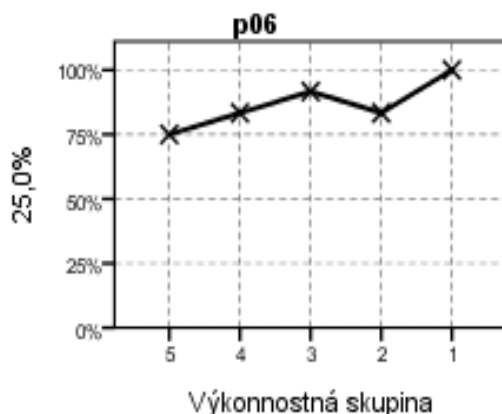
Tab. 27 Súhrnné charakteristiky položiek – Čítanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
61	18,6	55,3	,0	1,7	1,7	,60
62	37,3	37,1	,0	1,7	1,7	,35
63	40,7	73,5	,0	8,5	8,5	,55
64	27,1	63,6	,0	1,7	1,7	,33
65	23,7	37,1	,0	1,7	1,7	,42
66	30,5	47,0	,0	3,4	3,4	,46
67	20,3	37,1	,0	1,7	1,7	,40
68	22,0	10,6	,0	1,7	1,7	,13
69	25,4	90,9	,0	1,7	1,7	,59
70	44,1	30,3	,0	,0	,0	,30
71	30,5	63,6	,0	3,4	3,4	,50
72	22,0	63,6	,0	3,4	3,4	,60
73	5,1	9,1	,0	5,1	5,1	,09
74	57,6	47,7	13,6	6,8	20,3	,39
75	39,0	90,9	15,3	16,9	32,2	,67
76	16,9	54,5	15,3	32,2	47,5	,51
77	40,7	73,5	16,9	15,3	32,2	,60
78	39,0	82,6	16,9	13,6	30,5	,42
79	64,4	39,4	20,3	5,1	25,4	,24
80	33,9	37,1	20,3	16,9	37,3	,38

Pri posledných položkách v časti *Čítanie s porozumením* EČ MS z RJ B2 sme zaznamenali vyššiu neriešenosť. Spomínané negatívne javy v teste podmieňuje aj fakt, že tento typ úlohy sa nachádza na konci testu. Z uvedeného dôvodu vychádzajú pri štatistickej analýze neželané hodnoty (farebne vyznačené v tabuľke 27) aj v ďalších vlastnostiach charakterizujúcich uvedené položky, ktoré s ich vysokou neriešenosťou priamo súvisia (nedosiahnutosť a vynechanosť položky).

1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Niektoré položky v časti *Počúvanie s porozumením* dosiahli nízku hodnotu citlivosti (položky č. 6, 12, 15), čiže jednoznačne nerozdelili žiakov podľa správnosti riešenia na priemerne úspešnejších žiakov v teste a priemerne menej úspešných žiakov. Na položku č. 6 odpovedalo správne 86,4 % žiakov, pričom pre výkonnostné skupiny 2 a 4 bola položka rovnako ťažká. 3. výkonnostná skupina odpovedala na túto položku lepšie ako 2. výkonnostná skupina.

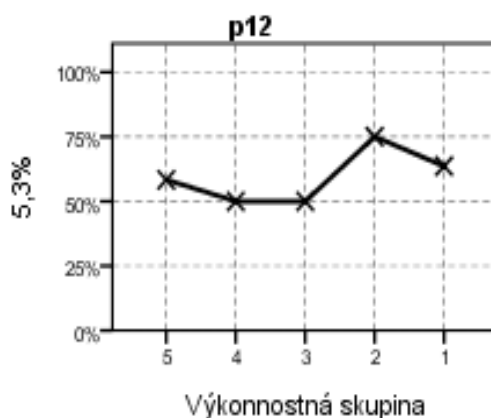

Obr. 32 Graf distribúcie úspešnosti – položka 6 testu RJ B2 2017

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
6	У директора зоопарка есть собака, и он, _____, снова заведёт рыбок. (A) естественно (C) наверное (B) конечно (D) безусловно <i>správna odpoveď: (C)</i>	1	86,4 %

Na položku č. 12 odpovedalo správne 59,3 % žiakov, pričom pre výkonnostné skupiny 1 a 5 bola položka približne rovnako ťažká. 2. výkonnostná skupina si vyberala správnu odpoveď najčastejšie.

Obr. 33 Graf distribúcie úspešnosti – položka 12 testu RJ B2 2017

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha – výber z 3 možností	časť	%
12	В Малышевском руднике были найдены и бесценные редкие металлы, необходимые для ядерных боеголовок. (A) верно (B) неверно (C) в тексте не упомянуто <i>správna odpoveď: (A)</i>	2	59,3 %

Z pohľadu korelácie položiek so zvyškom testu za problematické v časti *Počúvanie s porozumením* považujeme položky č. 5, 6, 9, 12, 13, 15, 18. Pre priblíženie vyberieme iba najdôležitejšie položky, ktoré mali aj iné parametre zaujímavé, a to 6 a 12.

Tab. 28 Tabuľky položkovej analýzy – položky 6 a 12 testu RJ B2 2017

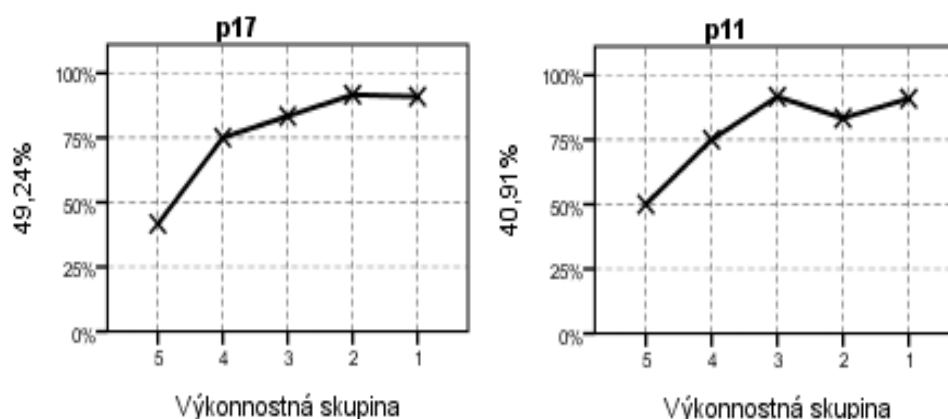
		A06	B06	C06	D06	X06
1	P. Bis.	-,15	-,27	,26	-,03	.
2	p	,05	,03	,86	,05	,00
3	N	3,00	2,00	51,00	3,00	,00

		A12	B12	C12	X12
1	P. Bis.	,06	,00	,03	-,30
2	p	,59	,27	,12	,02
3	N	35,00	16,00	7,00	1,00

V položke č. 6 si najúspešnejší žiaci vyberali správnu odpoveď. V položke č. 12 si niektorí najúspešnejší žiaci vyberali ako správnu odpoveď distraktor (C), čo nasvedčuje tomu, že nedokázali zachytiť nosnú informáciu v počúvanom texte. Všetky priaznivé parametre v časti *Počúvanie s porozumením* boli zaznamenané v položkách č. 3, 8, 10, 11, 14, 16, 17. V nasledujúcej tabuľke a obrázku ako príklad uvedieme položky č. 11 a 17, prihliadajúc na najvyššiu úspešnosť týchto položiek.

Tab. 29 Tabuľka položkovej analýzy – položka 11 testu RJ B2 2017

		A11	B11	C11	X11
1	P. Bis.	,50	-,35	-,23	-,31
2	p	,78	,08	,12	,02
3	N	46,00	5,00	7,00	1,00

Obr. 34 Graf distribúcie úspešnosti – položky 11 a 17 testu RJ B2 2017

Ide o nasledovné položky:

položka číslo	úloha – výber z 3 možností	časť	%
11	После национализации уральские изумрудные месторождения были на некоторое время переданы частным рудодобытчикам. (A) верно (B) неверно (C) в тексте не упомянуто správna odpoveď: (A)	2	78,0 %

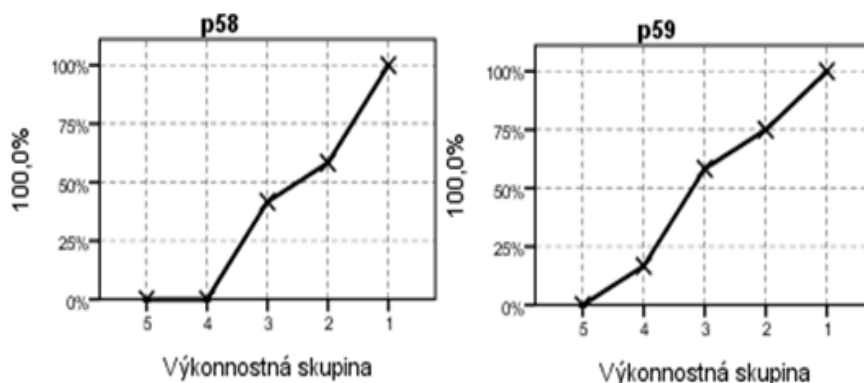
položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
17	Автор рассказа подумала про себя, что Новый год же, творятся _____, испытывается нежданная радость. správna odpoveď: чудеса	3	76,3 %

2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek

V časti *Gramatika a lexika* sa nachádza 16 položiek, ktoré charakterizujeme ako stredne obťažné. Výnimku tvoria položky č. 30, 31, 36, 38, 40, 60, ktoré sme vyhodnotili ako ľahké, položku č. 28 sme vyhodnotili ako veľmi ľahkú. Na druhej strane položky č. 24, 41, 43 – 46, 50, 51, 53, 55, 57 a 58 hodnotíme ako obťažné a položky č. 26, 47, 49, 52, 54 ako veľmi obťažné. Táto časť testu pozostávala z troch typov úloh: pri položkách č. 21 – 40 dopĺňali žiaci vhodný gramatický tvar do textu výberom zo 4 možností odpovede, pri položkách

č. 41 – 50 tvorili zo slov v zátvorkách správny tvar a dopĺňali do viet, pri položkách č. 51 – 60 vyberali správne slovo do textu z ponúknutej banky slov.

Všetky položky okrem č. 27, 28, 30, 31, 46, 47 a 55 mali vyhovujúcu citlivosť a spoľahlivo dokázali diferencovať výkonnostné spektrum žiakov. V položkách s vyhovujúcou citlivosťou výkonnostná skupina 5 vykazovala veľmi nízke percento úspešnosti v riešení úloh, naopak, žiaci výkonnostnej skupiny 1 boli v riešení vysoko úspešní. Ideálnu distribúciu úspešnosti mali položky č. 58 a 59.

Obr. 35 Grafy distribúcie úspešnosti – výber položiek z časti Gramatika a lexika, test RJ B2 2017

Ako problematická sa javila položka č. 27, kde žiaci 5. výkonnostnej skupiny odpovedali približne rovnako úspešne ako 1. výkonnostná skupina, no lepšie ako 2. – 4. výkonnostná skupina. Do úvahy tu pri pomerne vysokej úspešnosti celkovo v teste najmenej úspešných žiakov 5. výkonnostnej skupiny prichádza aj možnosť tipovania správnej odpovede.

Obr. 36 Graf distribúcie úspešnosti – položka 27 RJ B2 2017

Znenie a riešenie analyzovaných položiek č. 27, 58 a 59, ktorých grafy sme uviedli, bolo nasledovné:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
27	Для него _____ растущая готовность к участию в массовых выступлениях. (A) характерно (C) характерна (B) характерным (D) характерной <i>správna odpoveď: (C)</i>	1	57,6 %

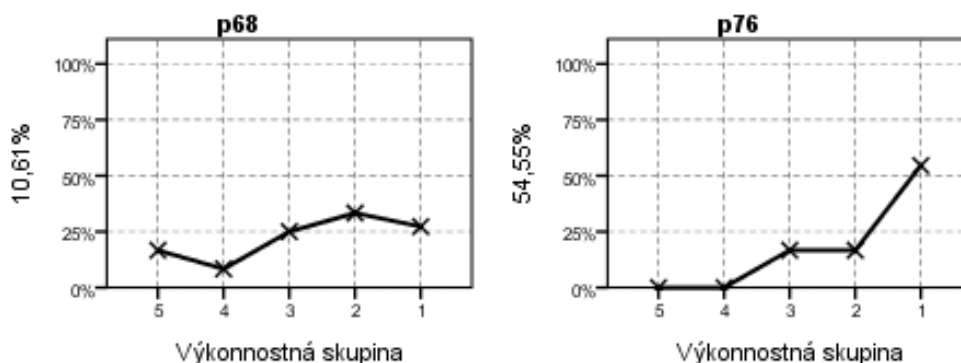
položka číslo	úloha – výber z banky slov	časť	%
58	В настоящее время возможностью отдыха по обмену _____ всё больше российских путешественников. <i>správna odpoveď: пользуется</i>	2	39,0 %

položka číslo	úloha – výber z banky slov	časť	%
59	Российские туроператоры сомневаются, _____ отпуск по обмену пустит в Российской Федерации корни. <i>správna odpoveď: что</i>	2	49,2 %

3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Z grafu neriešenosti na obr. 31 a z tabuľky č. 27 je viditeľná neriešenosť poslednej úlohy testu – doplňovanie slov do viet (ÚKO), obzvlášť v posledných položkách. V tomto type úlohy mali žiaci na základe prečítaného textu doplniť vhodné slová do viet, pričom vety nie sú v takom poradí, v akom sú usporiadané informácie v texte. Nízku úspešnosť dosahovali žiaci aj v položkách, ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, čiže žiaci mali uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia. Položky č. 68 a 73 neboli z hľadiska citlivosti v norme. Nízku koreláciu položky so zvyškom testu mali položky č. 68, 73 a 79. Za veľmi obťažné možno považovať položky č. 61 (18,6 %), 73 (5,1 %), 76 (16,9 %). Položky č. 75 – 78, 80 mali vysokú neriešenosť. V nasledujúcom grafe (obr. 37) a obsahovej analýze uvedieme položku č. 68, ktorá mala

nízku citlivosť a nevyhovujúci P. Biserial, a takisto položku č. 76, ktorá mala síce vysokú vynechanosť a neriešenosť, ale žiakov dobre rozlíšila.

Obr. 37 Graf distribúcie úspešnosti – položky č. 68 a 76 testu RJ B2 2017

Išlo o nasledovné položky:

položka číslo	úloha –P/N + odsek	časť	%
68	Первый русскоязычный кроссворд был опубликован в журнале «Огонёк». (A) верно (B) неверно В каком из абзацев (a) – (e) вы нашли ответ? <i>správna odpoveď: B – d</i>	2	22,0 %

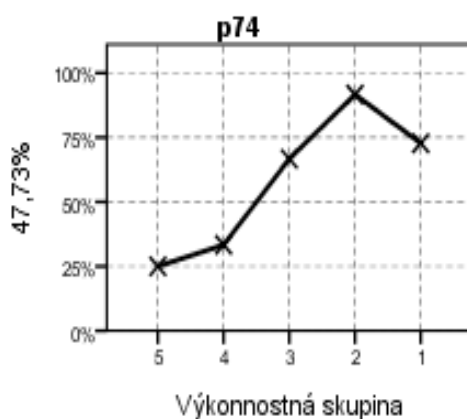
položka číslo	úloha – dopĺňanie slov do viet	časť	%
76	Особенности ландшафта могут искажать _____ _____. (2 слова) <i>správna odpoveď: приём/прием телепередач</i>	3	16,9 %

Na rozdiel od položky č. 76 si v položke 68 správnu odpoveď vyberala malá skupina najúspešnejších žiakov. Položka č. 76 veľmi dobre rozlíšila žiakov výkonnostných skupín, aj keď celková úspešnosť tejto položky bola 16,9 %. Napriek vysokej neriešenosti boli v časti *Čítanie s porozumením* najlepšie riešené položky č. 74 – 80, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, v ktorých na základe prečítaného textu bolo treba doplniť 1 slovo alebo 2 slová do viet za textom. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách č. 68 – 73,

ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, čiže žiaci mali uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia.

Keďže sme sa už v predchádzajúcej kapitole venovali najľahšej položke tejto časti, pozornosť budeme venovať druhej najľahšej, a to položke č. 74.

položka číslo	úloha – dopĺňanie slov do viet	časť	%
74	Секонд-хенд телевизоры на даче опасны из-за возможности _____ . (1 слово) <i>správna odpoveď:</i> самовозгорания	3	57,6 %

Obr. 38 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 74 testu RJ B2 2017

9 Vyhodnotenie PFIČ MS z RJ úroveň B2

Cieľom písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, jasne a zrozumiteľne na primeranej úrovni. Žiakom bola zadaná jedna úloha so štruktúrovaným zadáním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka.

Тема: Одежда и мода

В Интернете вы обнаружили конкурс журнала «Мода». Автор лучшей статьи на тему: «Одежда и мода» (200–220 слов) выиграет одежду всемирно известной модной марки. Вы решили принять участие в конкурсе. Выскажите своё мнение по следующим пунктам:

- роль моды в вашей жизни;
- однообразие и разнообразие в одежде;
- дресс-код (нормы этикета в одежде) и его влияние на выбор одежды.

Časová dotácia na riešenie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 200 – 220 slov. Práce žiakov hodnotili na školách interní učitelia, ktorí majú v apróbácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená reliabilita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ-ŠVS Banská Bystrica. PFIČ MS 2017 z ruského jazyka úroveň B2 písalo 119 žiakov, pričom údaje od všetkých žiakov sme získali z riadneho termínu. V tabuľke 30 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov nielen vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba), ale aj celkovú úspešnosť (66,8 %) .

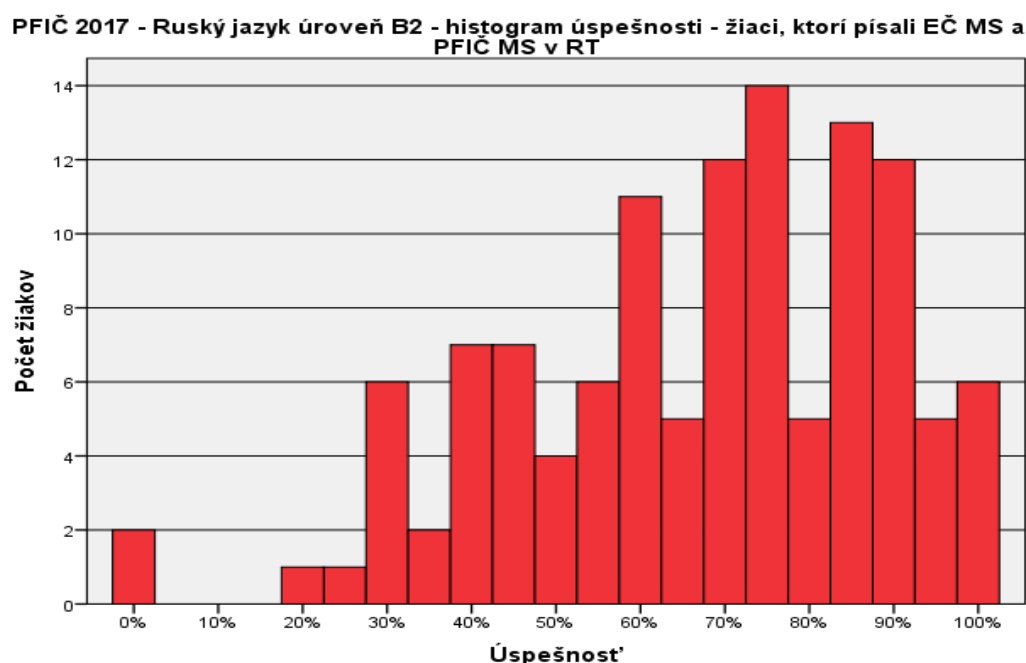
Tab. 30 PFIČ 2017 – RJ B2 – úspešnosť v častiach a celku

Obsah textu	Členenie a stavba textu	Gramatika	Slovná zásoba	Celková úspešnosť PFIČ MS
70,4	72,3	60,3	64,4	66,8

Z hodnotených oblastí boli žiaci najúspešnejší v kritériu *Členenie a stavba textu* (72,3 %). Na základe výsledkov je zjavné, že žiaci ovládajú pravidlá písania formálnych a neformálnych dokumentov a ich kompozíciu.

Najnižšiu úspešnosť dosiahli v kritériu *Gramatika* (60,3 %). Žiaci rozpracovali obsah na dostatočne dobrej úrovni, pričom je však možné, že sa nevyjadřili dostatočne komplexne ku všetkým bodom štruktúrovaného zadania. V kritériu gramatika bola úspešnosť najnižšia, čo naznačuje, že žiaci majú nedostatky v správnom gramatickom vyjadrovaní.

Úspešnosť v kritériu *Slovná zásoba* dosiahla 64,4 %. Tento fakt svedčí o slabšej úrovni aktívnej slovnej zásoby či štylizácie testovanej populácie. Na obrázku 39 vidíme úspešnosť PFIČ MS.

Obr. 39 Úspešnosť v PFIČ – RJ B2 2017

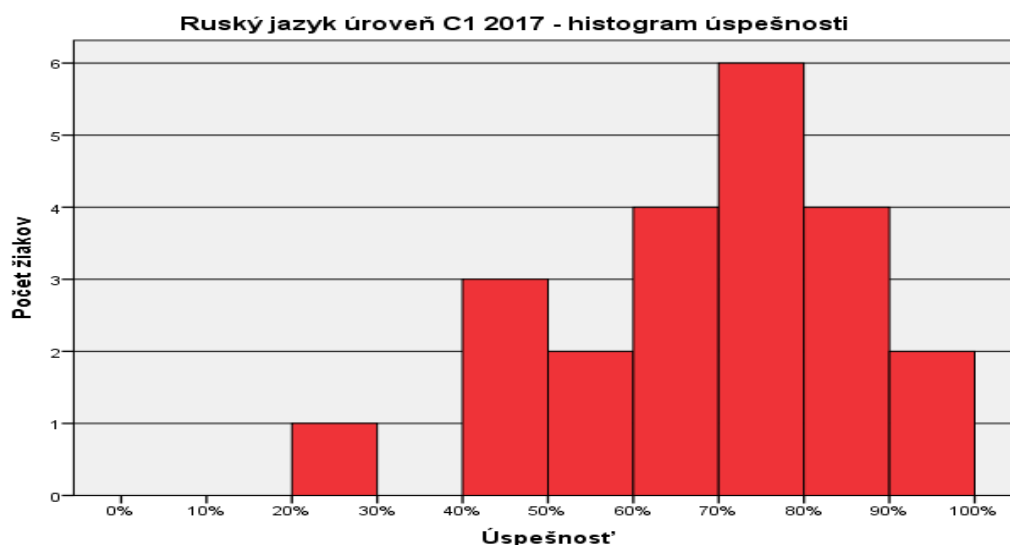
10 Výsledky testu EČ MS z ruského jazyka úroveň C1

Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 31 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu. Význam základných štatistických pojmov je vysvetlený v prílohe tejto správy.

Tab. 31 Výsledné psychometrické charakteristiky testu

	Časť			
	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
Počet testovaných žiakov	22	22	22	22
Maximum	100,0	96,7	86,7	92,2
Minimum	40,0	36,7	10,0	28,9
Priemer	78,3	63,8	60,2	67,4
Štandardná odchýlka	16,1	17,0	19,7	16,4
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	3,4	3,6	4,2	3,5
Cronbachovo alfa	0,864	0,826	0,842	0,939
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	6,0	7,1	7,8	4,1

Obr. 40 Výsledný histogram úspešnosti testu RJ C1 2017

Z charakteristík uvedených v tabuľke č. 31 a z histogramu (pozri obrázok 40) predpokladáme ľahšiu náročnosť testu pre testovanú populáciu (22 žiakov z jednej školy).

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva stanovuje, že všetci žiaci stredných bilingválnych škôl bez medzinárodnej zmluvy maturujú z druhého vyučovacieho jazyka na úrovni C1. Na úrovni C1 z ruského jazyka maturovalo 22 žiakov z jedného bratislavského štátneho bilingválneho gymnázia.

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Dievčatá boli v teste úspešnejšie (63,6 %) ako chlapci (36,4 %). Z dôvodu nízkeho počtu žiakov bližšiu analýzu výsledkov neuvádzame.

Tab. 32 Počet žiakov podľa pohlavia

		počet	%
Pohlavie	chlapci	8	36,4%
	dievčatá	14	63,6%
	Spolu	22	100,0%

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %

Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahol 1 žiak, čo predstavovalo 4,5 % z celkového počtu 22 žiakov maturujúcich z ruského jazyka na úrovni C1.

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

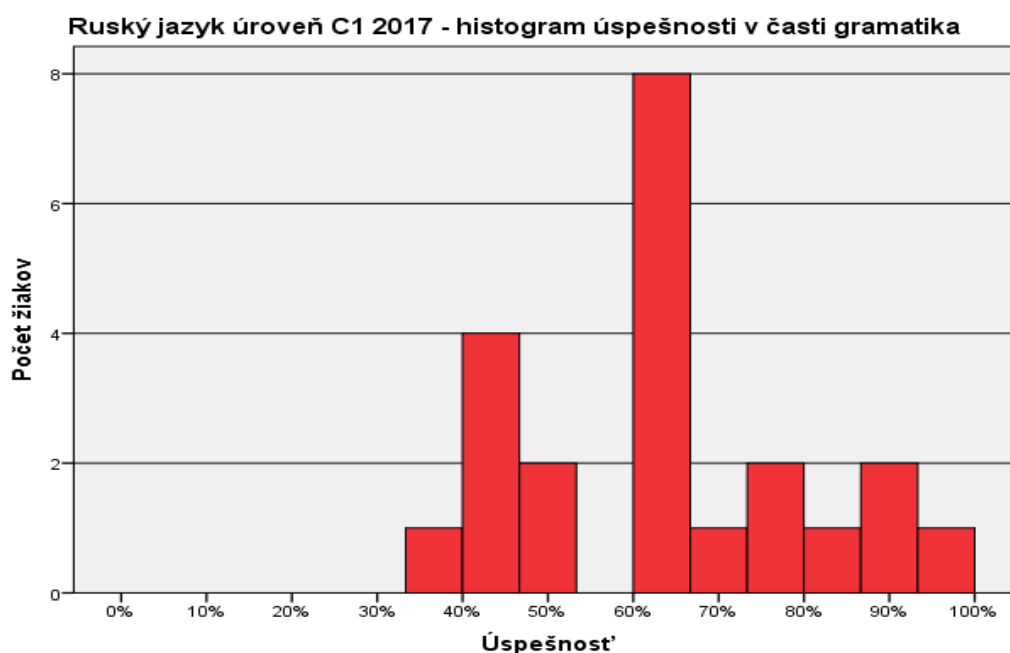
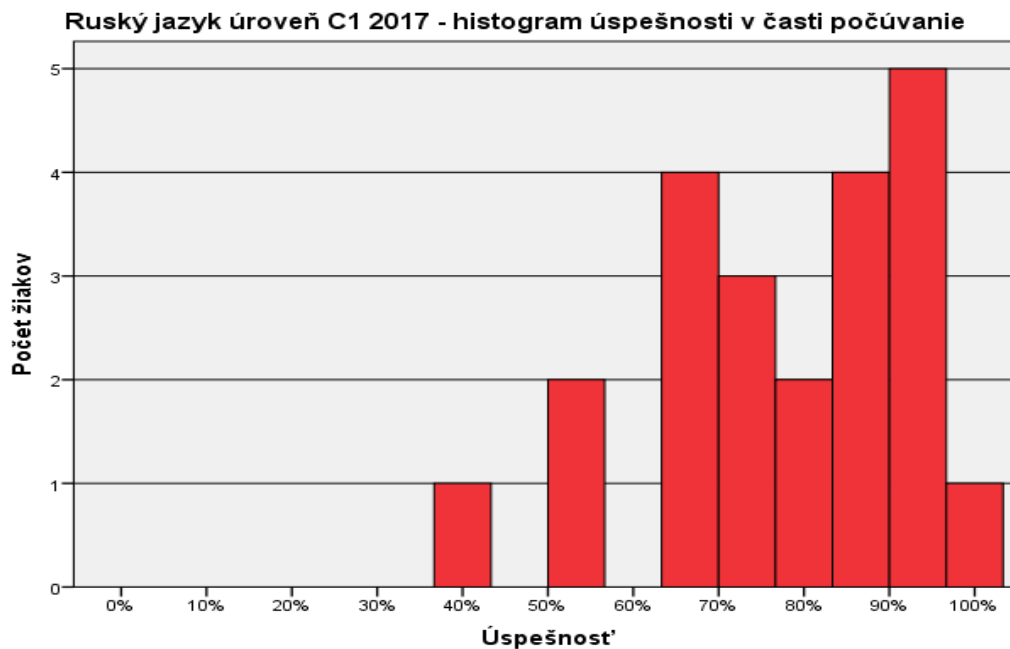
Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorí nespĺnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS) uvádzame v nasledujúcej tabuľke. Počet žiakov v tabuľke predstavuje počet po prepojení EČ MS a PFIČ MS.

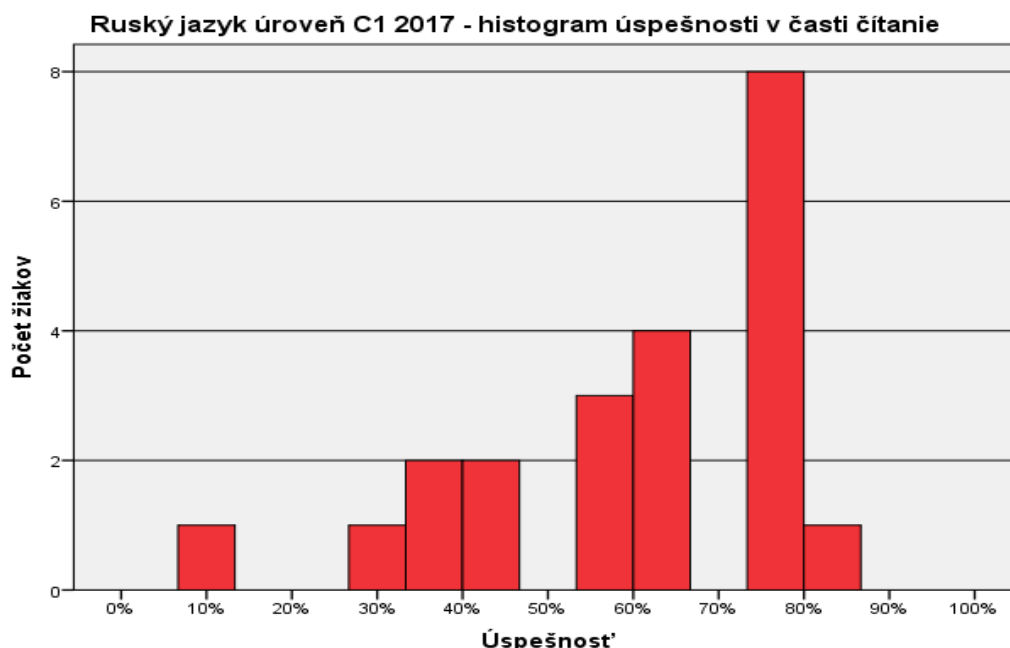
Tab. 33 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, úroveň RJ C1

Úspešnosť	Termín MS			Spolu
	RT	NT	OT	
(uspes EČ MS ≤ 33) & (uspes PFIČ MS ≤ 25)	0	0	0	0
(uspes EČ MS ≤ 33) & (uspes PFIČ MS > 25)	1	0	0	1
(uspes EČ MS > 33) & (uspes PFIČ MS ≤ 25)	0	0	0	0
(uspes EČ MS > 33) & (uspes PFIČ MS > 25)	21	0	0	21
Spolu	22	0	0	22

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností ukazujú rozloženie úspešností jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.

Obr. 41 Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností – RJ C1 2017

Najvyššiu priemernú úspešnosť dosiahli žiaci v časti *Počúvanie s porozumením* (78,3 %), nasledovalo *Používanie jazyka* (63,8 %) a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti *Čítanie s porozumením* (60,2 %).

V časti *Počúvanie s porozumením* žiaci dosiahli vysokú úspešnosť v prvých dvoch častiach. Prvá časť (položky č. 1 – 10) pozostáva z 2 dialógov, kde ku každému sa viaže 5 položiek s výberom odpovede zo 4 možností, ktorých možnosti výberu sú dokončením hlavnej vety. Týmto typom úlohy sa overovalo porozumenie pocitom, názorom, detailu a pod. Druhá časť pozostáva z 2 blokov (zadaní), ktoré musí žiak vypíňať paralelne. Každý blok pozostáva z 5 položiek (hovoriacich), ku ktorým je potrebné priradiť 1 z 8 možností. V 1. bloku sa preveruje porozumenie podstate prezentovaného a 2. blok je zameraný na zistenie špecifických informácií. Priemerne úspešní boli žiaci pri riešení úloh č. 20 – 30, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie informácie, čiže na základe vypočutého mali do viet doplniť 1 – 2 slová.

V časti *Používanie jazyka* boli najúspešnejšie riešené položky (č. 30 – 50) s výberom zo 4 možností, v ktorých žiaci ovládali skloňovanie podstatných mien, predložkové väzby a pod. Najväčšie problémy im spôsobovali položky (č. 50 – 60), ktoré boli zamerané na slootovú tvorbu.

V časti *Čítanie s porozumením* boli najlepšie riešené tie položky (č. 76 – 81), ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, čiže na základe prečítaného textu bolo treba

doplniť 1 slovo alebo 2 slová do viet za textom, pričom toto slovo/tieto slová je možné dopĺňať aj v iných gramatických tvaroch.

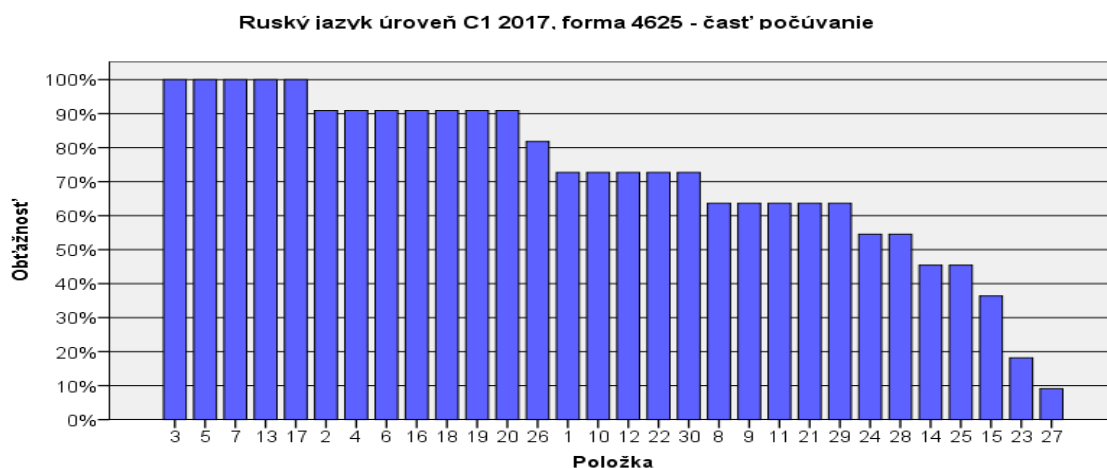
Slová vychádzajú priamo z textu, avšak žiak môže doplniť aj synonymá. Úspešnými boli žiaci aj pri riešení položiek č. 61 – 69 (ÚVO zo 4 možností), v ktorých sa kladie dôraz na porozumenie detailom, názorom a pod. Najmenej úspešní boli žiaci v 2. a 4. časti. 2. časť (položky č. 70 – 75) je zameraná na priradzovanie odsekov do dlhšieho textu. Cieľom je overiť porozumenie štruktúre textu a schopnosť sledovať vývoj deja. 4. časť (položky č. 82 – 90) je zameraná na priradenie tvrdenia k jednému zo 4 odsekov. Dôraz sa kladie na porozumenie špecifickým informáciám, detailom, názorom alebo postojom.

11 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z RJ úroveň C1

V nasledovnej časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu. V školskom roku 2016/2017 riešili žiaci na úrovni C1 maturitný test v dvoch formách. Distribúcia týchto foriem medzi žiakmi bola rovnaká. Formu 4625 písalo 11 žiakov, formu 4822 písalo 11 žiakov. Obťažnosť oboch foriem bola porovnateľná, medzi zodpovedajúcimi položkami vo formách neboli vecne významné rozdiely. Obe formy môžeme považovať za ekvivalentné. Vzhľadom na nízky počet žiakov, maturujúcich z RJ na úrovni C1, test zostáva utajený, nie je zverejnený na stránke NÚCEM.

Charakteristiky položiek

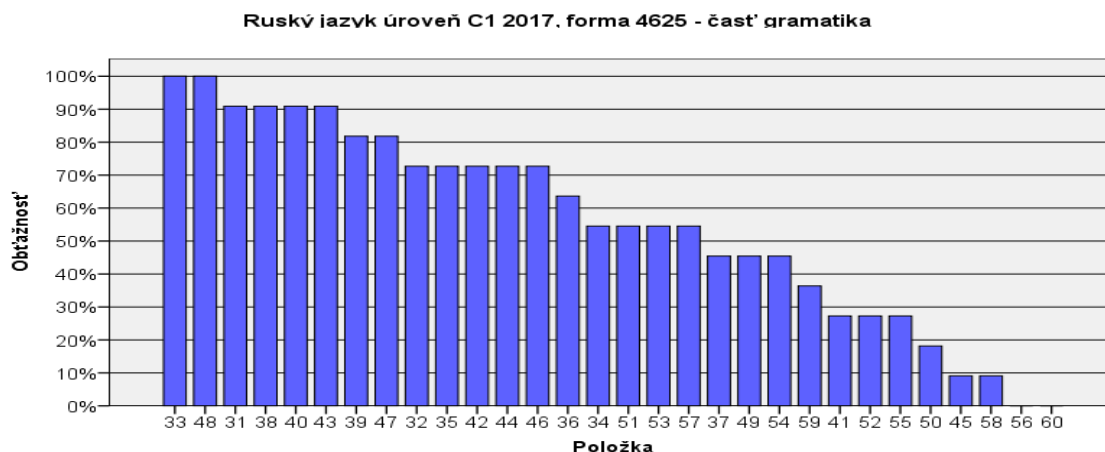
Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky. Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, neriešenosť, vynechanosť, nedosiahnutosť a medzipoložková korelácia. Jednotlivé štatistické ukazovatele sú objasnené v prílohe tejto správy. Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Kvôli rozlíšeniu žiakov je však potrebné, aby boli v teste zastúpené aj ťažké a veľmi ťažké položky a, naopak, tiež ľahké a veľmi ľahké položky, v pomere určenom špecifikáciou daného testu. Z obrázka č. 42 je vidieť, že v časti *Počúvanie s porozumením* boli najlepšie riešené položky č. 3, 5, 7, 13 a 17 (100 % úspešnosť), položka č. 27 (9,1 %) bola riešená s najnižšou priemernou úspešnosťou.

Obr. 42 Graf obťažnosti položiek – počúvanie s porozumením

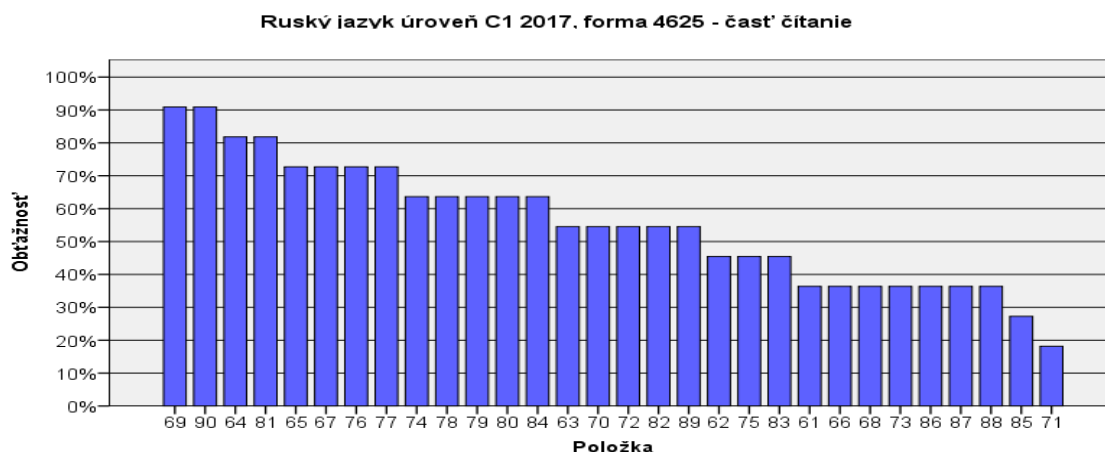
Ukázalo sa, že najväčšie problémy v tejto časti testu žiakom spôsobovala úloha s krátkou odpoveďou (položky č. 20 – 30), v ktorej si žiaci dvakrát vypočuli východiskový text a na základe jeho porozumenia mali doplniť vždy jedno slovo alebo dve slová do viet s chýbajúcimi slovami. Nízku úspešnosť riešenia mala položka č. 23 (18,2 %), kde museli žiaci doplniť do vety 1 slovo alebo 2 slová na základe vypočutého.

V časti *Používanie jazyka* žiakom spôsobovala najväčšie problémy úloha zameraná na slovotvorbu. V tomto type úlohy mali žiaci zo slova uvedeného v zátvorke vytvoriť slovo, ktoré sa bude hodiť do vety podľa významu, napr. z podstatného mena bolo potrebné vytvoriť sloveso. Najvyššiu úspešnosť dosiahli položky č. 33 a 48 (100,0 %) a najnižšiu položky č. 56 a 60 (0 %). Najmenej obťažné boli pre testovanú vzorku žiakov úlohy na výber odpovede zo štyroch možností. Ďalšími najľahšími položkami boli položky č. 31, 38, 40 a 43, ktoré mali zhodne 90,9 %. Najobťažnejšími položkami boli aj položky č. 45 a 58, ktoré mali zhodne priemernú úspešnosť 9,1 %.

Obr. 43 Graf obťažnosti položiek – používanie jazyka

V časti *Čítanie s porozumením* boli najlepšie riešené tie položky (č. 76 – 81), ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, čiže na základe prečítaného textu mali žiaci doplniť 1 alebo 2 slová do viet za textom, pričom toto slovo/tieto slová je možné dopĺňať aj v iných gramatických tvaroch. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách č. 70 – 75, ktoré sú zamerané na priradovanie odsekov do dlhšieho textu a v položkách č. 82 – 90, zameraných na priradenie tvrdenia k jednému zo 4 odsekov. Najľahšími položkami v tejto časti boli položky č. 69 a 90 (90,9 %) a najobťažnejšou bola položka č. 71 (18,2 %).

Obr. 44 Graf obťažnosti položiek – čítanie s porozumením

12 Vyhodnotenie PFIČ MS z RJ úroveň C1

Cieľom písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, jasne a zrozumiteľne na primeranej úrovni. Žiakom bola zadaná jedna úloha so štruktúrovaným zadáním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka. Zadanie PFIČ MS pre úroveň C1 môže obsahovať aj obrazový materiál, grafy, tabuľky a pod. Obrazový materiál k PFIČ je zverejnený na stránke NÚCEM-u, v sekcii Maturita.

Тема: Искусство вокруг нас

Директор вашей школы решает, репродукцию какой картины с краткой биографией художника повесить на стену актового зала, и попросил учеников высказать своё мнение. Внимательно прочитайте Приложение, в котором предлагается информация о двух значительных мировых художниках. Посмотрите их фотографии и картины, демонстрирующие их творчество. В соответствии с полученной информацией и визуальными импульсами напишите статью «Искусство вокруг нас» (260–320 слов) по следующим пунктам:

- На основе личных качеств характера художников и способа их жизни укажите на то, какой из них мог бы быть представлен в школе.
- Сравните источники вдохновения двух художников и найдите сходства и различия.
- Могли бы эти картины заинтересовать учеников вашей школы? Какую из предложенных двух картин вы бы выбрали и почему?

Časová dotácia na vypracovanie zadania bola 90 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 260 až 320 slov. Práce žiakov hodnotili na škole interní učitelia, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM-om. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená reliabilita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ-ŠVS Banská Bystrica. PFIČ MS 2017 z ruského jazyka úroveň C1 písalo 22 žiakov. V tabuľke 34 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov nielen vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba), ale aj celkovú úspešnosť (73,2 %).

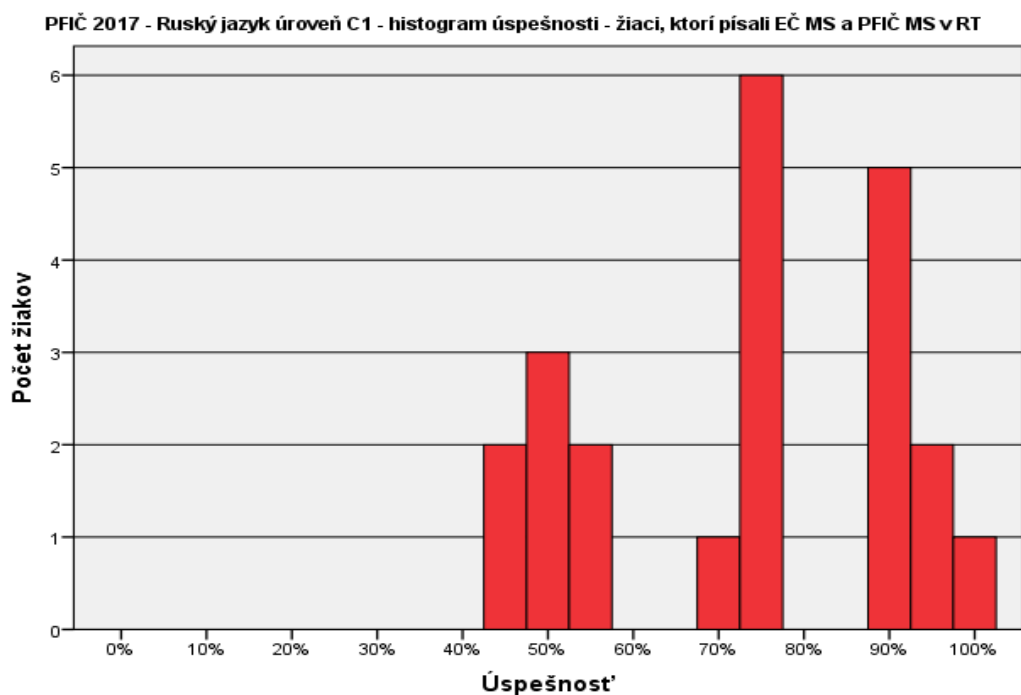
Tab. 34 PFIČ 2017 – RJ C1 – úspešnosť v častiach a celku

	Obsah textu	Členenie a stavba textu	Gramatika	Slovná zásoba	Celková úspešnosť PFIČ MS
N	22	22	22	22	22
Priemer	76,4	78,2	63,6	74,5	73,2

Z hodnotených oblastí boli žiaci najúspešnejší v kritériu *Členenie a stavba textu* (78,2 %). Na základe výsledkov je zjavné, že žiaci ovládajú pravidlá písania formálnych a neformálnych dokumentov, ich kompozíciu, grafické členenie do odsekov.

Najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali pri kritériu *Gramatika* (63,6 %). Žiaci na dobrej úrovni rozpracovali obsah, pričom sa možno nie ku všetkým bodom zadania vyjadrili gramaticky dostatočne správne. V kritériu gramatika bola úspešnosť najnižšia, čo naznačuje, že žiaci majú nedostatky v správnosti používania jazykových štruktúr, syntaktických konštrukcií.

Úspešnosť v kritériu *Slovná zásoba* dosiahla 74,5 %. Tento fakt svedčí o priemernej úrovni aktívnej slovnej zásoby, či štylizácie. Na obrázku 45 vidíme úspešnosť v PFIČ MS z RJ C1.

Obr. 45 Úspešnosť v PFIČ – RJ C1 2017

13 Záver a odporúčania do praxe

V školskom roku 2016/2017 maturovalo z ruského jazyka na úrovni B1 594 žiakov z 87 škôl, na úrovni B2 120 žiakov z 29 škôl a na úrovni C1 22 žiakov z 1 školy. Priemerná úspešnosť celého súboru (národný priemer) na úrovni B1 bola 49,7 %, na úrovni B2 50 % a na úrovni C1 67,4 %.

Pri práci so žiakmi odporúčame pedagógom pri nacvičovaní zručností posilňovať lexiku, a to z toho dôvodu, aby boli žiaci na danej úrovni lepšie vybavení aktívnou slovnou zásobou, ktorá u nich absentuje a spôsobuje ich neschopnosť porozumieť detailným a špecifickým informáciám v textoch. Rovnako odporúčame posilniť schopnosť produktívne sa vyjadrovať v písomnej forme ruského jazyka.

Z jednotlivých zručností v testoch EČ MS úrovní B1, B2 a C1 boli žiaci priemerne najúspešnejší v časti *Počúvanie s porozumením*, kde žiaci prevažne zvládli zachytiť nosnú informáciu. Slabšie výsledky dosiahli žiaci v časti *Gramatika a lexika* (úrovne B1 a B2), a to najmä v úlohe, kde mali vybrať správnu lexikálnu jednotku z banky slov. Žiakom úrovne C1 v časti *Používanie jazyka* robila najväčší problém úloha zameraná na slovtvorbu. S touto zručnosťou majú žiaci evidentne málo skúseností, a preto je potrebné venovať väčšiu časovú dotáciu jej precvičovaniu na hodinách ruského jazyka, ako aj pri domácej príprave žiakov. Najslabšie výsledky dosiahli žiaci v časti *Čítanie s porozumením* (úrovne B1 a B2), najmä v úlohe, ktorá bola zameraná na selektívne porozumenie, kde mali žiaci uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia. S týmto typom úlohy majú žiaci málo skúseností. Zároveň sa v poslednej úlohe vyskytli vo väčšej miere javy ako nedosiahnutosť, neriešenosť a vynechanosť. Pre žiakov úrovne C1 bola najproblematickejšia úloha, v ktorej mali priradiť odseky do textu. Z týchto dôvodov odporúčame, aby sa čítaniu s porozumením a rôznym spôsobom jeho overovania venovala väčšia pozornosť na hodinách ruského jazyka.

Úroveň zvládnutia testovania používaného v EČ MS z ruského jazyka je pomerne nízka a zo strany škôl je potrebné venovať jej vo vyučovaní viac pozornosti s cieľom zjednocovať úroveň vedomostí na výstupe zo strednej školy s inými krajinami EÚ.

V závere ponúkame odporúčania do praxe, ktoré pomôžu k zlepšeniu informovanosti o vývoji MS z ruského jazyka a perspektívach jej smerovania.

- Priebežne kontrolovať aktualizácie zverejnené na stránkach Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (www.nucem.sk), a mať tak prehľad nielen o možných zmenách v špecifikáciách testov, ale aj využívať možnosť analyzovania zverejnených správ o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z ruského jazyka.
- Sledovať stránku Štátneho pedagogického ústavu v súvislosti s metodickými a koncepcnými zmenami maturitnej skúšky, byť oboznámený s cieľovými požiadavkami, ktoré sú východiskom k tvorbe maturitných testov z cudzích jazykov.
- Mať preštudovaný Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (SERR) a pri hodnotení v rámci triedy používať na hodnotenie jazykových zručností deskriptory uvedené v tomto dokumente.
- Pri výučbe ruského jazyka a príprave budúcich maturantov sa snažiť o posilnenie problematických oblastí špecifikovaných v správach o výsledkoch EČ a PFIČ maturitnej skúšky z ruského jazyka a intenzívne viesť žiakov k čítaniu a počúvaniu s porozumením.
- Snažiť sa používať také metódy testovania, ktoré žiakov trénujú a pripravujú na spôsob komunikatívneho testovania, presadzovaný pri tvorbe maturitných testov z cudzích jazykov.

Veríme, že aj tento dokument bude prínosom k ďalšiemu skvalitňovaniu testovacích nástrojov EČ a PFIČ MS. Súčasne dúfame, že predkladaný dokument je aj užitočným materiálom pre odbornú a pedagogickú verejnosť, na základe ktorého je možné podrobne vyhodnotiť a analyzovať úroveň testovaných vedomostí a zručností maturantov z ruského jazyka úrovni B1, B2 a C1, a tak prispieť ku skvalitňovaniu vyučovacieho procesu v oblasti cudzích jazykov.

LITERATÚRA

1. BURJAN, V. 1999. *Tvorba a využívanie školských testov vo vzdelávacom procese*. Exam: Bratislava, 1999.
2. BUTAŠ, J. et. al. 2011. *Tvorba testov pre meranie úrovne A1, A2, B1 a B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky*. ŠPÚ: Bratislava, 2011.
3. HENDL, J. 2004. *Přehled statistických metod zpracování dát*. Portál: Praha, 2004.
4. KOLEKTÍV. 2001. *Standardy pro pedagogické a psychologické testování*. Testcentrum: Praha, 2001.
5. KOSTOLANSKÁ, J. 2017: *Záverečná správa zo štatistického spracovania testu z ruského jazyka úroveň B1*. Bratislava: NÚCEM, 2017.
6. KOLEKTÍV. 2017: *Záverečná správa o výsledkoch PFIČ z ruského jazyka úroveň B1*. Bratislava: NÚCEM, 2017.
7. KOLEKTÍV. 2013: *Príručka (vysvetlenie pojmov, používaných v záverečných správach zo štatistického spracovania testov T9 a EČ MS)*. Bratislava: NÚCEM, 2013.
8. LAPITKA, M. 1996. *Tvorba a použitie didaktických testov*. ŠPÚ: Bratislava, 1996.
9. Maturita dnes a zajtra. Informačný bulletin pre všetkých záujemcov o inováciu maturitnej skúšky. ŠPÚ: Bratislava.
10. RITOMSKÝ, A. – ZELMANOVÁ, O. 2003. *Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní položková a multivariačná analýza s využitím systému SPSS*. ŠPÚ: Bratislava, 2003.
11. RITOMSKÝ, A. – ZELMANOVÁ, O. – ZELMAN, J. 2002. *Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS*. ŠPÚ: Bratislava, 2002.
12. ROSA, V. 2007. *Metodika tvorby didaktických testov*. ŠPÚ: Bratislava, 2007.
13. SKLENÁROVÁ, I. – ZELMANOVÁ, O. 2005. *Metodika spracovania dát z maturity 2005 v systéme SPSS*. ŠPÚ: Bratislava, 2005.
14. SPSS Base 10.0 User`s Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1999.
15. SPSS Base 7.0 Syntax Reference Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1996.
16. Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň B1 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2016/2017. NÚCEM: Bratislava 2016.
17. Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň B2 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2016/2017. NÚCEM: Bratislava 2016.
18. Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň C1 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2016/2017. NÚCEM: Bratislava 2016.

19. Teorie a metodika. URL: http://www.scio.cz/tvorba_testu/teorie_testu/index.asp
(15.06.2006)
20. TUREK, I. 1998. *Učiteľ a pedagogický výskum*. Metodické centrum: Bratislava, 1998.
21. Vyhláška štatistického úradu Slovenskej republiky č. 243/2012 Z. z. z 3. augusta 2012.
Štatistická klasifikácia odborov vzdelania.
22. WIMMER, G. 1993. *Štatistické metódy v pedagogickom výskume*. Gaudeamus: Hradec Králové, 1993.

PRÍLOHA

Klasická teória testovania (CTT)

Základné štatistické pojmy

Úspešnosť žiaka je definovaná ako percentuálny podiel bodov za položky, na ktoré žiak odpovedal správne z celkového počtu bodov, ktoré mohol v teste získať. Najvyššia dosiahnutá úspešnosť niektorého žiaka v teste je **maximum**, najnižšia dosiahnutá úspešnosť je **minimum**. Aritmetický priemer úspešností všetkých žiakov riešiacich test je **priemerná úspešnosť** (národný priemer).

Percentil individuálneho **žiaka** určuje percentuálne poradie žiaka v celom súbore, koľko percent žiakov celého súboru dosiahlo horší výsledok ako individuálny žiak. Nutnou podmienkou korektnosti percentilu je zabezpečenie rovnakých podmienok pre všetkých žiakov súboru, teda riešenie rovnakých úloh jedného testu v rovnakom čase.

Štandardná odchýlka je priemer odchýlok úspešností všetkých žiakov od priemernej úspešnosti. Vyjadruje mieru rozptýlenia úspešností žiakov od priemernej úspešnosti. Čím je väčšia, tým väčšie sú rozdiely vo výkonoch žiakov. Pomocou štandardnej odchýlky určujeme **intervalový odhad úspešnosti populácie**

(priem. úsp. – 1,96 . štand. odchýlka; priem. úsp. + 1,96 . štand. odchýlka), v ktorom sa umiestnilo 95 % testovaných žiakov.

Štandardná chyba priemernej úspešnosti určuje presnosť vypočítania priemernej úspešnosti. Čím menšia je štandardná chyba priemernej úspešnosti, tým presnejšie charakterizuje priemerná úspešnosť testovaných žiakov. Pomocou štandardnej chyby priemernej úspešnosti určujeme **interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť**

(priem. úsp. – 1,96 . štand. ch. priem. úsp.; priem. úsp. + 1,96 . štand. ch. priem. úsp.), v ktorom sa s 95 % – nou pravdepodobnosťou nachádza priemerná úspešnosť celého súboru.

Štandardná chyba merania je ukazovateľom presnosti merania. Čím je menšia, tým presnejšie je určený **intervalový odhad úspešnosti individuálneho žiaka**

(priem. úsp. – 1,96 . štandardná ch. merania; priem. úsp. + 1,96 . štandardná ch. merania), v ktorom sa s 95 % – nou pravdepodobnosťou nachádza úspešnosť individuálneho žiaka.

Reliabilita testu (spoľahlivosť merania) určuje, do akej miery sa podarilo v teste vylúčiť vplyv náhodnosti, či by testovaní žiaci dosiahli rovnaké alebo podobné výsledky pri opakovanom testovaní podobnými úlohami. Reliabilitu zvyšuje vyšší počet úloh a ich citlivosť, znižuje veľa veľmi ľahkých alebo veľmi ťažkých položiek. Koeficientom reliability je **Cronbachovo alfa**.

Štatistická významnosť (signifikancia) určuje mieru zhody alebo rozdielnosti vybraného znaku dvoch porovnávaných skupín súboru, napríklad priemerných úspešností. Keďže štatistická významnosť sa preukáže už pri malých rozdieloch medzi úspešnosťami skupín (hodnota 0,000), pre potreby pedagogických výskumov je vhodnejšia **vecná významnosť (signifikancia)** rozdielov priemerných úspešností r , ktorá aj pri veľkých súboroch zohľadňuje počet žiakov v jednotlivých porovnávaných skupinách. Mieru zhody alebo rozdielnosti porovnávaných skupín podľa vecnej významnosti r vyjadruje stupnica v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 35 Klasifikácia miery vecnej významnosti

Hodnota vecnej významnosti r	Miera významnosti
$\langle 0,00 - 0,210 \rangle$	zanedbateľná
$\langle 0,210 - 0,310 \rangle$	mierna
$\langle 0,310 - 0,510 \rangle$	stredná
$\langle 0,510 - 1 \rangle$	silná, veľmi silná až úplná

Obťažnosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí správne riešili úlohu. Čím vyššia je hodnota obťažnosti položky, tým väčšia časť žiakov na položku odpovedala správne, tým bola položka ľahšia. Rozdelenie položiek podľa percentuálnej hodnoty obťažnosti uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. 36 Klasifikácia položiek podľa obťažnosti

Hodnota obťažnosti v %	Obťažnosť položky
$\langle 0; 20 \rangle$	veľmi obťažná
$\langle 20; 40 \rangle$	obťažná
$\langle 40; 60 \rangle$	stredne obťažná
$\langle 60; 80 \rangle$	ľahká
$\langle 80; 100 \rangle$	veľmi ľahká

Medzipoložková korelácia je mierou reliability a homogenity testu. Test je reliabilný, ak sú jeho položky homogénne, čo znamená, že položky medzi sebou súvisia, teda merajú tú istú vlastnosť (v teste z matematiky úroveň matematickej schopnosti žiaka). Koeficient medzipoložkovej korelácie **P. Bis. (Point Biserial)** položky určuje koreláciu medzi obťažnosťou položky testu a obťažnosťou ostatných položiek testu. Ak je hodnota *P. Bis.* položky záporná, tak žiaci v teste celkove úspešní (dosiahli úspešnosť vyššiu ako priemerná úspešnosť) neodpovedali správne na položku a naopak žiaci v teste celkove menej úspešní uviedli správnu odpoveď. Ak je táto hodnota blízka 0 položka taktiež slabo rozlišuje úspešných a menej úspešných žiakov. Aby sme položku považovali za vhodnú, hodnota medzipoložkovej korelácie musí dosahovať úroveň minimálne 0,30.

Čím väčšia je kladná hodnota *P. Bis.* položky, tým väčší podiel v teste celkove úspešnejších žiakov a menší podiel menej úspešných žiakov odpovedal správne na položku.

Pri úlohách s výberom odpovede sa vyhodnocuje osobitne každá ponúknutá odpoveď. Uvádza sa *P. Bis.* každej možnosti a podiel žiakov, ktorí si vybrali danú možnosť (frekvencia). Tieto údaje sú uvedené aj pre skupinu žiakov, ktorá na úlohu neuviedla odpoveď. Žltou farbou je označený stĺpec (prípadne riadok) so správnou odpoveďou. Položky s výberom odpovede hodnotíme podľa nasledovných kritérií:

1. Podiel žiakov, ktorí si vybrali správnu odpoveď, by mal byť najväčší.
2. Hodnota *P. Bis.* správnej odpovede by mala byť väčšia ako 0,30. Väčšina v teste celkove úspešnejších žiakov by si mala vybrať správnu odpoveď. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota zvýraznená červenou farbou.
3. Hodnota *P. Bis.* nesprávnej odpovede (distraktora) by mala byť záporná. Distraktory by si mali vybrať žiaci v teste celkove menej úspešní. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota zvýraznená hnedou farbou.

Distribúcia úspešností vyjadruje vzťah medzi úspešnosťou žiaka v položke a celkovou úspešnosťou žiaka v teste. Interpretuje sa grafmi, ktoré majú na osi x rozdelenie žiakov do piatich výkonnostných skupín podľa celkovej úspešnosti v teste od najmenej úspešnej piatej skupiny po najúspešnejšiu prvú skupinu a na osi y priemernú úspešnosť žiakov v percentách v danej položke v danej výkonnostnej skupine.

Obr. 46 Distribúcia úspešností odpovedí žiakov na položku podľa výkonnostný skupín

Citlivosť (rozlišovacia sila položky) je schopnosť položky rozlíšiť dobrých a slabších žiakov. Ak všetkých žiakov rozdelíme vzostupne podľa celkovej úspešnosti v teste do piatich skupín (od 5 do 1), tak rozdiel priemernej úspešnosti najlepšej (1) a najslabšej (5) skupiny je hodnota citlivosti položky. Položky podľa hodnoty citlivosti rozdeľuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 37 Rozdelenie položiek podľa citlivosti

Hodnota citlivosti	Miera citlivosti
Menej ako 0,0 % (záporná hodnota)	kritická
0,0 % – 30,0 %	nedostatočná
nad 30,0 %	vyhovujúca

Neriešenosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí na položku neuviedli odpoveď. Určuje sa ako súčet vynechanosti a nedosiahnutosti. Žiak vynechal položku, ak na danú úlohu neodpovedal, ale na niektorú ďalšiu úlohu áno. Za nedosiahnutú považujeme položku, po ktorej už žiak žiadnu položku neriešil. Nedosiahnutosť poslednej položky určujeme ako nedosiahnutosť predposlednej položky. Za kritickú považujeme hodnotu neriešenosti vyššiu ako 30 %.